

KGHM POLSKA MIEDŹ S.A.

**SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA I PÓŁROCZE 2008**

Lubin, wrzesień 2008 rok

Spis treści do sprawozdania finansowego

Nota	Strona
Bilans	3
Rachunek zysków i strat	4
Zestawienie zmian w kapitale własnym	5
Rachunek przepływów pieniężnych	6
Noty do sprawozdania finansowego:	
1 Informacje ogólne	7
2 Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	8
3 Ważne oszacowania i założenia	28
4 Rzeczowe aktywa trwałe	30
5 Wartości niematerialne	34
6 Inwestycje w jednostki zależne i stowarzyszone	36
7 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	38
8 Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	39
9 Pochodne instrumenty finansowe	40
10 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	43
11 Zapasy	44
12 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	44
13 Kapitał akcyjny	45
14 Pozostałe kapitały	46
15 Zyski zatrzymane	47
16 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	48
17 Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	49
18 Odroczony podatek dochodowy	51
19 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	54
20 Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	56
21 Przychody ze sprzedaży	59
22 Koszty według rodzaju	60
23 Koszty świadczeń pracowniczych	60
24 Pozostałe przychody operacyjne	61
25 Pozostałe koszty operacyjne	62
26 Koszty finansowe-netto	62
27 Podatek dochodowy	63
28 Zysk przypadający na jedną akcję	63
29 Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	63
30 Wyjaśnienia do rachunku przepływów pieniężnych	64
31 Instrumenty finansowe	65
32 Zarządzanie ryzykiem finansowym	69
33 Transakcje z podmiotami powiązanymi	82
34 Zobowiązania pozabilansowe z tytułu leasingu operacyjnego	85
35 Pozycje warunkowe i pozostałe pozabilansowe	85
36 Dotacje państwowe	88
37 Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	88
38 Struktura zatrudnienia	88
39 Zdarzenia po dniu bilansowym	89

KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Bilans

		Stan na dzień	
		30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Aktywa			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	4	4 954 188	4 832 630
Wartości niematerialne	5	71 873	74 830
Akcje i udziały w jednostkach zależnych	6	1 830 706	1 803 390
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	6	438 559	438 559
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	18	156 840	160 781
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	7	30 234	32 935
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	8	57 254	43 893
Pochodne instrumenty finansowe	9	8 154	33 395
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	10	18 330	11 012
		7 566 138	7 431 425
Aktywa obrotowe			
Zapasy	11	1 698 400	1 603 487
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	10	1 200 242	772 279
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	7	100 623	-
Pochodne instrumenty finansowe	9	16 049	81 444
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	12	3 172 398	2 534 995
		6 187 712	4 992 205
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży			
	4	550	-
RAZEM AKTYWA		13 754 400	12 423 630
Pasywa			
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał akcyjny	13	2 000 000	2 000 000
Pozostałe kapitały	14	9 450	13 783
Zyski zatrzymane	15	6 966 856	6 952 166
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY		8 976 306	8 965 949
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	16	14 320	6 305
Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	17	15 146	20 319
Pochodne instrumenty finansowe	9	-	3 087
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	19	877 436	853 096
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	20	522 056	556 589
		1 428 958	1 439 396
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	16	3 189 530	1 510 841
Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	17	9 838	8 612
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych		28 523	343 022
Pochodne instrumenty finansowe	9	61	14 335
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	19	68 507	66 199
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	20	52 677	75 276
		3 349 136	2 018 285
RAZEM ZOBOWIĄZANIA		4 778 094	3 457 681
RAZEM PASYWA		13 754 400	12 423 630

Noty przedstawione na stronach od 7 do 89 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego

KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Rachunek zysków i strat

		Za okres	
		od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA	Nota		
Przychody ze sprzedaży	21	6 030 935	5 860 077
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	22	(3 508 126)	(3 201 584)
Zysk brutto ze sprzedaży		2 522 809	2 658 493
Koszty sprzedaży	22	(36 601)	(41 015)
Koszty ogólnego zarządu	22	(265 811)	(278 497)
Pozostałe przychody operacyjne	24	522 858	1 251 419
Pozostałe koszty operacyjne	25	(548 755)	(1 323 124)
Zysk z działalności operacyjnej		2 194 500	2 267 276
Koszty finansowe - netto	26	(17 813)	(12 184)
Zysk przed opodatkowaniem		2 176 687	2 255 092
Podatek dochodowy	27	(361 997)	(397 421)
Zysk netto		1 814 690	1 857 671
Zysk na akcję za okres półroczny (wyrażony w złotych na jedną akcję)	28		
– podstawowy		9,07	9,29
– rozwodniony		9,07	9,29

Noty przedstawione na stronach od 7 do 89 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego

KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Zestawienie zmian w kapitale własnym

	Nota	Kapitał akcyjny	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Razem kapitał własny
Stan na 1 stycznia 2007 r.		7 413 573	(431 526)	1 133 767	8 115 814
Wpływ wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych	32	-	698 586		698 586
Straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży			(1 480)		(1 480)
Podatek odroczony		-	(137 452)		(137 452)
Suma przychodów /(kosztów) ujętych bezpośrednio w kapitale własnym		-	559 654		559 654
Zysk netto		-		1 857 671	1 857 671
Suma ujętych przychodów/(kosztów)		-	559 654	1 857 671	2 417 325
Dywidenda za 2006 rok		-	-	(3 394 000)	(3 394 000)
Stan na 30 czerwca 2007 r.		7 413 573	128 128	(402 562)	7 139 139
Stan na 1 stycznia 2008 r.		2 000 000	13 783	6 952 166	8 965 949
Wpływ wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych	32	-	(2 095)	-	(2 095)
Straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		-	(2 079)	-	(2 079)
Podatek odroczony	18	-	(159)	-	(159)
Suma przychodów /(kosztów) ujętych bezpośrednio w kapitale własnym		-	(4 333)	-	(4 333)
Zysk netto		-	-	1 814 690	1 814 690
Suma ujętych przychodów/(kosztów)		-	(4 333)	1 814 690	1 810 357
Dywidenda za 2007 rok	29			(1 800 000)	(1 800 000)
Stan na 30 czerwca 2008 r.		2 000 000	9 450	6 966 856	8 976 306

Noty przedstawione na stronach od 7 do 89 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego

Rachunek przepływów pieniężnych

	Nota	Za okres	
		od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej	30	1 867 209	2 272 097
Podatek dochodowy zapłacony		(672 714)	(584 496)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		1 194 495	1 687 601
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Nabycie akcji i udziałów jednostek zależnych		(102 317)	(30 426)
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(461 481)	(421 752)
Wpływy ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	30	3 779	1 830
Nabycie aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności		-	(41 847)
Wpływy ze zbycia aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności		-	12 400
Nabycie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		(100 267)	(200 000)
Wpływy ze zbycia aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		151	61 254
Nabycie aktywów finansowych ze środków Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych - aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności		(13 361)	(32 152)
Wpływy ze zbycia aktywów finansowych ze środków Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych - aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności		-	22 096
Pożyczki udzielone		(7 056)	(1 436)
Wpływy z tytułu spłaty pożyczek		53	9 575
Odsetki otrzymane		43	290
Dywidendy otrzymane		136 619	205 167
Inne wydatki inwestycyjne		(8 320)	(9 686)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(552 157)	(424 687)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Wydatki z tytułu spłaty pożyczek		(3 000)	(3 000)
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		-	(4 040)
Odsetki zapłacone		(249)	(432)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(3 249)	(7 472)
Przepływy pieniężne netto razem		639 089	1 255 442
Straty z różnic kursowych z tytułu wyceny środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(1 686)	(16 288)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		637 403	1 239 154
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na początek okresu	12	2 534 995	2 093 436
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na koniec okresu	12	3 172 398	3 332 590
w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania		1 472	1 932

**Noty do sprawozdania finansowego
KGHM Polska Miedź S.A. (Spółki) sporządzonego za I półrocze 2008**

1. Informacje ogólne

Nazwa, siedziba, przedmiot działalności gospodarczej

KGHM Polska Miedź S.A. (Spółka) z siedzibą w Lubinie przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 48, jest spółką akcyjną zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Fabrycznej IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, numer rejestru KRS 23302, na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Spółka posiada następujący nr NIP 692-000-00-13 oraz REGON 390021764. KGHM Polska Miedź S.A. jest przedsiębiorstwem wielooddziałowym, w którego skład wchodzi Biuro Zarządu oraz 10 oddziałów: 3 zakłady górnicze (ZG Lubin, ZG Polkowice-Sieroszowice, ZG Rudna), 3 huty miedzi (HM Głogów, HM Legnica, HM Cedynia), Zakłady Wzbogacania Rud, Zakład Hydrotechniczny, Jednostka Ratownictwa Górniczo-Hutniczego i Centralny Ośrodek Przetwarzania Informacji.

Akcje KGHM Polska Miedź S.A. są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych, oraz - w formie GDR-ów (globalnych kwitów depozytowych) - na Londyńskiej Giełdzie Papierów Wartościowych (LSE). Według klasyfikacji GPW w Warszawie, KGHM Polska Miedź S.A. jest zaklasyfikowana do sektora „przemysł metalowy”.

Podstawowy przedmiot działalności przedsiębiorstwa stanowi:

- kopalnictwo rud metali nieżelaznych,
- wydobywanie żwiru i piasku,
- produkcja miedzi, metali szlachetnych i nieżelaznych,
- produkcja soli,
- odlewnictwo metali lekkich i nieżelaznych,
- kucie, prasowanie, wylaczanie i walcowanie metali – metalurgia proszków,
- zagospodarowanie odpadów,
- sprzedaż hurtowa na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu,
- magazynowanie i przechowywanie towarów,
- działalność związana z zarządzaniem holdingami,
- działalność geologiczno-poszukiwawcza,
- wykonywanie robót ogólnobudowlanych w zakresie obiektów górniczych i produkcyjnych,
- wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej oraz pary wodnej i gorącej wody, wytwarzanie gazu, dystrybucja paliw gazowych przez sieć zasilającą,
- zawodowe trudnienie się ratownictwem,
- rozkładowy i pozarozkładowy transport lotniczy,
- usługi telekomunikacyjne i informatyczne.

Działalność w zakresie eksploatacji złóż rudy miedzi, soli oraz kopalin pospolitych opiera się na posiadanych przez KGHM Polska Miedź S.A. koncesjach wydanych przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w latach 1993 –2004.

Czas trwania działalności

KGHM Polska Miedź S.A. prowadzi działalność od 12 września 1991 roku. Czas trwania działalności Spółki jest nieoznaczony.

Prawnym poprzednikiem KGHM Polska Miedź S.A. było przedsiębiorstwo państwowe Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi w Lubinie przekształcone w jednoosobową Spółkę Skarbu Państwa w trybie określonym w ustawie z dnia 13 lipca 1990 roku o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.

Skład Zarządu

W okresie od 1 stycznia 2008 roku do 17 stycznia 2008 roku skład oraz kompetencje Członków Zarządu przedstawiały się następująco:

- Krzysztof Skóra	Prezes Zarządu
- Ireneusz Reszczyński	I Wiceprezes Zarządu ds. Handlu
- Marek Fusiński	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
- Stanisław Kot	Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji
- Dariusz Kaśków	Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju

W dniu 17 stycznia 2008 roku Rada Nadzorcza odwołała Pana Krzysztofa Skórę z funkcji Prezesa Zarządu oraz Pana Dariusza Kaśków z funkcji Wiceprezesa Zarządu i ustaliła, że Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. składa się z trzech Członków Zarządu. Rada Nadzorcza powierzyła Panu Ireneuszowi Reszczyńskiemu pełniącemu funkcję I Wiceprezesa Zarządu wykonywanie funkcji Prezesa Zarządu do czasu powołania Prezesa Zarządu.

1. Informacje ogólne (kontynuacja)

W dniu 17 kwietnia 2008 roku Rada Nadzorcza Spółki powołała z dniem 23 kwietnia 2008 roku Pana Mirosława Krutina na stanowisko Prezesa Zarządu.

W dniu 23 kwietnia Rada Nadzorcza odwołała z funkcji Członka Zarządu – Wiceprezesa Zarządu Pana Marka Fusińskiego, Pana Stanisława Kota i Pana Ireneusza Reszczyńskiego. Jednocześnie Rada Nadzorcza Spółki powołała na funkcję Członka Zarządu Pana Herberta Wirtha na stanowisko I Wiceprezesa Zarządu ds. Rozwoju i Pana Macieja Tyburę na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji skład oraz kompetencje Członków Zarządu są następujące:

- Mirosław Krutin	Prezes Zarządu
- Herbert Wirth	I Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju
- Maciej Tybura	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd Spółki dnia 16 września 2008 r.

Kontynuacja działalności

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez Spółkę w niezmienionej formie i zakresie przez okres co najmniej 12 miesięcy od daty bilansowej i nie istnieją przesłanki zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez nią dotychczasowej działalności. Zarząd Spółki nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania finansowego faktów i okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości.

W celu pełnego zrozumienia sytuacji finansowej i wyników działalności KGHM Polska Miedź S.A. jako jednostki dominującej w Grupie Kapitałowej niniejsze sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie z półrocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym za okres zakończony 30 czerwca 2008 roku. Sprawozdania te będą dostępne na stronie internetowej Spółki pod adresem www.kghm.pl w terminie zgodnym z raportem bieżącym dotyczącym terminów przekazania raportu półrocznego i skonsolidowanego raportu półrocznego za I półrocze 2008.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

2.1 Podstawa sporządzenia

Sprawozdanie finansowe KGHM Polska Miedź S.A. za okres sprawozdawczy zakończony 30 czerwca 2008 r. sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską. Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone wg tych samych zasad dla okresu bieżącego i porównywalnego.

Sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z zasadą kosztu historycznego (skorygowanego o skutki hiperinflacji w stosunku do składników rzeczowych aktywów trwałych oraz kapitału własnego), za wyjątkiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i instrumentów pochodnych, wycenionych w wartości godziwej.

Wartość bilansowa ujętych zabezpieczanych aktywów i zobowiązań jest korygowana o zmiany wartości godziwej, które można przypisać ryzyku, przed którym te aktywa i zobowiązania są zabezpieczane.

Zastosowanie standardów i interpretacji obowiązujących Spółkę od 1 stycznia 2008 roku.

KIMSF 11 „MSSF 2 - Transakcje w grupie kapitałowej i transakcje na akcjach własnych”

Zastosowanie tej Interpretacji nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki

KIMSF 12 „Umowy na usługi koncesjonowane”

Zastosowanie tej Interpretacji nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki

KIMSF 14 „MSR 19 – Aktywa wynikające z programów określonych świadczeń i wymogi minimalnego finansowania”.

Zastosowanie tej Interpretacji nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki

Interpretacje KIMSF 12 i KIMSF 14 do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego nie zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

W niniejszym jednostkowym sprawozdaniu finansowym nie zastosowano standardu lub interpretacji przed datą ich wejścia w życie, oraz zatwierdzeniem przez Unię Europejską.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.1 Podstawa sporządzenia (kontynuacja)

Opublikowane standardy i interpretacje do dnia 30 czerwca 2008 roku, które nie weszły w życie do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego:

MSR 1 „Prezentacja Sprawozdań Finansowych”

Zmieniony MSR 1 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości we wrześniu 2007 r. Standard dotyczy prezentacji sprawozdań finansowych. Zmieniony standard wprowadza nowy element sprawozdań finansowych "zestawienie dochodów" (The statement of comprehensive income), w którym będą prezentowane wszystkie pozycje kosztów i przychodów - również te, które dotychczas były odnoszone bezpośrednio na kapitał. Ponadto zmiany objęły zasady prezentacji zestawienia zmian w kapitale własnym, prezentacji dywidend jak i danych porównawczych w przypadku retrospektywnego zastosowania polityki rachunkowości. Wprowadzono też nowe nazwy podstawowych elementów sprawozdania, spółki będą mogły jednak pozostać przy dotychczasowym nazewnictwie. Zmieniony standard obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później.

MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego”

Zmieniony MSR 23 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 29 marca 2007 roku Standard dotyczy ujmowania kosztów finansowania zewnętrznego ponoszonych w związku z dostosowywaniem składnikiem aktywów. Zmieniony MSR 23 wycofuje dotychczasowe podejście wzorcowe nakazujące odnoszenie takich kosztów bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat i nakłada obowiązek ich aktywowania. Wprowadzona zmiana będzie dotyczyć Spółki, ocenia się jednak, że jej wpływ na sprawozdanie finansowe będzie nieistotny. Zmieniony standard obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później, jednakże, po oszacowaniu skutków zmian i po zatwierdzeniu zmienionego standardu przez Unię Europejską Spółka rozważy ewentualne jego wcześniejsze zastosowanie.

MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych”

Zaktualizowany MSSF 3 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 10 stycznia 2008 r. i zastępuje dotychczas obowiązujący MSSF 3. Wprowadzenie standardu związane jest z zakończeniem drugiej fazy procesu konwergencji rozwiązań międzynarodowych i amerykańskich w zakresie połączenia jednostek gospodarczych, prowadzonego przez RMSR z amerykańską Radą Standardów Rachunkowości Finansowej. Standard dostarcza szczegółowych informacji na temat przeprowadzania i rozliczania w księgach rachunkowych połączenia jednostek gospodarczych metodą nabycia. Standard obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później i będzie miał zastosowanie w przypadku połączeń jednostek gospodarczych występujących po tej dacie.

MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdanie finansowe”

Zaktualizowany MSR 27 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 10 stycznia 2008 r. i zastępuje dotychczas obowiązujący MSR 27. Wprowadzenie standardu związane jest z zakończeniem drugiej fazy procesu konwergencji rozwiązań międzynarodowych i amerykańskich w zakresie połączenia jednostek gospodarczych, prowadzonego przez RMSR z amerykańską Radą Standardów Rachunkowości Finansowej. MSR 27 wymaga ujmowania zmian wielkości udziału w jednostce zależnej jako transakcji kapitałowej. Dlatego zmiana taka nie będzie wpływać na wartość firmy ani nie będzie prowadzić do rozpoznania zysku lub straty. Znowelizowany standard zmienia również sposób ujmowania strat poniesionych przez jednostkę zależną, przekraczającą wartość inwestycji jak również sposób ujmowania utraty kontroli nad jednostką zależną. Standard obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później. Zmiany należy stosować prospektywnie, dlatego będą one wpływać na przyszłe transakcje nabycia i transakcje z udziałowcami mniejszościowymi

Poprawiony MSSF 2 „Płatności w formie akcji”

Poprawiony MSSF 2 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 17 stycznia 2008 r. Wprowadzone do standardu poprawki dotyczą warunków nabycia uprawnień do środków pieniężnych, innych aktywów lub instrumentów kapitałowych jednostki, w ramach umowy dotyczącej płatności w formie akcji. Zmiany w standardzie obowiązywać będą dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później i nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

Poprawiony MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja”

Poprawiony MSR 32 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 14 lutego 2008 r. Wprowadzone do standardu poprawki dotyczą szczególnego rodzaju instrumentów, które mają charakter zbliżony do zwykłych instrumentów kapitałowych, ale które umożliwiają ich posiadaczowi przedłożenie ich do wykupu emitentowi w przypadku zaistnienia pewnych, wskazanych przez standard okoliczności. Dotychczas, zgodnie z MSR 32, instrumenty takie były klasyfikowane jako zobowiązania finansowe. Poprawiony MSR 32 wymaga natomiast, aby instrumenty o takim charakterze klasyfikować nie jako zobowiązania, ale jako kapitał. Zmiany w standardzie obowiązywać będą dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później i nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.1 Podstawa sporządzenia (kontynuacja)

Poprawiony MSSF 1 „Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy” oraz poprawiony MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdanie finansowe”

22 maja 2008 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w ramach zakończonego projektu „Koszt inwestycji w jednostki stowarzyszone, współkontrolowane lub zależne” opublikowała poprawki do MSSF 1 oraz MSR 27. Poprawki dotyczą ujmowania inwestycji w jednostkach zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym i mają zastosowanie dla specyficznych (wyszczególnionych w standardzie) przypadków reorganizacji grupy kapitałowej oraz zmieniają definicję ceny nabycia. Poprawki do MSSF 1 oraz MSR 27 obowiązywać będą dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później. Poprawki do MSSF 1 nie będą miały zastosowania dla Spółki, natomiast poprawki do MSR 27 będą miały zastosowanie dla przyszłych transakcji nabycia inwestycji kapitałowych.

KIMSF 13 „Programy lojalnościowe”

28 czerwca 2007 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała interpretację 13 „Programy lojalnościowe”. Interpretacja dotyczy sposobu rozliczania płatności związanych ze sprzedażą towarów lub usług, objętych programem lojalnościowym wobec klientów jednostki prowadzącej taką sprzedaż. Interpretacja obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2008 roku lub później i nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

KIMSF 15 „Umowy na budowę nieruchomości”

3 lipca 2008 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała interpretację 15 „Umowy na budowę nieruchomości”. Interpretacja dotyczy podmiotów prowadzących działalność deweloperską (zarówno bezpośrednio jak i poprzez podwykonawców) i standaryzuje zasady ujmowania przychodów ze sprzedaży jednostek nieruchomości (mieszkań, apartamentów, domów) przed przekazaniem ryzyk i korzyści związanych z budową danej nieruchomości. Interpretacja obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później i nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

KIMSF 16 „Zabezpieczenie inwestycji netto w jednostkach zagranicznych”

3 lipca 2008 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała interpretację 16 „Zabezpieczenie inwestycji netto w jednostkach zagranicznych”. Interpretacja dotyczy podmiotów stosujących zabezpieczenie inwestycji w jednostki zagraniczne i dostarcza informacji i wyjaśnień, kiedy i w jaki sposób zabezpieczenia te mogą być dokonywane. Najistotniejszym uregulowaniem jest wyeliminowanie możliwości stosowania rachunkowości zabezpieczeń dla zabezpieczenia różnic pomiędzy walutą funkcjonalną operacji zagranicznych, a walutą prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostki dominującej. Interpretacja obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 października 2008 roku lub później i nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

„Udoskonalenia w MSSF” 2008

22 maja 2008 r. w ramach przeprowadzonego pierwszego corocznego przeglądu Standardów, Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała „Udoskonalenia w MSSF” 2008 (ang. „Improvements to IFRSs”). Jest to zbiór poprawek i uściśleń, które są niezbędne, lecz nie na tyle pilne lub znaczące, aby były przedmiotem odrębnych projektów. Ogółem obejmują 35 poprawek, z których 15 może skutkować zmianami w prezentacji, ujmowaniu lub wycenie, a pozostałe 20 to zmiany terminologiczne lub edytorskie, które nie mają lub mają minimalny wpływ na rachunkowość podmiotów. Każda wprowadzana zmiana ma indywidualną datę wprowadzenia w życie, lecz większość uregulowań obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później, z możliwością wcześniejszego, retrospektywnego zastosowania. Zastosowanie poprawionych i udoskonalonych Standardów, nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

„Pozycje zabezpieczone kwalifikujące się do rachunkowości zabezpieczeń” Poprawka do MSR 39

„Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”

31 lipca 2008 r. Rada Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej opublikowała poprawkę do MSR 39 „Eligible Hedged Items”. Poprawka precyzuje zasady kwalifikacji oraz warunki, jakie musi spełnić pozycja finansowa, aby mogła zostać zakwalifikowana jako pozycja zabezpieczana. Wprowadzone zmiany objaśniają, w jaki sposób obecnie istniejące podstawowe reguły rachunkowości zabezpieczeń powinny być stosowane w dwóch szczególnych sytuacjach, a mianowicie w sytuacji (1) wyznaczenia jednostronnego ryzyka (tj. zmiany wartości przepływów pieniężnych lub wartości godziwej pozycji zabezpieczanej jedynie poniżej lub powyżej pewnego wyznaczonego pułapu wyznaczonej zmiennej) jako pozycji zabezpieczanej oraz (2) wyznaczenia inflacji stanowiącej część przepływów pieniężnych dla danego instrumentu finansowego jako pozycji zabezpieczanej. Wprowadzenie stosownych Wytycznych Stosowania było konieczne ze względu na funkcjonowanie w praktyce różnych rozwiązań w tym zakresie. Poprawka obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później, z koniecznością retrospektywnego zastosowania i nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.1 Podstawa sporządzenia (kontynuacja)

Opublikowane standardy i interpretacje do dnia 30 czerwca 2008 roku, które zostały przyjęte przez Unię Europejską do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego:

MSSF 8 „Segmenty operacyjne”

MSSF 8 *Segmenty operacyjne* został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 30 listopada 2006 r., zastępuje on MSR 14 *Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności* i obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później. Standard ten wprowadza podejście zarządcze do sprawozdawczości dotyczącej segmentów działalności i podkreśla konieczność ujawnienia wskaźników i innych mierników wykorzystywanych do monitorowania i oceny działalności, tak by ujawnienia pozwoliły użytkownikowi sprawozdania finansowego ocenić charakter oraz skutki finansowe różnych rodzajów działalności prowadzonej przez Spółkę. KGHM zastosuje MSSF 8 począwszy od sprawozdań finansowych publikowanych od 1 stycznia 2009 roku i dokona w nich ujawnień informacji zgodnych z podejściem zarządczym Spółki.

2.2 Polityka rachunkowości

2.2.1 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to środki trwałe:

- które są utrzymywane przez jednostkę w celu wykorzystywania ich w procesie produkcyjnym, przy dostawach towarów i świadczeniu usług lub w celach administracyjnych,
- którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok,
- w stosunku, do których istnieje prawdopodobieństwo, iż jednostka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym, oraz
- których wartość można określić w sposób wiarygodny.

Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia/koszcie wytworzenia.

Ceny nabycia/kosztu wytworzenia nie powiększają koszty finansowania zewnętrznego zaciągniętego na sfinansowanie nabycia lub wytworzenie środka trwałego. Różnice kursowe powstałe od zobowiązań zawartych w walucie obcej, związanych z nabyciem lub wytworzeniem składnika rzeczowych aktywów trwałych ujmują się w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczą.

Na moment początkowego ujęcia, w cenie nabycia/koszcie wytworzenia środków trwałych ujmowane są przewidywane koszty ich demontażu, usunięcia i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsca, w którym dany składnik aktywów się znajduje, których obowiązek poniesienia powstaje w chwili instalacji składnika aktywów lub jego używania dla celów innych niż produkcja zapasów. W szczególności w wartości początkowej środków trwałych ujmują się zdyskontowane koszty likwidacji środków trwałych po działalności górniczej podziemnej oraz innych obiektów, które zgodnie z obowiązującym prawem podlegają likwidacji po zakończeniu działalności.

Ujęte w wartości początkowej środków trwałych koszty likwidacji kopalń podlegają amortyzacji taką metodą, jaką amortyzowane są środki trwałe, których dotyczą, począwszy od momentu rozpoczęcia użytkowania danego środka trwałego, przez okres ustalony w planie likwidacji grup obiektów w ramach harmonogramu likwidacji kopalni.

Ujęte w wartości początkowej koszty likwidacji pozostałych obiektów podlegają amortyzacji począwszy od momentu rozpoczęcia użytkowania środków trwałych, przez ustalony okres użytkowania oraz zgodnie z przyjętą metodą amortyzacji środków trwałych, do których zostały przypisane.

Środki trwałe nabyte w okresie do 31 grudnia 1996 r. oraz przyjęte do użytkowania po tym dniu, na które nakłady ponoszone były do końca 1996 r., podlegały przeszacowaniu w celu uwzględnienia skutków hiperinflacji zgodnie z MSR 29 *„Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji”*.

Na dzień bilansowy, rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Późniejsze nakłady ponoszone na składnik rzeczowych aktywów trwałych (np. w celu zwiększenia przydatności składnika, zamiany części lub jego odnowienia) uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie wycenić. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie, w którym je poniesiono.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.1 Rzeczowe aktywa trwałe (kontynuacja)

Odpisy amortyzacyjne środków trwałych (z wyłączeniem gruntów) dokonywane są metodą liniową, przez przewidywany okres użytkowania danego środka trwałego. Wartość końcową, okres użytkowania składnika aktywów oraz metodę amortyzacji stosowaną do rzeczowych aktywów trwałych weryfikuje się co najmniej na koniec każdego roku obrotowego.

Okres eksploatacji i tym samym stawki amortyzacyjne środków trwałych funkcjonujących w ciągu technologicznym produkcji miedzi, dostosowane są do planów zakończenia działalności górniczej.

Dla poszczególnych grup środków trwałych przyjęto okresy użytkowania w następujących przedziałach:

- Budynki oraz obiekty inżynierii wodnej i lądowej: 25-60 lat,
- Maszyny i urządzenia: 4-15 lat,
- Środki transportu: 3-14 lat,
- Inne - okres użytkowania ustalany jest indywidualnie dla poszczególnych składników środków trwałych.

Amortyzację rozpoczyna się, gdy środek trwały jest dostępny do użytkowania. Amortyzacji zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: gdy środek trwały zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub zawarty w grupie do zbycia, która jest zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana” lub zostaje usunięty z ewidencji bilansowej na skutek likwidacji, sprzedaży bądź wycofania z użytkowania.

Podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych stanowi cena nabycia/koszt wytworzenia środka trwałego pomniejszona o jego wartość końcową.

Poszczególne istotne części składowe środka trwałego (komponenty), których okres użytkowania różni się od okresu użytkowania całego środka trwałego oraz których cena nabycia/koszt wytworzenia jest istotny w porównaniu z ceną nabycia/koszt wytworzenia całego składnika rzeczowych aktywów trwałych amortyzowane są odrębnie, przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania.

Wartość bilansowa środka trwałego podlega odpisowi z tytułu utraty wartości do wysokości jego wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa danego środka trwałego (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego on należy) jest wyższa od jego oszacowanej wartości odzyskiwalnej.

W wartości bilansowej środka trwałego ujmuje się koszty regularnych, znaczących przeglądów (w tym przeglądy certyfikacyjne), których przeprowadzenie jest niezbędne.

Specjalistyczne części zamienne o istotnej wartości początkowej, których wykorzystania oczekuje się przez czas dłuższy niż jeden rok ujmuje się jako rzeczowe aktywa trwałe. Podobnie ujmuje się te części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem, które mogą być wykorzystane jedynie dla poszczególnych pozycji rzeczowych aktywów trwałych. Pozostałe części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem o nieistotnej wartości wykazuje się jako zapasy i ujmuje w rachunku zysków i strat w momencie ich wykorzystania.

Środek trwały usuwa się z ewidencji bilansowej, gdy zostaje zbyty, zlikwidowany lub gdy nie oczekuje się dalszych korzyści ekonomicznych z jego użytkowania lub zbycia.

2.2.2 Wartości niematerialne

Za wartości niematerialne uznaje się:

- Koszty prac rozwojowych,
- Oprogramowanie komputerowe,
- Nabyte koncesje, patenty, licencje,
- Inne wartości niematerialne,
- Wartości niematerialne nieoddane do użytkowania (w budowie).

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.2 Wartości niematerialne (kontynuacja)

Na dzień początkowego ujęcia składnik wartości niematerialnych wycenia się w cenie nabycia / w koszcie wytworzenia.

Wszelkie koszty finansowania zewnętrznego poniesione na dostosowywany składnik wartości niematerialnych ujmują się w rachunku zysków i strat w okresie, którego koszty te dotyczą. Różnice kursowe powstałe od zobowiązań zawartych w walucie obcej, związanych z nabyciem lub wytworzeniem składnika wartości niematerialnych ujmują się w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczą.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne wycenia się w cenie nabycia pomniejszonej o skumulowaną kwotę odpisów amortyzacyjnych i skumulowaną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych dokonuje się metodą liniową, przez okres przewidywanego użytkowania, który dla poszczególnych rodzajów wartości niematerialnych wynosi:

- Oprogramowanie komputerowe – 2-5 lat
- Licencje na programy komputerowe – 2 - 5 lat
- Prawo do informacji geologicznej – 50 lat
- Nabyte prawa majątkowe – w okresie użytkowania ustalane indywidualnie dla składników praw majątkowych.

W KGHM Polska Miedź S.A. nie występują inne wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania, natomiast występują wartości niematerialne nieoddane do użytkowania (w budowie). Spółka nie amortyzuje takich składników wartości niematerialnych, poddaje je natomiast corocznym obowiązkowym testom na utratę wartości. Ewentualny odpis aktualizujący ujmują się w ciężar rachunku zysków i strat.

Metoda amortyzacji oraz stawka amortyzacyjna podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy.

Koszty prac rozwojowych i badawczych

W Spółce prowadzone są prace rozwojowe, których celem jest przede wszystkim obniżenie kosztów produkcji miedzi, zwiększenie zdolności produkcyjnej hut i kopalń, poprawa parametrów technicznych produkowanych wyrobów, udoskonalanie technologii produkcji miedzi.

Składnik wartości niematerialnych powstały w wyniku prac rozwojowych ujmowany jest wtedy, gdy jednostka może udowodnić:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych, w sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne
- dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Koszt prac rozwojowych realizowanych we własnym zakresie ujęty jako składnik wartości niematerialnych stanowi sumę nakładów poniesionych od dnia, w którym po raz pierwszy składnik wartości niematerialnych, stanowiący pracę rozwojową, spełnił kryteria dotyczące ujmowania.

Aktywowane koszty pracy rozwojowej do momentu jej zakończenia i podjęcia decyzji o wdrożeniu ujmowane są jako wartości niematerialne nieoddane do użytkowania i nie podlegają amortyzacji. Poddawane są natomiast corocznym obowiązkowym testom na utratę wartości. Odpis aktualizujący ujmują się w ciężar rachunku zysków i strat.

Odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych wytworzonych we własnym zakresie dokonuje się metodą liniową, w okresie przewidywanego ich wykorzystania.

Nakłady poniesione na prace badawcze ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

2.2.3 Inwestycje kapitałowe

Jednostki zależne

W sprawozdaniu finansowym inwestycje w jednostkach zależnych, nie zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5, ujmują się w cenie nabycia zgodnie z MSR 27 „Skonsolidowane jednostkowe sprawozdanie finansowe” pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów”, gdzie utratę wartości ocenia się przez porównanie wartości bilansowej z wyższą z dwóch:

- wartością godziwą
- wartością użytkową.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.3 Inwestycje kapitałowe (kontynuacja)

Transakcje połączenia jednostek gospodarczych znajdujących się pod wspólną kontrolą rozlicza się metodą łączenia udziałów.

Jednostki stowarzyszone

Za jednostki stowarzyszone uznaje się jednostki, na które Spółka wywiera znaczący wpływ, lecz nie sprawuje kontroli, uczestnicząc w ustalaniu zarówno polityki finansowej jak i operacyjnej podmiotu stowarzyszonego, co zwykle wiąże się z posiadaniem od 20% do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących lub z możliwością wpływu na działalność jednostki w inny sposób.

W sprawozdaniu finansowym Spółki udziały w jednostkach stowarzyszonych, niezaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5, wycenia się w cenie nabycia zgodnie z MSR 27 *Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdanie finansowe*, tj. na podstawie bezpośredniego udziału kapitałowego pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości zgodnie z MSR 36 *Utrata wartości aktywów*.

2.2.4 Instrumenty finansowe

2.2.4.1 Klasyfikacja instrumentów finansowych

Instrumenty finansowe klasyfikowane są do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- pozostałe zobowiązania finansowe,
- instrumenty pochodne zabezpieczające.

Klasyfikacja opiera się na analizie charakterystyki oraz celu nabycia inwestycji. Klasyfikacji dokonuje się na moment początkowego ujęcia aktywów i zobowiązań finansowych. Klasyfikacja instrumentów pochodnych zależy od ich przeznaczenia oraz spełnienia wymogów stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń określonych w MSR 39. Instrumenty pochodne są kwalifikowane jako instrumenty zabezpieczające lub jako instrumenty wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Wartość bilansowa dotycząca przepływów pieniężnych z tytułu instrumentów finansowych o terminie zapadalności powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego kwalifikuje się do aktywów lub zobowiązań długoterminowych. Do aktywów lub zobowiązań krótkoterminowych zaliczana jest wartość bilansowa dotycząca przepływów pieniężnych z tytułu instrumentów finansowych o terminie zapadalności przypadającym w okresie do 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Przyjęto następujące zasady klasyfikacji instrumentów finansowych do poszczególnych kategorii aktywów i zobowiązań finansowych:

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa i zobowiązania finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub, jeżeli jednostka zdecydowała na moment początkowego ujęcia o wycenie w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Aktywo lub zobowiązanie finansowe może zostać wyznaczone przez jednostkę na moment początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat tylko wówczas, gdy:

- a) kwalifikacja taka eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (określanej również jako „niedopasowanie księgowe”), która powstałaby, gdyby przyjęto inny sposób wyceny tych instrumentów finansowych lub inny sposób ujęcia związanych z nimi zysków lub strat, lub

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.4 Instrumenty finansowe (kontynuacja)

2.2.4.1 Klasyfikacja instrumentów finansowych (kontynuacja)

b) grupa instrumentów finansowych jest odpowiednio zarządzana, a wyniki tej grupy oceniane są w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną.

Do aktywów/zobowiązań finansowych „przeznaczonych do obrotu” zalicza się instrumenty pochodne, o ile nie zostały wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające.

Aktywa z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych, jeżeli są przeznaczone do obrotu oraz gdy wartość bilansowa zrealizuje się w terminie do 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Pożyczki i należności (PIN)

Pożyczki i należności to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, które nie są kwotowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Spółka wydaje środki pieniężne, dostarcza towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając intencji zaklasyfikowania tych należności do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Pożyczki i należności zalicza się do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności ujmuje się w pozycji bilansowej: należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.

Do kategorii pożyczki i należności klasyfikuje się środki pieniężne i ich ekwiwalenty. W bilansie środki pieniężne i ich ekwiwalenty stanowią odrębną pozycję.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności (UDT)

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie wymagalności, które Spółka zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu wymagalności, z wyłączeniem aktywów zaklasyfikowanych do kategorii wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat lub dostępne do sprzedaży, jak również aktywów finansowych spełniających definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (DDS)

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to instrumenty finansowe niestanowiące instrumentów pochodnych, wyznaczone na „dostępne do sprzedaży” albo niezaliczone do żadnej z pozostałych kategorii. W kategorii tej ujmuje się przede wszystkim aktywa finansowe nieposiadające ustalonego terminu zapadalności i niespełniające jednocześnie wymogów zaliczenia do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz aktywa finansowe, które zostały nabyte na rynku wtórnym, posiadające ustalone terminy zapadalności, ale co, do których Spółka nie ma zamiaru ani możliwości utrzymywania ich do terminu zapadalności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zalicza się do aktywów trwałych, o ile Spółka nie zamierza zbyć inwestycji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Pozostałe zobowiązania finansowe (PZF)

Jednostka klasyfikuje do tej kategorii zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.4 Instrumenty finansowe (kontynuacja)

2.2.4.1 Klasyfikacja instrumentów finansowych (kontynuacja)

Instrumenty zabezpieczające (IZ)

Instrumenty pochodne wyznaczone i spełniające wymogi stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń są zaliczane do odrębnej kategorii o nazwie „Instrumenty zabezpieczające”. Spółka prezentuje jako „Instrument zabezpieczający” całą wartość godziwą transakcji wyznaczonej do tej kategorii i spełniające kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń także w przypadku, gdy wartość czasowa wyznaczonego instrumentu pochodnego zgodnie z decyzją Spółki została wyłączona z pomiaru efektywności.

2.2.4.2. Początkowe ujęcie oraz wyłączenie instrumentów finansowych z ksiąg rachunkowych

Transakcje zakupu i sprzedaży inwestycji, w tym standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży aktywów finansowych, ujmuje się na dzień przeprowadzenia (zawarcia) transakcji początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, z wyjątkiem aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, które początkowo ujmowane są w wartości godziwej.

Inwestycje wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub prawa te zostały przeniesione i dokonano przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności. W przypadku braku przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu posiadania aktywa, inwestycje wyłącza się z ksiąg rachunkowych z chwilą utraty kontroli przez Spółkę nad danym aktywem.

2.2.4.3. Wycena instrumentów finansowych na dzień bilansowy

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz instrumenty zabezpieczające.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz instrumenty zabezpieczające, wycenia się po początkowym ujęciu w wartości godziwej. Dla aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które nie mają ustalonego terminu wymagalności i nie jest możliwe ustalenie ich wartości godziwej, wyceny dokonuje się w cenie nabycia.

Zyski i straty na składniku aktywów finansowych zaliczonym do wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wykazuje się w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały.

Zyski i straty na składniku aktywów finansowych zaliczonym do dostępnych do sprzedaży ujmuje się w kapitale własnym, za wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości tych zysków i strat z tytułu różnic kursowych, które powstają dla aktywów pieniężnych oraz zysków i strat z tytułu odsetek, które byłyby rozpoznane przy wycenie tych pozycji według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. W momencie usunięcia z ksiąg rachunkowych składnika aktywów zaliczonego do dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe zyski i straty uprzednio ujęte w kapitale ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Rozchodu jednakowych inwestycji o różnych cenach nabycia dokonuje się przy wykorzystaniu metody FIFO, tj. rozchód składników aktywów wycenia się kolejno po cenach tych składników, które jednostka nabyła najwcześniej.

Pożyczki i należności, inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Pozostałe zobowiązania finansowe

Po początkowym ujęciu, jednostka dokonuje wyceny wszystkich zobowiązań finansowych, poza zaklasyfikowanymi do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w wysokości zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem:

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.4 Instrumenty finansowe (kontynuacja)

2.2.4.3 Wycena instrumentów finansowych na dzień bilansowy (kontynuacja)

- zobowiązań finansowych, które powstają wtedy, kiedy transfer aktywów finansowych nie kwalifikuje się do zaprzestania ujmowania (wyłączenia z ksiąg rachunkowych).

Jeżeli transfer aktywów finansowych nie kwalifikuje się do wyłączenia z ksiąg rachunkowych, ponieważ jednostka zatrzymała zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z własności przekazanego składnika aktywów, wtedy jednostka kontynuuje ujmowanie przekazanego składnika aktywów w całości i jednocześnie ujmuje w księgach rachunkowych zobowiązanie finansowe w wysokości kwoty otrzymanej płatności. W kolejnych okresach, jednostka ujmuje wszelkie przychody uzyskane z przekazanego składnika aktywów oraz wszelkie wydatki poniesione w związku ze zobowiązaniem finansowym

- umów gwarancji finansowych, które wycenia w wyższej z następujących kwot:
 - wartości ustalonej zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie 2.2.14 Rezerwy lub,
 - wartości początkowej ujętej, pomniejszonej o skumulowaną amortyzację ustaloną zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości Nr 18 *Przychody*.

2.2.4.4. Wartość godziwa

O ile nie istnieją przesłanki wskazujące na fakt, że instrument finansowy nie został nabyty po cenie stanowiącej jego wartość godziwą uznaje się, że wartość godziwą na dzień początkowego ujęcia stanowi cena nabycia danego instrumentu lub - w przypadku zobowiązań finansowych - cena sprzedaży danego instrumentu.

Na dzień bilansowy wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których istnieje aktywny rynek ustala się na podstawie ich bieżącej ceny zakupu / sprzedaży. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów lub zobowiązań finansowych nie jest aktywny (a także w odniesieniu do nienotowanych papierów wartościowych), Spółka ustala wartość godziwą stosując odpowiednie techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie cen z ostatnio przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, porównanie do innych instrumentów, które są w swojej istocie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne techniki/modeli wyceny powszechnie stosowane na rynku, dostosowane do konkretnej specyfiki i parametrów wycenianego instrumentu finansowego oraz sytuacji wystawcy (emitenta).

Oszacowana wartość godziwa odpowiada kwocie możliwej do uzyskania lub koniecznej do zapłaty w celu zamknięcia pozycji otwartych na dzień bilansowy. Dla transakcji, dla których jest to możliwe, wyceny dokonuje się w oparciu o notowania rynkowe. W przypadku transakcji terminowego kupna lub sprzedaży towarów, w celu ustalenia ich wartości godziwej posłużono się cenami terminowymi na daty zapadalności poszczególnych transakcji. W przypadku miedzi oficjalne ceny zamknięcia LME oraz wskaźniki zmienności na dzień bilansowy uzyskuje się z systemu Reuters. W odniesieniu do srebra oraz złota użyto ceny fixing ustalonej, także w dniu bilansowym, na LBMA. W przypadku zmienności oraz cen terminowych zastosowano kwotowania od Banków/Brokerów. Stopy procentowe dla walut oraz wskaźniki zmienności ich kursów są uzyskiwane z serwisu Reuters. Kontrakty terminowe i swap na rynku miedzi wyceniane są do rynkowej krzywej terminowej, natomiast w przypadku srebra i kursów walutowych cena terminowa liczona jest na podstawie fixingu i odpowiednich stóp procentowych. Do wyceny opcji azjatyckich na rynkach metali wykorzystuje się aproksymację Levy'ego do metodologii Blacka-Scholesa, natomiast do wyceny opcji europejskich na rynkach walutowych standardowy model Германа-Kohlhagena. Wartość godziwa nienotowanych dłużnych papierów wartościowych ustalana jest jako wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowana bieżącą stopą procentową.

Wartość godziwą jednostek uczestnictwa w otwartych gotówkowych funduszach inwestycyjnych ustala się na podstawie wyceny dokonanej przez te fundusze. Wartość godziwą udziałów w zamkniętych funduszach inwestycyjnych ustalana jest na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach finansowych tych funduszy. Wartości godziwe instrumentów finansowych Spółki są ustalane na bazie cen rynkowych lub wycen przy zastosowaniu modeli wyceny wykorzystujących jako dane wejściowe wyłącznie obserwowalne zmienne rynkowe z aktywnych rynków.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.4 Instrumenty finansowe (kontynuacja)

2.2.4.5. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy dokonuje się oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość. Do istotnych obiektywnych przesłanek (dowodów) zalicza się przede wszystkim: poważne problemy finansowe u dłużnika, wstąpienie na drogę sądową przeciwko dłużnikowi, zanik aktywnego rynku dla danego instrumentu finansowego, wystąpienie istotnej niekorzystnej zmiany w środowisku ekonomicznym, prawnym lub rynkowym wystawcy instrumentu finansowego, utrzymywanie się spadku wartości godziwej instrumentu finansowego poniżej poziomu zamortyzowanego kosztu.

Jeżeli takie dowody występują w przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe straty ujęte w kapitale – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia, a aktualną wartością godziwą, pomniejszone o ewentualne straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w rachunku zysków i strat – wyłącza się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat. Straty z tytułu utraty wartości ujęte w rachunku zysków i strat a dotyczące instrumentów kapitałowych nie podlegają odwróceniu w korespondencji z rachunkiem zysków i strat. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości dłużnych instrumentów finansowych ujmuje się w rachunku zysków i strat, jeżeli w kolejnych okresach, po ujęciu odpisu, wartość godziwa tych instrumentów finansowych wzrosła w wyniku zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu.

Jeżeli występują dowody wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych w wysokości zamortyzowanego kosztu, kwota odpisu jest ustalana jako różnica pomiędzy wartością bilansową aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych oryginalną efektywną stopą procentową dla tych aktywów (tj. efektywną stopą procentową wyliczoną na moment początkowego ujęcia dla aktywów opartych na stałej stopie procentowej oraz efektywną stopą procentową ustaloną na moment ostatniego przeszacowania dla aktywów opartych na zmiennej stopie procentowej). Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat. Wartość bilansowa aktywów finansowych jest ustalana poprzez wykorzystanie odrębnego konta dla odpisów aktualizujących (strat kredytowych) wartość tych aktywów.

Należności i pożyczki oraz aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, wyceniane w zamortyzowanym koszcie, poddawane są na każdy dzień bilansowy indywidualnym testom pod kątem wystąpienia przesłanek wskazujących na utratę wartości. Należności, dla których indywidualnie nie ujęto odpisu, a którym można przypisać prawdopodobieństwo utraty wartości ze względu na specyfikę ryzyka kredytowego (związanego np. z rodzajem działalności lub strukturą odbiorców) poddawane są takim testom jako portfel aktywów. Jednakże, ze względu na specyfikę sprzedaży KGHM Polska Miedź S.A. oraz prowadzenie restrykcyjnej polityki wobec ryzyka kredytowego, Spółka prowadzi przede wszystkim indywidualną analizę należności (bez względu na ich istotność) pod kątem wystąpienia przesłanek i ujmowania odpisów z tytułu utraty wartości. Odwrócenie odpisu ujmuje się, jeżeli w kolejnych okresach utrata wartości ulega zmniejszeniu i zmniejszenie to może być przypisane do zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu. Odwrócenie odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

2.2.4.6. Wbudowane instrumenty pochodne

Ujęcie początkowe instrumentów pochodnych

Wbudowane instrumenty pochodne wyłącza się z umowy złożonej zawierającej wbudowany instrument pochodny i wprowadza się do ksiąg rachunkowych na dzień jej zawarcia, jeżeli spełnione są wszystkie poniższe warunki:

- umowa zawierająca wbudowany instrument pochodny (umowa mieszana) nie jest wyceniana w wartości godziwej, której zmiany odnoszone są do pozostałych przychodów lub pozostałych kosztów operacyjnych,
- charakter wbudowanego instrumentu oraz ryzyka z nim związane nie są ściśle powiązane z charakterem umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi,
- odrębny instrument, którego charakterystyka odpowiada cechom wbudowanego instrumentu pochodnego, spełniałby definicję instrumentu pochodnego,

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.4 Instrumenty finansowe (kontynuacja)

2.2.4.6. Wbudowane instrumenty pochodne (kontynuacja)

Ponownej oceny umów pod kątem wydzielenia z nich instrumentów wbudowanych dokonuje się w momencie, kiedy występuje istotna zmiana warunków umowy powodująca znaczne zmiany w przepływach pieniężnych powstających z tejże umowy.

Wyżej opisane kryteria w szczególności uznaje się za spełnione dla kontraktów sprzedaży metali lub zakupu materiałów miedzionośnych, dla których cena ustali się po dacie dokonania sprzedaży lub zakupu. W takich przypadkach Spółka wydziela z kontraktu zasadniczego sprzedaży/ zakupu wbudowany instrument pochodny. Od momentu wydzielenia, wbudowany instrument pochodny podlega wycenie do wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Od dnia wydzielenia wbudowane instrumenty pochodne klasyfikowane są jako aktywa lub zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zmiana stanu wbudowanych instrumentów pochodnych ujmowana jest jako korekta odpowiednio przychodów ze sprzedaży lub kosztów własnych sprzedaży.

2.2.4.7 Rachunkowość zabezpieczeń

Zabezpieczanie, dla celów rachunkowości, polega na proporcjonalnym kompensowaniu między sobą wyników uzyskiwanych na skutek zmian wartości godziwej przepływów środków pieniężnych wynikających z instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej. W grupie instrumentów zabezpieczających wyróżniane są instrumenty zabezpieczające wartość godziwą, instrumenty zabezpieczające przyszłe przepływy środków pieniężnych oraz instrumenty zabezpieczające udziały w aktywach netto podmiotów zagranicznych. Aktywa finansowe niebędące pochodnym instrumentem finansowym lub zobowiązania finansowe niebędące pochodnym instrumentem finansowym mogą być wyznaczone jako instrument zabezpieczający jedynie dla zabezpieczenia ryzyka walutowego.

Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej ani zabezpieczeń udziałów w aktywach netto podmiotów zagranicznych. Instrumenty zabezpieczające wyznacza się jako zabezpieczające przyszłe przepływy środków pieniężnych.

Instrumenty pochodne zabezpieczające przepływy środków pieniężnych

Instrument pochodny zabezpieczający przepływy środków pieniężnych, to taki instrument pochodny, który:

- służy ograniczeniu zmienności przepływu środków pieniężnych i można go przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym w bilansie składnikiem aktywów lub zobowiązań lub z wysoce prawdopodobną prognozowaną przyszłą transakcją oraz
- będzie miał wpływ na wykazywany zysk lub stratę netto.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne ujmowane są w odrębnej pozycji kapitałów własnych, w takiej części, w jakiej dany instrument stanowi skuteczne zabezpieczenie związanej z nim pozycji zabezpieczanej. Część nieskuteczną odnosi się do rachunku zysków i strat jako pozostałe przychody operacyjne lub pozostałe koszty operacyjne. Zyski lub straty powstałe na instrumencie zabezpieczającym przepływy pieniężne odnoszone są w rachunek zysków i strat w momencie, gdy dana pozycja zabezpieczana wpływa na rachunek zysków i strat.

Efektywność (skuteczność) zabezpieczenia oznacza stopień, w jakim zmiany przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczaną pozycją, możliwe do przypisania zabezpieczanemu ryzyku, są kompensowane zmianami przepływów pieniężnych związanych z instrumentami zabezpieczającymi.

Jeżeli zabezpieczane przyszłe zobowiązanie lub prognozowana transakcja prowadzą do ujęcia w bilansie niefinansowego składnika aktywów lub zobowiązań, wówczas w chwili ujęcia tego składnika, związane z nim zyski i straty są uwzględnione w cenie nabycia lub innej wartości bilansowej danego składnika aktywów lub zobowiązań.

W ramach rachunkowości zabezpieczeń stosuje się instrumenty zabezpieczające przyszłe przepływy pieniężne. Wyznaczane zabezpieczenia dotyczą przyszłych prognozowanych transakcji przyjętych w Planie Sprzedaży na dany rok. Plany te sporządzane są w oparciu o możliwości produkcyjne na dany okres. Spółka ocenia prawdopodobieństwo wystąpienia tych transakcji jako bardzo wysokie, ponieważ z historycznego punktu widzenia sprzedaż zawsze realizowana była na poziomach założonych w poszczególnych Planach Sprzedaży.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.4 Instrumenty finansowe (kontynuacja)

2.2.4.7. Rachunkowość zabezpieczeń (kontynuacja)

Przy zawieraniu transakcji, Spółka dokumentuje związek pomiędzy instrumentami zabezpieczającymi, a pozycjami zabezpieczanymi, a także cel zawarcia danej transakcji. Spółka dokumentuje również swoją ocenę, zarówno na dzień rozpoczęcia zabezpieczenia, jak i na bieżąco, czy instrumenty zabezpieczające są skuteczne oraz czy w przyszłości oczekuje się wysokiej skuteczności w kompensowaniu zmian przepływów pieniężnych instrumentów zabezpieczających oraz zabezpieczanych pozycji.

Zaprzestanie stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń

Zaprzestaje się ujmowania instrumentów pochodnych jako zabezpieczających, jeżeli instrument pochodny wygaśnie, zostanie sprzedany, wypowiedziany lub zrealizowany lub jeżeli Spółka wycofa wyznaczenie danego instrumentu jako zabezpieczenie. Spółka może podjąć decyzję o ustanowieniu dla danego instrumentu pochodnego nowego powiązania zabezpieczającego, dokonać zmiany przeznaczenia instrumentu pochodnego bądź wyznaczyć go do zabezpieczenia innego rodzaju ryzyka.

Wówczas, dla zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych, zyski lub straty powstałe w okresach, w których zabezpieczenie było efektywne pozostają w kapitałach aż do momentu, w którym zabezpieczana pozycja wpływa na rachunek zysków i strat.

Jeśli zabezpieczenie przyszłego zobowiązania lub prognozowanej przyszłej transakcji przestanie funkcjonować, ponieważ pozycja zabezpieczana przestała spełniać definicję przyszłego zobowiązania, bądź też ze względu na zaistniałe prawdopodobieństwo, że planowana transakcja nie zostanie zawarta, wówczas zysk lub strata netto ujęta w kapitałach zostaje natychmiast przeniesiona do rachunku zysków i strat.

2.2.5 Zapasy

Do zapasów Spółka zalicza:

- materiały,
- półfabrykaty i produkcję w toku,
- wyroby gotowe,
- towary,

Przychód składników zapasów wyceniany jest według następujących zasad:

- materiały i towary – według cen nabycia,
- wyroby gotowe i półfabrykaty - na poziomie rzeczywistych kosztów wytworzenia,
- produkcja w toku – zgodnie z wyceną zapasu produkcji w toku.

Rozchód składników zapasów wyceniany jest według następujących zasad:

- materiały i towary – według cen przeciętnych ustalonych w wysokości średniej ważonej cen danego składnika,
- wyroby gotowe i półfabrykaty – wycena poprzez różnicę pomiędzy wartością końcową zapasu, a przychodem, z uwzględnieniem stanu na bilans otwarcia.

Zapasy wycenia się według następujących zasad:

- materiały i towary – według cen przeciętnych ustalonych jak dla rozchodu,
- wyroby gotowe, półfabrykaty, produkcja w toku – na podstawie narastających rzeczywistych kosztów wytworzenia z uwzględnieniem stanu na bilans otwarcia.

Na dzień bilansowy zapasy wyceniane są według przyjętych wyżej zasad, jednakże na poziomie nie wyższym od wartości ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania. Wartość netto możliwa do uzyskania to szacowana cena sprzedaży dokonywanej w normalnym toku działalności, pomniejszona o szacowane koszty wykończenia i koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

2.2.6 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług ujmuje się początkowo w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu należności te wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, przy czym należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania należności nie podlegają dyskontowaniu.

Odpisu z tytułu utraty wartości należności dokonuje się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że jednostka nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot. Kwotę odpisu aktualizującego stanowi różnica pomiędzy wartością bilansową danego składnika aktywów, a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych według efektywnej stopy procentowej.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.6 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności(kontynuacja)

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ujmowany jest w ciężar rachunku zysków i strat.

Należności niestanowiące aktywów finansowych ujmuje się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na dzień bilansowy w kwocie wymaganej zapłaty.

Należności o terminie wymagalności powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego kwalifikuje się do aktywów długoterminowych. Do aktywów krótkoterminowych zaliczane są należności o terminie wymagalności przypadającym w okresie do 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Za należności uznaje się:

- **należności z tytułu dostaw i usług** – to jest należności powstałe w wyniku podstawowej działalności operacyjnej Spółki oraz
- **pozostałe należności**, w tym:
 - pożyczki udzielone,
 - inne należności finansowe – to jest należności spełniające definicje aktywów finansowych,
 - inne należności niefinansowe, w tym m.in. zaliczki na dostawy oraz na środki trwałe, środki trwałe w budowie, wartości niematerialne oraz na udziały i akcje w jednostkach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych; należności od pracowników, jeżeli ich rozliczenie nastąpi w innej formie niż przekazanie środków pieniężnych; a także należności budżetowe
 - rozliczenia międzyokresowe czynne.

2.2.7 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne bezpieczne krótkoterminowe inwestycje o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy od dnia ich założenia, otrzymania, nabycia lub wystawienia oraz o dużej płynności. W skład środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wchodzi również odsetki od ekwiwalentów środków pieniężnych.

2.2.8 Aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa będzie odzyskana przede wszystkim poprzez transakcje sprzedaży a nie poprzez kontynuowanie użytkowania, pod warunkiem, iż są dostępne do natychmiastowej sprzedaży w obecnym stanie, z zachowaniem warunków, które są zwyczajowo stosowane przy sprzedaży tych aktywów (lub grup do zbycia) oraz ich sprzedaż jest wysoce uprawdopodobniona.

Bezpośrednio przed początkową kwalifikacją składników aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczonych do sprzedaży, dokonuje się wyceny tych aktywów, tj. ustala się ich wartość bilansową zgodnie z przepisami właściwych standardów. Na moment przekwalifikowania aktywa te wycenia się według niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

2.2.9 Utrata wartości aktywów niefinansowych

Wartości niematerialne, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania nie podlegają amortyzacji, lecz są corocznie testowane pod kątem możliwej utraty wartości.

Aktywa podlegające amortyzacji testuje się na utratę wartości, ilekroć jakieś zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują na możliwość niezrealizowania ich wartości bilansowej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna to wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartości użytkowej.

Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości aktywa grupuje się na najniższym poziomie, na jakim generują przepływy pieniężne niezależnie od innych aktywów (ośrodki wypracowujące środki pieniężne).

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.9 Utrata wartości aktywów niefinansowych (kontynuacja)

Dla celów przeprowadzenia testów na utratę wartości ośrodek wypracowujący środki pieniężne ustala się każdorazowo.

Jeżeli przeprowadzony test na utratę wartości wykáže, iż wartość odzyskiwalna (tj. wyższa z dwóch kwot: wartość godziwa pomniejszona o koszty zbycia i wartość użytkowa) danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa od wartości bilansowej, dokonuje się odpisu aktualizującego w wysokości różnicy między wartością odzyskiwaną a wartością bilansową składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Odpis z tytułu utraty wartości w pierwszej kolejności przypisuje się do wartości firmy, jeżeli występuje, pozostałą kwotę odpisu alokuje się do poszczególnych aktywów wchodzących w skład ośrodka wypracowującego środki pieniężne proporcjonalnie do udziału wartości bilansowej poszczególnych aktywów w wartości bilansowej całego ośrodka, przy czym w wyniku alokacji odpisu wartość bilansowa składnika aktywów nie może być niższa od najwyższej z trzech kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia, wartości użytkowanej i zera.

Odpis z tytułu utraty wartości ujmuje się w ciężar rachunku zysków i strat.

Niefinansowe aktywa trwałe, inne niż wartość firmy, dla których w okresach wcześniejszych dokonano odpisu z tytułu utraty wartości testuje się na każdy dzień bilansowy pod kątem wystąpienia przesłanek wskazujących na możliwość odwrócenia wcześniej dokonanego odpisu.

2.2.10 Kapitał własny

W sprawozdaniu finansowym Spółki kapitał własny stanowią:

1. Kapitał zakładowy (akcyjny) według wartości nominalnej.
2. Pozostałe kapitały, na które składają się:
 - kapitał z aktualizacji wyceny ustalony w wysokości wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne odpowiadającej skutecznej części zabezpieczenia skorygowany o podatek odroczony.
 - kapitał z aktualizacji wyceny do wartości godziwej aktywów finansowych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży skorygowany o podatek odroczony.
3. Zyski zatrzymane, na które składają się:
 - niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych (skumulowane zyski/straty z lat ubiegłych)
 - kapitał zapasowy tworzony zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych,
 - kapitał zapasowy tworzony i wykorzystywany zgodnie ze statutem Spółki,
 - wynik finansowy bieżącego okresu obrotowego.

2.2.11 Zobowiązania

Zobowiązania stanowią obecny, wynikający ze zdarzeń przeszłych obowiązek Spółki, którego wypełnienie, według oczekiwań, spowoduje wypływ z jednostki środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Do zobowiązań zalicza się:

- zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i leasingu finansowego,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług,
- pozostałe zobowiązania finansowe,
- pozostałe zobowiązania niefinansowe.

Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług ujmuje się w bilansie w wartości nominalnej. Wartość księgowa tych zobowiązań odpowiada w przybliżeniu wartości określającej wysokość zamortyzowanego kosztu, przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej. Zobowiązania krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług nie dyskontuje się.

Zobowiązania niezaliczone do zobowiązań finansowych wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.12 Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów

Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów stanowią zobowiązania przypadające do zapłaty za towary lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom.

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów stanowią m.in.:

- wynagrodzenia wraz z narzutami wypłacane jednorazowo, dotyczące okresów rocznych, zarachowane podatki i opłaty lokalne,
- krótkookresowe rezerwy na niewykorzystane urlopy.

2.2.13 Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Rozliczenia międzyokresowe przychodów obejmują głównie środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych w budowie oraz prac rozwojowych, rozliczane równolegle do odpisów amortyzacyjnych środków trwałych sfinansowanych z tych źródeł.

2.2.14 Rezerwy

Rezerwy tworzone są, gdy na Spółce ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Rezerwy tworzy się w szczególności z następujących tytułów:

- przyszłe koszty likwidacji kopalń po zakończeniu eksploatacji górniczej, koszty likwidacji obiektów technologicznych (w hutach miedzi) i innych obiektów w przypadkach, w których z przepisów prawa wynika obowiązek ich demontażu i usunięcia po zakończeniu użytkowania i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsc w których się znajdowały,
- skutki toczących się spraw sądowych oraz spraw spornych,
- udzielone gwarancje, poręczenia.

Rezerwy tworzy się w wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy. Jeżeli skutek zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które według oczekiwań będą niezbędne do wypełnienia obowiązku.

Rezerwa na przyszłe koszty związane z likwidacją kopalń i innych obiektów technologicznych tworzona jest na bazie szacunku przewidywanych kosztów likwidacji obiektów i przywrócenia stanu pierwotnego terenu po zakończeniu ich eksploatacji. Podstawą szacowania wielkości rezerwy są specjalistyczne opracowania sporządzone w oparciu o prognozy eksploatacji złoża (dla obiektów górniczych) oraz ekspertyzy technologiczno-ekonomiczne sporządzone przez specjalistyczne firmy bądź wykonane w Spółce. Aktualizacji wartości rezerwy dokonuje się na dzień bilansowy.

Kwota rezerwy ustalona na 1 stycznia 2004 r. tj. na dzień przejścia na stosowanie MSSF dla celów sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, ujęta w wartości środków trwałych, została wyliczona w oparciu o fakultatywne wyłączenie określone w MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”. Począwszy od 1 stycznia 2004 r. wszelkie zmiany wynikające ze zmian wysokości rezerwy ujmowane są zgodnie z KIMS 1.

Zgodnie z wymogami MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” rezerwy w bilansie prezentowane są odpowiednio jako krótko i długoterminowe.

2.2.15 Świadczenia pracownicze

Spółka wypłaca świadczenia z tytułu jednorazowych odpraw emerytalno-rentowych, ekwiwalentu węglowego i nagród jubileuszowych zgodnie z Zakładowym Układem Zbiorowym Pracy.

Zobowiązanie bilansowe z tytułu tych świadczeń równe jest wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń na dzień bilansowy z uwzględnieniem zysków i strat aktuarialnych oraz kosztów przeszłego zatrudnienia. Wysokość zobowiązań z tytułu określonych świadczeń szacowana jest na dzień bilansowy przez niezależnego aktuarusza metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych. Wartość bieżącą zobowiązania z tytułu określonych świadczeń ustala się poprzez zdyskontowanie szacowanych przyszłych wypływów pieniężnych przy zastosowaniu stóp procentowych obligacji skarbowych wyrażonych w walucie przyszłej wypłaty świadczeń, o terminach zapadalności zbliżonych do terminów regulowania odnośnych zobowiązań. Zgodnie z MSR 19 stopa dyskontowa powinna być oparta o rentowność wysoce płynnych obligacji komercyjnych o niskim stopniu ryzyka. W przypadku braku rozwiniętego rynku takich

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.15 Świadczenia pracownicze (kontynuacja)

obligacji, a z taką sytuacją mamy do czynienia w Polsce, należy zastosować występujące na dzień bilansowy rynkowe stopy zwrotu z obligacji skarbowych.

Zyski i straty aktuarialne powiększają lub zmniejszają koszty w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały.

Koszty przeszłego zatrudnienia dotyczące programów określonych świadczeń ujmuje się w rachunku zysków i strat sukcesywnie, metodą liniową przez okres nabywania uprawnień.

KGHM Polska Miedź S.A. uczestniczy w programie składek na rzecz pracowników w ramach Pracowniczych Programów Emerytalnych (PPE). Z tytułu niniejszego Programu nie ciąży na KGHM żaden prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek do wypłaty jakichkolwiek świadczeń na rzecz pracowników w przypadku, gdyby firma ubezpieczeniowa nie posiadała wystarczających środków na pokrycie swoich zobowiązań wobec udziałowców Programu po ustaniu okresu zatrudnienia.

2.2.16 Podatki (w tym odroczony podatek dochodowy)

Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat obejmuje: podatek bieżący oraz podatek odroczony.

Podatek bieżący wyliczany jest zgodnie z aktualnym prawem podatkowym.

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek (i przepisów) podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać wtedy, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany a rezerwa rozliczona, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które obowiązywały prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzona jest od dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Rezerwa ta nie podlega dyskontowaniu.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się od ujemnych różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi potrącenie różnic przejściowych lub wykorzystanie strat podatkowych.

Aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzone są bez względu na to, kiedy ma nastąpić ich realizacja.

Nie ujmuje się rezerwy z tytułu podatku odroczonego ani aktywa z tytułu podatku odroczonego, jeżeli wynikają one z początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań pochodzących z transakcji, jeżeli transakcja ta:

- nie jest transakcją połączenia jednostek gospodarczych, oraz
- w czasie wystąpienia nie ma wpływu na wynik finansowy brutto ani na dochód podlegający opodatkowaniu. Rezerwy z tytułu podatku odroczonego nie ujmuje się również od różnic przejściowych wynikających z początkowego ujęcia wartości firmy.

Podatek odroczony ujmuje się w rachunku zysków i strat danego okresu, za wyjątkiem przypadku, gdy podatek odroczony:

- dotyczy transakcji czy zdarzeń, które ujmowane są bezpośrednio w kapitale własnym – wówczas podatek odroczony również ujmowany jest w odpowiednim składniku kapitału własnego, lub
- wynika z połączenia jednostek gospodarczych – wówczas podatek odroczony wpływa na wartość firmy lub nadwyżkę udziału w wartości godziwej aktywów netto nad kosztem przejęcia.

Kompensaty aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego dokonuje się, gdy Spółka posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł do przeprowadzenia kompensaty należności i zobowiązań z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz, gdy aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tę samą władzę podatkową.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.17 Zobowiązania warunkowe i pozostałe zobowiązania pozabilansowe.

Zobowiązanie warunkowe jest:

- a) możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub nie wystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli jednostki, lub
- b) obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu, ponieważ:
 - nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku lub
 - kwoty obowiązku (zobowiązania) nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

Do zobowiązań warunkowych zalicza się m.in.:

- gwarancje i poręczenia oraz weksle na rzecz osób trzecich, wynikające z umów,
- zobowiązania z tytułu odszkodowań za szkody powstałe w wyniku działalności gospodarczej, od spraw pozostających w postępowaniu,
- zawieszone warunkowo kary za gospodarcze korzystanie ze środowiska naturalnego,
- zobowiązania wynikające z umów wdrożeniowych, obliczone od przyszłych efektów,
- inne zobowiązania warunkowe wynikające z zawartych umów.

Do pozostałych zobowiązań pozabilansowych zalicza się m.in.:

- zobowiązania wobec Skarbu Państwa z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów,
- zobowiązania wobec jednostek samorządu terytorialnego z tytułu opłat z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów nabytego odpłatnie na rynku wtórnym wyrażone w łącznej wartości przyszłych minimalnych opłat wynikających z umów,
- zobowiązania wobec innych jednostek z tytułu opłat wynikających z zawartych nieodwołalnych umów leasingu operacyjnego, wyrażone w łącznej wartości przyszłych minimalnych opłat wynikających z umowy.

2.2.18 Przychody

Przychody ze sprzedaży ujmuje się w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i opusty. W przypadku transakcji sprzedaży, dla których cena zostanie ustalona po dniu ujęcia sprzedaży w księgach rachunkowych, przychody ujmuje się w wartości ustalonej na bazie cen terminowych z daty rozpoznania sprzedaży. Przychody ze sprzedaży ujęte w wyżej określonej wysokości, koryguje się na każdy dzień bilansowy o zmianę wartości godziwej wbudowanych instrumentów pochodnych, wyodrębnionych z umów zasadniczych sprzedaży zgodnie z opisem w punkcie 2.2.4.6. Przychody ze sprzedaży korygowane są o wynik z rozliczenia instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne, zgodnie z ogólną zasadą, że wycenę pochodnego instrumentu zabezpieczającego w części stanowiącej zabezpieczenie efektywne ujmuje się w tej samej pozycji rachunku zysków i strat, w której ujmowana jest wycena pozycji zabezpieczanej w momencie, kiedy pozycja zabezpieczana wpływa na rachunek zysków i strat.

W przychodach ze sprzedaży ujmowane są przychody powstające ze zwykłej działalności operacyjnej Spółki tj. przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów, z uwzględnieniem udzielonych rabatów i innych zmniejszeń ceny sprzedaży.

Ponadto, przychodami okresu sprawozdawczego, wpływającymi na wynik finansowy okresu są

pozostałe przychody operacyjne, pośrednio związane z prowadzoną działalnością, w tym w szczególności:

- przychody oraz zyski z inwestycji,
- przychody z wyceny i realizacji instrumentów pochodnych handlowych oraz przychody z tytułu realizacji i wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających w części nieefektywnej,
- zyski z tytułu różnic kursowych, za wyjątkiem różnic kursowych powstających na zobowiązaniach stanowiących źródła finansowania działalności Spółki,
- odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, pożyczek i udziałów w jednostkach zależnych i stowarzyszonych,
- rozwiązanie niewykorzystanych rezerw, utworzonych uprzednio w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych,
- zysk ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych.

przychody finansowe, stanowiące przede wszystkim przychody związane z finansowaniem działalności Spółki, w tym:

- zyski z tytułu różnic kursowych netto powstające wyłącznie na zobowiązaniach pochodzących ze źródeł finansowania działalności Spółki (pożyczki, kredyty, obligacje, leasing finansowy itp.),
- zyski z realizacji oraz wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających zobowiązania finansujące działalność Spółki.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.18 Przychody (kontynuacja)

Moment ujęcia przychodów

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ujmuje się wtedy, gdy:

- Spółka przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do towarów, wyrobów gotowych i materiałów,
- Spółka przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi towarami, wyrobami gotowymi i materiałami w stopniu, w jakim funkcję taką realizuje wobec zapasów, do których ma prawo własności, ani też nie sprawuje nad nimi efektywnej kontroli,
- kwotę przychodów można wycenić wiarygodnie,
- istnieje prawdopodobieństwo, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji,
- koszty poniesione oraz te, które zostaną poniesione przez Spółkę w związku z transakcją, można wycenić w sposób wiarygodny.

Przychody ze sprzedaży usług ujmuje się wtedy, gdy:

- kwotę przychodów można wycenić w sposób wiarygodny,
- istnieje prawdopodobieństwo, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji,
- stopień realizacji transakcji na dzień bilansowy może być określony w wiarygodny sposób,
- koszty poniesione w związku z transakcją oraz koszty zakończenia transakcji mogą być wycenione w wiarygodny sposób.

Przychody z tytułu odsetek ujmuje się według zasady memoriałowej metodą efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie przyznania praw.

2.2.19 Koszty

Za koszty uznaje się uprawdopodobnione zmniejszenie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofanie środków przez udziałowców lub właścicieli.

Koszty ujmuje się w rachunku zysków i strat na podstawie bezpośredniego związku pomiędzy poniesionymi kosztami, a osiągnięciem konkretnych przychodów, tzn. stosując zasadę współmierności, poprzez rachunek rozliczeń międzyokresowych kosztów czynnych i biernych. W przypadku transakcji zakupu materiałów miedzionośnych, dla których cena zostanie ustalona po dniu ujęcia zakupu w księgach rachunkowych, zapas ujmuje się w wysokości oczekiwanej ceny nabycia na datę rozpoznania zapasów. Koszt własny sprzedaży na dzień bilansowy koryguje się na każdy dzień bilansowy o zmianę wartości godziwej wbudowanych instrumentów pochodnych, wyodrębnionych z umów zasadniczych zakupu zgodnie z opisem w punkcie 2.2.4.6.

Rachunek kosztów prowadzony jest w układzie rodzajowym oraz w układzie miejsc powstawania kosztów, przy czym za podstawowy układ sprawozdawczy kosztów w rachunku zysków i strat przyjmuje się wariant kalkulacyjny.

Całkowity koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów stanowi:

- koszt wytworzenia sprzedanych produktów,
- wartość sprzedanych towarów i materiałów,
- koszty sprzedaży,
- koszty ogólnego zarządu.

Ponadto, kosztami okresu sprawozdawczego, wpływającymi na wynik finansowy okresu są:

pozostałe koszty operacyjne, związane pośrednio z działalnością operacyjną, w tym w szczególności:

- straty z inwestycji finansowych,
- koszty z wyceny i realizacji instrumentów pochodnych handlowych oraz koszty z tytułu realizacji i wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających w części nieefektywnej,
- straty z tytułu różnic kursowych, za wyjątkiem różnic kursowych powstających na zobowiązaniach stanowiących źródła finansowania działalności Spółki,
- odpis z tytułu utraty wartości aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, pożyczek i udziałów w jednostkach zależnych i stowarzyszonych,
- utworzone rezerwy na sprawy sporne, kary i odszkodowania i inne koszty pośrednio związane z działalnością operacyjną,
- przekazane darowizny,
- strata ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych,

a także **koszty finansowe** związane z finansowaniem działalności Spółki, w tym w szczególności:

- odsetki od kredytu bankowego w rachunku bieżącym,
- odsetki od krótkoterminowych i długoterminowych pożyczek, kredytów i innych źródeł finansowania, w tym dyskonto zobowiązań,

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.19 Koszty (kontynuacja)

- straty z tytułu różnic kursowych netto powstające na zobowiązaniach pochodzących ze źródeł finansowania działalności Spółki,
- zmiany wysokości rezerwy wynikające z przybliżania czasu wykonania zobowiązania (tzw. efekt zwijania dyskonta).

2.2.20 Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Spółka prowadzi działalność tj. w walucie funkcjonalnej. Sprawozdania finansowe prezentowane są w złotych polskich (PLN), który stanowi walutę funkcjonalną i walutę prezentacji Spółki.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na moment początkowego ujęcia na walutę funkcjonalną:

- po kursie kupna lub sprzedaży walut stosowanych przez bank, w którym następuje transakcja, w przypadku operacji sprzedaży lub kupna walut oraz operacji zapłaty należności lub zobowiązań,
- według średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez NBP obowiązującego na dzień zawarcia transakcji. Kursem obowiązującym na dzień zawarcia transakcji jest średni kurs NBP ogłoszony w ostatnim dniu roboczym poprzedzającym zawarcie transakcji,
- po kursie ustalonym do przychodu środków dewizowych, w przypadku założenia dewizowych lokat terminowych

Na każdy dzień bilansowy:

- wyrażone w walucie obcej pozycje pieniężne przelicza się przy zastosowaniu obowiązującego w tym dniu kursu zamknięcia, tj. średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez NBP,
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany (tj. średniego kursu NBP ustalonego dla danej waluty) obowiązującego na dzień transakcji oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany (tj. średniego kursu NBP ustalonego dla danej waluty) obowiązującego na dzień ustalenia wartości godziwej.

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku rozliczenia transakcji w walucie obcej oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych inne niż instrumenty pochodne wyrażonych w walutach obcych ujmują się w rachunku zysków i strat. Zyski i straty z tytułu zmiany kursów walut dotyczące wyceny bilansowej instrumentów pochodnych wyrażonej w walucie obcej ujmują się w rachunku zysków i strat jako wycena do wartości godziwej, o ile nie są elementem efektywnej części zmiany wartości godziwej transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne bądź udziały w aktywach netto podmiotów zagranicznych. W takim przypadku są one ujmowane w kapitale własnym, zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Zyski i straty z tytułu zmiany kursów walut dotyczące wyceny bilansowej pozycji niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, ujmują się jako element zmian wartości godziwej, natomiast dla zaklasyfikowanych do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, ujmują się w kapitale z aktualizacji wyceny do wartości godziwej.

2.2.21 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego (tj. koszty, które obejmują odsetki oraz inne koszty poniesione przez jednostkę w związku z pożyczaniem środków pieniężnych) ujmowane są w kosztach okresu, którego dotyczą.

2.2.22 Leasing

Umowa leasingu w ramach, której zasadniczo całość ryzyka i wszystkie korzyści z tytułu posiadania aktywów zostały przeniesione na leasingobiorcę, klasyfikuje się jako leasing finansowy. Przedmiot leasingu finansowego ujmują się w aktywach z dniem rozpoczęcia leasingu według niższej z dwóch kwot: wartości godziwej przedmiotu leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Podlegające amortyzacji aktywa nabyte w ramach leasingu finansowego amortyzowane są przez okres użytkowania aktywów lub okres leasingu, w zależności od tego, który z nich jest krótszy.

Leasing, przy którym znacząca część ryzyka i korzyści z tytułu posiadania pozostaje udziałem leasingodawcy (finansującego) stanowi leasing operacyjny.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.23 Pomoc Państwa

Dotacje niepieniężne ujmuje się w księgach w wartości godziwej.

Pieniężne dotacje państwowe do aktywów prezentuje się w bilansie jako rozliczenia międzyokresowe przychodów.

Dotacji państwowych nie ujmuje się dopóki nie istnieje wystarczająca pewność, że jednostka gospodarcza spełni warunki związane z dotacjami oraz, że dotacje będą otrzymane.

Pieniężne dotacje państwowe ujmuje się w systematyczny sposób jako przychód w poszczególnych okresach, aby zapewnić ich współmierność z odnośnymi kosztami, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować. Nie zwiększają one bezpośrednio kapitału własnego.

Dotacja państwowa, która staje się należna jako forma rekompensaty za już poniesione koszty lub straty lub przyznana jednostce celem udzielenia jej natychmiastowego finansowego wsparcia, bez towarzyszących przyszłych kosztów, zostaje ujęta jako przychód w okresie, w którym stała się należna, wraz z ujawnieniem tego faktu.

Dotacje do przychodów prezentuje się jako przychód, oddzielnie od odnośnych kosztów, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować. Dotacje takie ujmuje się jako przychód niezależnie od tego czy zostały otrzymane w formie środków pieniężnych czy też przybierają formę redukcji zobowiązań.

2.2.24 Zarządzanie kapitałem

Zarządzanie kapitałem w KGHM Polska Miedź S.A. ma na celu zachowanie zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, tak aby Spółka mogła generować zwrot dla akcjonariuszy oraz przynosić korzyści pozostałym interesariuszom.

Zgodnie z praktyką rynkową efektywne wykorzystanie kapitału monitorowane jest między innymi na podstawie:

1. Wskaźnika kapitału własnego obliczanego jako stosunek wartości netto aktywów rzeczowych (kapitał własny pomniejszony o wartości niematerialne) do sumy bilansowej.
2. Wskaźnika stanowiącego stosunek zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i leasingu finansowego do EBITDA. EBITDA jest to zysk z działalności operacyjnej po dodaniu amortyzacji.

2.2.25 Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

2.2.26 Rachunek przepływów pieniężnych

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej prezentuje się metodą pośrednią.

3. Ważne oszacowania i założenia

3.1 Klasyfikacja i wycena instrumentów finansowych

Stosując się do wytycznych MSR 39 w zakresie klasyfikacji instrumentów finansowych niebędących instrumentami pochodnymi, posiadających ustalony termin płatności lub dające się ustalić terminy wymagalności dokonuje się klasyfikacji takich aktywów do kategorii aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności. Dokonując takiego osądu, ocenia się intencje i możliwość utrzymywania takich inwestycji do terminu wymagalności. Jeżeli Spółka nie dotrzyma warunków utrzymywania do terminu wymagalności, oprócz sytuacji przewidzianych w MSR 39, będzie zmuszona do przeklasyfikowania wszystkich aktywów ujętych w tej grupie do grupy aktywów dostępnych do sprzedaży. W takiej sytuacji, przeklasyfikowane inwestycje będą wyceniane w wartości godziwej, a nie według skorygowanej ceny nabycia.

Spółka na każdy dzień bilansowy dokonuje analizy mającej na celu określenie istotności wpływu wyodrębnienia wbudowanych instrumentów pochodnych na jej sprawozdanie finansowe. Po przeprowadzeniu analizy Spółka, uznała iż wydzielenie tych instrumentów na dzień 30 czerwca 2008 roku nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

3. Ważne oszacowania i założenia (kontynuacja)

3.2 Wycena rezerw

1. Rezerwy na przyszłe świadczenia pracownicze – odprawy emerytalne lub rentowe, nagrody jubileuszowe oraz ekwiwalent za węgiel wypłacany po okresie zatrudnienia szacuje się przy zastosowaniu metod aktuarialnych. Zmiana wskaźników finansowych będących podstawą szacunku tj.
 - wzrost stopy dyskonta o 1% i wzrost o 1 % wskaźnika wzrostu cen węgla oraz wynagrodzeń spowodowałaby wzrost rezerwy o kwotę 4 066 tys. zł;
 - obniżenie stopy dyskonta o 1% i wzrost o 1 % wskaźnika wzrostu cen węgla oraz wynagrodzeń spowodowałaby wzrost rezerwy o kwotę 247 021 tys. zł;
 - wzrost stopy dyskonta o 1% i obniżenie o 1 % wskaźnika wzrostu cen węgla oraz wynagrodzeń spowodowałaby spadek rezerwy o kwotę 171 075 tys. zł;
 - obniżenie stopy dyskonta o 1% i obniżenie o 1 % wskaźnika wzrostu cen węgla oraz wynagrodzeń spowodowałaby spadek rezerwy o kwotę 4 102 tys. zł.

2. Rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych.

Stan rezerwy stanowi równowartość zdyskontowanych do wartości bieżącej, oszacowanych kosztów przyszłej likwidacji. Na aktualizację rezerwy na dzień bilansowy mają wpływ poniższe wskaźniki:

- a) wskaźnik zmiany cen w sektorze usług budowlano-montażowych publikowany przez GUS,
- b) realna stopa dyskontowa skalkulowana w oparciu o stopy procentowe nominalne oraz wskaźniki inflacji (iloraz stopy nominalnej i wskaźnika inflacji), gdzie:
 - nominalna stopa procentowa ustalona jest w oparciu o stopę WIBOR3M publikowaną przez serwis Reuters na ostatni dzień miesiąca, na który dokonywana jest aktualizacja rezerw, powiększoną o średnią marżę stosowaną dla kredytów zaciąganych przez KGHM Polska Miedź S.A.,
 - stopa inflacji ustalana jest za okres ostatnich 12 miesięcy (bieżący okres do okresu bazowego), na podstawie danych publikowanych przez GUS.

Gdyby realna stopa dyskontowa wykorzystana przez Zarząd przy szacunku wysokości rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych spadła o 1%, wartość bilansowa rezerwy na likwidację zakładów górniczych i obiektów technologicznych wzrosłaby o 165 975 tys. zł.

3. Pozostałe rezerwy długoterminowe – ich szacunku dokonuje się przyjmując parametry przyjęte do aktualizacji rezerw na świadczenia pracownicze.

3.3 Aktywa i rezerwy na odroczony podatek dochodowy.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenia się przy zastosowaniu stawek podatkowych, które według dostępnych prognoz będą stosowane na moment zrealizowania aktywa lub rozwiązania rezerwy, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy.

Prawdopodobieństwo realizacji aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego określa się jako pewne.

3.4 Prezentacja

Przychody i koszty związane z inwestycjami finansowymi Spółka prezentuje w rachunku zysków i strat w pozostałej działalności operacyjnej, uznając, że działalność ta (w szczególności inwestycje w branżę telekomunikacyjną) jest związana z działalnością operacyjną KGHM Polska Miedź S.A. Szczegółowe zasady kwalifikacji przychodów i kosztów zostały opisane w nocie nr 2 punkt 2.2.18 i 2.2.19.

KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

4. Rzeczowe aktywa trwałe

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Grunty	14 307	14 307
Budynki i budowle	2 230 775	2 248 789
Urządzenia techniczne i maszyny	1 968 278	1 909 889
Środki transportu	35 110	33 432
Inne środki trwałe	14 559	15 541
Środki trwałe w budowie	691 159	610 672
Razem	4 954 188	4 832 630

KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

4. Rzeczowe aktywa trwałe (kontynuacja)

Zmiany wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia 2007 do 30 czerwca 2008 r.

	Nota	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2007r.								
Wartość brutto		10 875	5 556 456	4 556 875	121 899	58 129	557 360	10 861 594
Umorzenie		-	(3 411 518)	(2 937 744)	(91 177)	(42 597)	-	(6 483 036)
Odpisy z tytułu utraty wartości		-	-	(257)	-	-	-	(257)
Wartość księgowa netto		10 875	2 144 938	1 618 874	30 722	15 532	557 360	4 378 301
Zmiany w I półroczu 2007								
Rozliczenie środków trwałych w budowie		87	45 604	272 727	2 409	980	(321 807)	-
Rozliczenie środków trwałych w budowie - inne (leasing, przyjęcie na magazyn, bez efektu)		-	-	-	-	-	(37)	(37)
Zakup bezpośredni		-	-	-	-	-	297 618	297 618
Zbycie		-	(122)	(772)	(808)	-	-	(1 702)
Likwidacja lub spisanie z ewidencji		-	(5 043)	(55 440)	(489)	(308)	-	(61 280)
Przeklasyfikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży lub zaliczenie do grupy zbycia		-	(3 496)	-	(263)	-	-	(3 759)
Zmiana wysokości rezerwy na koszty likwidacji	20	-	58 227	-	-	-	-	58 227
Przeniesienie między grupami		-	(14)	14	-	-	-	-
Amortyzacja	22	-	(62 111)	(131 063)	(3 472)	(1 941)	-	(198 587)
Zmniejszenie umorzenia z tytułu likwidacji, sprzedaży i inne		-	7 163	54 935	1 483	304	-	63 885
Odwroćenie odpisów z tytułu utraty wartości		-	-	-	-	-	-	-
Utworzenie odpisu z tytułu utraty wartości		-	-	-	-	-	-	-
Stan na 30 czerwca 2007r.								
Wartość brutto		10 962	5 651 612	4 773 404	122 748	58 801	533 134	11 150 661
Umorzenie		-	(3 466 466)	(3 013 872)	(93 166)	(44 234)	-	(6 617 738)
Odpisy z tytułu utraty wartości		-	-	(257)	-	-	-	(257)
Wartość księgowa netto		10 962	2 185 146	1 759 275	29 582	14 567	533 134	4 532 666
Stan na 1 stycznia 2007r.								
Wartość brutto		10 875	5 556 456	4 556 875	121 899	58 129	557 360	10 861 594
Umorzenie		-	(3 411 518)	(2 937 744)	(91 177)	(42 597)	-	(6 483 036)
Odpisy z tytułu utraty wartości		-	-	(257)	-	-	-	(257)
Wartość księgowa netto		10 875	2 144 938	1 618 874	30 722	15 532	557 360	4 378 301
Zmiany w roku 2007								
Rozliczenie środków trwałych w budowie		3 432	163 459	576 715	9 759	3 948	(757 313)	-
Rozliczenie środków trwałych w budowie - inne (leasing, przyjęcie na magazyn, bez efektu)		-	-	-	-	-	(4 508)	(4 508)
Zakup bezpośredni		-	-	-	-	-	812 492	812 492
Zbycie		-	(122)	(9 344)	(2 046)	(52)	-	(11 564)
Likwidacja lub spisanie z ewidencji		-	(14 992)	(160 929)	(3 195)	(1 184)	-	(180 300)
Przeklasyfikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży lub zaliczenie do grupy zbycia		-	(3 496)	-	-	-	-	(3 496)
Darowizny i nieodpłatne przejęcia		-	-	-	-	4	-	4
Darowizny i nieodpłatne przekazania		-	-	-	(176)	-	-	(176)
Inne zmiany		-	6 859	(781)	123	(220)	2 641	8 622
Zmiana wysokości rezerwy na koszty likwidacji	20	-	64 850	-	-	-	-	64 850
Przeniesienie między grupami		-	1 247	(1 247)	-	-	-	-
Amortyzacja		-	(125 222)	(272 768)	(6 897)	(3 929)	-	(408 816)
Zmniejszenie umorzenia z tytułu likwidacji, sprzedaży i inne		-	11 268	162 247	5 142	1 442	-	180 099
Utworzenie odpisu z tytułu utraty wartości		-	-	(2 878)	-	-	-	(2 878)
Stan na 31 grudnia 2007 r.								
Wartość brutto		14 307	5 774 261	4 961 289	126 364	60 625	610 672	11 547 518
Umorzenie		-	(3 525 472)	(3 048 265)	(92 932)	(45 084)	-	(6 711 753)
Odpisy z tytułu utraty wartości		-	-	(3 135)	-	-	-	(3 135)
Wartość księgowa netto		14 307	2 248 789	1 909 889	33 432	15 541	610 672	4 832 630
Zmiany w I półroczu 2008								
Rozliczenie środków trwałych w budowie		-	75 501	221 590	5 956	984	(304 031)	-
Rozliczenie środków trwałych w budowie - inne (leasing, przyjęcie na magazyn, bez efektu)		-	-	-	-	-	(68)	(68)
Zakup bezpośredni		-	-	-	-	-	382 224	382 224
Zbycie		-	(2 465)	(3 349)	-	(24)	-	(5 838)
Likwidacja lub spisanie z ewidencji		-	(10 879)	(81 590)	(2 244)	(949)	-	(95 662)
Przeklasyfikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży lub zaliczenie do grupy zbycia		-	-	-	(550)	-	-	(550)
Inne zmiany		-	577	1 047	-	(584)	2 362	3 402
Zmiana wysokości rezerwy na koszty likwidacji	20	-	(32 551)	-	-	-	-	(32 551)
Przeniesienie między grupami		-	(852)	852	-	-	-	-
Amortyzacja	22	-	(57 740)	(162 932)	(3 729)	(1 953)	-	(226 354)
Zmniejszenie umorzenia z tytułu likwidacji, sprzedaży i inne		-	10 395	82 771	2 245	1 544	-	96 955
Stan na 30 czerwca 2008 r.								
Wartość brutto		14 307	5 803 592	5 099 839	129 526	60 052	691 159	11 798 475
Umorzenie		-	(3 572 817)	(3 128 426)	(94 416)	(45 493)	-	(6 841 152)
Odpisy z tytułu utraty wartości		-	-	(3 135)	-	-	-	(3 135)
Wartość księgowa netto		14 307	2 230 775	1 968 278	35 110	14 559	691 159	4 954 188

KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

4. Rzeczowe aktywa trwałe (kontynuacja)

Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych wykorzystywanych w produkcji lub świadczeniu usług ujęta została w rachunku zysków i strat jako koszty sprzedanych produktów w kwocie 218 616 tys. zł (za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2007 r. 189 716 tys. zł.) Amortyzacja pozostałych rzeczowych aktywów trwałych, ujęta została w kosztach ogólnego zarządu w kwocie 7 731 tys. zł (za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2007 r. 8 864 tys. zł) i w kosztach sprzedaży w kwocie 7 tys. zł (za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2007 r. 7 tys. zł).

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży		
Rzeczowe aktywa trwałe	550	-
	550	-

W I półroczu 2008 r. dokonano przekwalifikowania środków trwałych z rzeczowych aktywów trwałych do kategorii przeznaczone do sprzedaży. Uchwałą Zarządu Spółka przeznaczyła do sprzedaży drogą przetargu 6 samochodów osobowych.

KGHM Polska Miedź S.A. jako leasingodawca oddała do używania na podstawie umowy leasingu operacyjnego następujące rzeczowe aktywa trwałe

	Stan na dzień							
	30 czerwca 2008				31 grudnia 2007			
	Cena nabycia lub koszt wytworzenia	Amortyzacja w okresie	Skumulowane umorzenie	Wartość księgowa netto	Cena nabycia lub koszt wytworzenia	Amortyzacja w okresie	Skumulowane umorzenie	Wartość księgowa netto
Grunty	1 864	-	-	1 864	1 864	-	-	1 864
Budynki i budowle	73 063	865	40 351	32 712	78 212	1 851	42 102	36 110
Urządzenia techniczne i maszyny	5 445	109	4 434	1 011	7 187	219	6 080	1 107
Inne środki trwałe	901	17	829	72	871	26	811	60
Razem	81 273	991	45 614	35 659	88 134	2 096	48 993	39 141

Kwota odszkodowań od osób trzecich, ujęta w rachunku zysków i strat, w odniesieniu do tych środków trwałych, które straciły na wartości

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Wartość odszkodowań ujęta w rachunku zysków i strat	1 066	370

Informacja o wartości zabezpieczenia spłaty zobowiązań KGHM Polska Miedź S.A. ustanowionego na rzeczowych aktywach trwałych została przedstawiona w nocie 17.1 Zaciągnięte pożyczki

4. Rzeczowe aktywa trwałe (kontynuacja)

Prawo wieczystego użytkowania gruntów

Na dzień 30 czerwca 2008 roku Oddziały Spółki użytkowały grunty, na podstawie prawa wieczystego użytkowania gruntów, o łącznej powierzchni 5 742 ha.

	Stan na dzień
	<u>30 czerwca 2008</u>
	(ha)
Zakłady Górnicze Lubin	56
Zakłady Górnicze Polkowice-Sieroszowice	119
Zakłady Górnicze Rudna	92
Zakłady Wzbogacania Rud	61
Huta Miedzi Głogów	2 047
Huta Miedzi Legnica	236
Huta Miedzi Cedynia	48
Zakład Hydrotechniczny	3 072
Jednostka Ratownictwa Górniczo-Hutniczego	2
Centralny Ośrodek Przetwarzania Informacji	3
Biuro Zarządu	6

Prawa te Spółka otrzymała nieodpłatnie z mocy obowiązujących przepisów prawnych. Grunty będące przedmiotem prawa wieczystego użytkowania stanowią tereny przemysłowe związane z podstawową działalnością Spółki, w tym również tereny stref ochronnych, na których przekroczone zostały standardy jakości środowiska na skutek prowadzonej przez Spółkę działalności. W związku z charakterem użytkowania powyższych gruntów Spółka nie dysponuje wartościami godziwymi praw wieczystego użytkowania na dzień 30 czerwca 2008 roku.

Od dnia 31 grudnia 2007 roku nie uległa zmianie ilość gruntów użytkowanych przez Oddziały na podstawie prawa wieczystego użytkowania gruntów.

Zobowiązania pozabilansowe Spółki z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów oszacowane na podstawie rocznych stawek opłat wynikających z ostatnich decyzji administracyjnych oraz okresu użytkowania gruntów objętych tym prawem.

	Stan na dzień	
Łączna wartość przyszłych minimalnych opłat z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Poniżej jednego roku	5 958	5 929
Od jednego roku do pięciu lat	23 613	23 644
Powyżej pięciu lat	338 178	343 526
Razem:	367 749	373 099

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Opłaty z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów ujęte w rachunku zysków i strat	5 390	5 362

4. Rzeczowe aktywa trwałe (kontynuacja)

Najistotniejsze zadania inwestycyjne ujęte na dzień 30 czerwca 2008 r. w pozycji środki trwałe w budowie

Budowa szybu SW-4	171 916
Budowa szybu Głogów Głęboki - Przemysłowy	152 837
Uzbrojenie rejonu górniczego w ZG Lubin, ZG Polkowice-Sieroszowice, ZG Rudna	88 232
Inwestycje w obiekty elektroenergetyczne i teletechniczne	37 034
Inwestycje transportu taśmowego i rurociągów w ZG Lubin, ZG Polkowice - Sieroszowice, ZG Rudna	22 046
Zakup maszyn górniczych	20 804
Razem	492 869

Najistotniejsze zadania inwestycyjne ujęte na dzień 31 grudnia 2007 r. w pozycji środki trwałe w budowie

Budowa szybu SW-4	153 475
Budowa szybu Głogów Głęboki - Przemysłowy	115 496
Uzbrojenie rejonu górniczego w ZG Lubin, ZG Polkowice- Sieroszowice, ZG Rudna	77 701
Modernizacja pirometalurgii w HM Głogów	32 159
Inwestycje dostosowawcze w ZG Rudna, HM Legnica, HM Głogów	27 128
Inwestycje transportu taśmowego i rurociągów w ZG Lubin, ZG Polkowice - Sieroszowice, ZG Rudna	19 320
Razem	425 279

Umowne zobowiązania inwestycyjne zaciągnięte na dzień bilansowy, ale nieujęte jeszcze w bilansie

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Na nabycie rzeczowych aktywów trwałych	438 482	259 830
Na nabycie wartości niematerialnych	25 146	9 393
Umowne zobowiązania inwestycyjne, razem:	463 628	269 223

5. Wartości niematerialne

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Koszty prac rozwojowych	1 176	1 421
Oprogramowanie komputerowe	2 303	2 305
Nabyte koncesje, patenty, licencje	19 497	15 015
Inne wartości niematerialne	34 084	34 461
Wartości niematerialne nieoddane do użytkowania	14 813	21 628
Razem	71 873	74 830

KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

5. Wartości niematerialne (kontynuacja)

Zmiany wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia 2007 do 30 czerwca 2008 r.

Nota	Koszty prac rozwojowych	Oprogramowanie komputerowe	Nabyte koncesje, patenty, licencje	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne nieoddane do użytkowania	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2007r.						
Wartość brutto	9 500	21 444	41 974	37 102	18 189	128 209
Umorzenie	(6 858)	(18 725)	(25 315)	(1 887)	-	(52 785)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	-	-	-	-	-
Wartość księgowa netto	2 642	2 719	16 659	35 215	18 189	75 424
Zmiany w I półroczu 2007						
Przyjęcie z wartości niematerialnych nie oddanych do użytkowania	-	254	910	-	(1 164)	-
Zakup bezpośredni	-	-	-	-	1 499	1 499
Likwidacja lub spisanie z ewidencji	-	(19)	-	-	-	(19)
Inne zmiany	-	-	-	-	2 703	2 703
Amortyzacja	22 (619)	(457)	(3 907)	(377)	-	(5 360)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenie umorzenia z tytułu likwidacji, sprzedaży i inne	-	19	-	-	-	19
Stan na 30 czerwca 2007r.						
Wartość brutto	9 500	21 679	42 884	37 102	21 227	132 392
Umorzenie	(7 477)	(19 163)	(29 222)	(2 264)	-	(58 126)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	-	-	-	-	-
Wartość księgowa netto	2 023	2 516	13 662	34 838	21 227	74 266
Stan na 1 stycznia 2007r.						
Wartość brutto	9 500	21 444	41 974	37 102	18 189	128 209
Umorzenie	(6 858)	(18 725)	(25 315)	(1 887)	-	(52 785)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	-	-	-	-	-
Wartość księgowa netto	2 642	2 719	16 659	35 215	18 189	75 424
Zmiany w roku 2007						
Przyjęcie z wartości niematerialnych nie oddanych do użytkowania	-	467	5 302	-	(5 769)	-
Zakup bezpośredni	-	-	-	-	8 007	8 007
Likwidacja lub spisanie z ewidencji	(737)	(1 239)	(2 568)	(14)	(737)	(5 295)
Inne zmiany	-	-	-	-	2 703	2 703
Amortyzacja	(1 154)	(881)	(6 946)	(754)	-	(9 735)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(67)	-	-	-	(765)	(832)
Zmniejszenie umorzenia z tytułu likwidacji, sprzedaży i inne	737	1 239	2 568	14	-	4 558
Stan na 31 grudnia 2007r.						
Wartość brutto	8 763	20 672	44 708	37 088	22 393	133 624
Umorzenie	(7 275)	(18 367)	(29 693)	(2 627)	-	(57 962)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(67)	-	-	-	(765)	(832)
Wartość księgowa netto	1 421	2 305	15 015	34 461	21 628	74 830
Zmiany w I półroczu 2008						
Przyjęcie z wartości niematerialnych nie oddanych do użytkowania	-	524	8 921	-	(9 445)	-
Zakup bezpośredni	-	-	-	-	2 708	2 708
Likwidacja lub spisanie z ewidencji	(242)	(564)	(3)	-	-	(809)
Inne zmiany	-	-	-	-	(78)	(78)
Amortyzacja	22 (245)	(526)	(4 439)	(377)	-	(5 587)
Zmniejszenie umorzenia z tytułu likwidacji, sprzedaży i inne	242	564	3	-	-	809
Stan na 30 czerwca 2008r.						
Wartość brutto	8 521	20 632	53 626	37 088	15 578	135 445
Umorzenie	(7 278)	(18 329)	(34 129)	(3 004)	-	(62 740)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(67)	-	-	-	(765)	(832)
Wartość księgowa netto	1 176	2 303	19 497	34 084	14 813	71 873

5. Wartości niematerialne (kontynuacja)

Na dzień 30 czerwca 2008 roku najistotniejsze wartości niematerialne w stosunku do aktywów KGHM Polska Miedź S.A. stanowi dokumentacja dotycząca informacji geologicznej złoża "Głogów Głęboki" zaliczona do kategorii: Inne wartości niematerialne, o wartości bilansowej 29 706 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 r. 30 029 tys. zł) oraz ustanowienie użytkowania górniczego w celu wydobywania rud miedzi ze złoża "Głogów Głęboki" o wartości bilansowej 4 037 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 r. 4 080 tys. zł). Pozostały okres amortyzacji obu składników wartości niematerialnych wynosi 46 lat.

Amortyzacja wartości niematerialnych wykorzystywanych w produkcji lub świadczeniu usług ujęta została w rachunku zysków i strat jako koszty sprzedanych produktów w kwocie 5 135 tys. zł. (za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2007 r. 4 316 tys. zł.). Amortyzacja pozostałych wartości niematerialnych, ujęta została w kosztach ogólnego zarządu w kwocie 452 tys. zł (za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2007 r. 1 044 tys. zł).

6. Inwestycje w jednostki zależne i stowarzyszone

	akcje i udziały w jednostkach zależnych	akcje i udziały w jednostkach stowarzyszonych
Stan na 1 stycznia 2007		
Wartość według ceny nabycia	2 854 763	438 559
Odpisy aktualizujące	(1 171 554)	-
Wartość księgowa netto na 1 stycznia 2007	1 683 209	438 559
Zmiany w I półroczu 2007		
- objęcie udziałów i akcji	34 726	-
- obniżenie kapitału	(10 052)	-
Stan na 30 czerwca 2007		
Wartość według ceny nabycia	2 879 437	438 559
Odpisy aktualizujące	(1 171 554)	-
Wartość księgowa netto na 30 czerwca 2007r.	1 707 883	438 559
Stan na 1 stycznia 2007		
Wartość według ceny nabycia	2 854 763	438 559
Odpisy aktualizujące	(1 171 554)	-
Wartość księgowa netto na 1 stycznia 2007	1 683 209	438 559
Zmiany w roku 2007		
- nabycie	19 714	-
- objęcie udziałów i akcji	134 726	-
- obniżenie kapitału	(10 051)	-
- odpisy aktualizujące	(24 208)	-
Stan na 31 grudnia 2007		
Wartość według ceny nabycia	2 999 152	438 559
Odpisy aktualizujące	(1 195 762)	-
Wartość księgowa netto na 31 grudnia 2007	1 803 390	438 559
Stan na 1 stycznia 2008		
Wartość według ceny nabycia	2 999 152	438 559
Odpisy aktualizujące	(1 195 762)	-
Wartość księgowa netto na 1 stycznia 2008	1 803 390	438 559
Zmiany w I półroczu 2008		
- objęcie udziałów i akcji	27 316	-
Stan na 30 czerwca 2008		
Wartość według ceny nabycia	3 026 468	438 559
Odpisy aktualizujące	(1 195 762)	-
Wartość księgowa netto na 30 czerwca 2008	1 830 706	438 559

6. Inwestycje w jednostki zależne i stowarzyszone (kontynuacja)

Inwestycje w jednostki zależne Stan na 30 czerwca 2008

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	Udział w kapitale zakładowym %	Udział procentowy posiadanych praw głosu %	Udział pośredni
KGHM CUPRUM Sp. z o.o. - CBR	Wrocław	działalność badawczo-rozwojowa	100	100	-
KGHM Polish Copper Ltd.	Londyn	handel miedzią	100	100	-
"MIEDZIOWE CENTRUM ZDROWIA" S.A.	Lubin	usługi medyczne	100	100	-
KGHM Ecoren S.A.	Lubin	produkcja pozostałych wyrobów z mineralnych surowców niemetalicznych	100	100	-
"Energetyka" sp. z o.o.	Lubin	wytwarzanie, dystrybucja i sprzedaż energii elektrycznej i ciepłej	100	100	-
CBJ sp. z o.o.	Lubin	badania i analizy techniczne	100	100	-
KGHM Kupferhandelsges. m.b.H.	Wiedeń	handel miedzią	100	100	-
POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o.	Lubin	usługi transportowe	100	100	-
DIALOG S.A.	Wrocław	świadczenia usług telekomunikacyjnych, telekomunikacja, informatyka i usługi informatyczne	100	100	-
KGHM Congo S.P.R.L.	Lubumbashi	usługi wydobywania rudy	99,98	99,98	-
KGHM Metraco S.A.	Legnica	handel, usługi agencyjne oraz przedstawicielskie	100	100	-
"Zagłębie" Lubin SSA	Lubin	uczestnictwo i organizacja profesjonalnych zawodów sportowych	100	100	-
INTERFERIE S.A.	Lubin	turystyka, hotelarstwo, działalność sanatoryjna	2,06	2,06	63,61
PeBeKa S.A.	Lubin	budownictwo górnicze, podziemne, budowa tuneli	100	100	-
PHP "MERCUS" sp. z o.o.	Polkowice	handel, produkcja wiązek przewodów elektrycznych	100	100	-
KGHM LETIA S.A.	Legnica	promowanie innowacyjności	94,95	94,95	-

Od dnia 31 grudnia 2007 r. lista jednostek zależnych nie uległa zmianie.

6. Inwestycje w jednostki zależne i stowarzyszone (kontynuacja)

	Stan na dzień			
	30 czerwca 2008		31 grudnia 2007	
	MINOVA-KSANTE Spółka z o.o.	POLKOMTEL S.A.	MINOVA-KSANTE Spółka z o.o.	POLKOMTEL S.A.
Siedziba	Polkowice	Warszawa	Polkowice	Warszawa
Udział w kapitale zakładowym %	30	19,61	30	19,61
Udział procentowy posiadanych praw głosu %	30	19,61	30	19,61
Suma aktywów	11 741	8 268 748	9 740	8 453 373
Zobowiązania długoterminowe	-	1 137 470	-	1 170 048
Zobowiązania krótkoterminowe	1 002	3 781 492	634	3 776 386
Przychody ze sprzedaży	8 412	4 117 743	16 760	7 799 020
Zysk netto	1 599	775 393	3 006	1 358 676

Spółka Polkomtel S.A., w której KGHM Polska Miedź S.A. posiada 19,61% akcji, jest jednostką stowarzyszoną. O znaczącym wpływie decyduje fakt, że zgodnie z umową akcjonariuszy oraz Statutem Polkomtel S.A., KGHM Polska Miedź S.A. poprzez przedstawicieli w Radzie Nadzorczej ma wpływ na uchwały dotyczące strategii działania Polkomtel S.A., która z kolei wyznacza jej politykę operacyjną i finansową.

7. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	Nota	Stan na dzień	
		30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Udziały i akcje w spółkach nienotowanych na giełdzie	31	22 270	22 270
Udziały w funduszu inwestycyjnym AIG	31	7 964	10 665
Długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	31	30 234	32 935
Jednostki uczestnictwa w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym KBC GAMMA SFIO	31	100 623	-
Krótkoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	31	100 623	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, razem		130 857	32 935

8. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Nota	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Długoterminowe aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	57 254	43 893
Dłużne papiery komercyjne	57 254	43 893
Krótkoterminowe aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	-	-
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, razem:	57 254	43 893
31.1		

Spółka jest zobligowana przepisami Ustawy prawo geologiczne i górnicze z 4 lutego 1994 roku (Dz.U. nr 228 poz.1947 z 14 listopada 2005 r.) oraz Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad tworzenia i funkcjonowania funduszu likwidacji zakładu górniczego (Dz.U. Nr 108, poz. 951) do gromadzenia środków pieniężnych na wyodrębnionym koncie bankowym Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych (FLZG) w celu pokrycia przyszłych kosztów likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych. Ponieważ wykorzystanie tych środków finansowych nastąpi dopiero w latach przyszłych, Spółka uznała, że pomimo tego, iż nie są one inwestowane w długoterminowe instrumenty finansowe, w rzeczywistości występuje ograniczenie dotyczące możliwości ich wykorzystania do zaspokojenia zobowiązań w przeciągu przynajmniej dwunastu miesięcy od dnia bilansowego (MSR 1 par 57 d.) i w związku z tym właściwa jest ich prezentacja w aktywach trwałych.

Zarządzanie środkami FLZG polega przede wszystkim na ich inwestowaniu w krótkoterminowe lokaty lub dłużne papiery wartościowe z datą zapadalności do 1 roku od dnia nabycia. Z tego względu w zmianie stanu wykazano saldo zmniejszenia (rozwiązanie lokat, zbycie papierów wartościowych) i zwiększenia (nabycie papierów wartościowych, założenie lokat) na dzień bilansowy. Środki FLZG na dzień bilansowy zostały ulokowane głównie w dłużne papiery komercyjne, których wartość według skorygowanej ceny nabycia wyniosła 57 561 tys. zł.

Wartość odsetek od papierów komercyjnych wyliczona przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej wyniosła na dzień bilansowy 532 tys. zł. Odsetki te, jako odsetki naliczone, nie zostały ujęte na dzień bilansowy ze względu na brak możliwości zwiększenia wartości Funduszu o pozycje niepieniężne.

Informacja o wartości godziwej aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności została zaprezentowana w nocy 31.2.

9. Pochodne instrumenty finansowe

	Nota	Stan na dzień	
		30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Aktywa długoterminowe, z tego:			
Instrumenty zabezpieczające		8 154	30 308
Instrumenty handlowe		-	3 087
Aktywa długoterminowe z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, razem:		8 154	33 395
Aktywa krótkoterminowe, z tego:			
Instrumenty zabezpieczające		15 665	68 075
Instrumenty handlowe		384	13 369
Aktywa krótkoterminowe z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, razem:		16 049	81 444
Razem aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	31	24 203	114 839
Zobowiązania długoterminowe, z tego:			
Instrumenty handlowe		-	3 087
Zobowiązania długoterminowe z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, razem:		-	3 087
Zobowiązania krótkoterminowe, z tego:			
Instrumenty zabezpieczające		-	964
Instrumenty handlowe		61	13 371
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, razem:		61	14 335
Razem zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	31	61	17 422

Instrumenty pochodne zawarte na rynku metali rozliczane są w drugim dniu roboczym kolejnego miesiąca po miesiącu określenia średniej ceny rozliczenia. Oznacza to, że instrumenty pochodne dotyczące miesiąca czerwca 2008 roku rozliczyły się dnia 2 lipca 2008 roku. Na dzień bilansowy zostały one wycenione do wartości godziwej i ujęte w należnościach z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należnościach jako należności z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych lub w zobowiązaniach z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązaniach jako zobowiązania z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych. Szczegóły w notce 32.1.8

KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

9. Pochodne instrumenty finansowe (kontynuacja)

INSTRUMENTY HANDLOWE			30 czerwca 2008				31 grudnia 2007			
	Wolumen/ nominał transakcji	Średnioważona cena/kurs	Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe	
Typ instrumentu pochodnego	Cu [tys. t] Ag [tys. troz] Waluty [tys. USD]	Cu [USD/t] Ag [USD/troz] Waluty [USD/PLN]	Krótko- terminowe	Długo- terminowe	Krótko- terminowe	Długo- terminowe	Krótko- terminowe	Długo- terminowe	Krótko- terminowe	Długo- terminowe
Pochodne instrumenty finansowe - Metale - Miedź										
Kontrakty swap	0,525	8 264		323						
Kontrakty opcyjne										
Nabyte opcje sprzedaży							13 369			
Sprzedane opcje sprzedaży									(13 371)	
Nabyte opcje sprzedaży	33	5 200		61				3 087		
Sprzedane opcje sprzedaży	33	5 200			(61)					(3 087)
RAZEM:			384		(61)		13 369	3 087	(13 371)	(3 087)
RAZEM:										
Wbudowane instrumenty pochodne										
Instrumenty handlowe - Ogółem			384		(61)		13 369	3 087	(13 371)	(3 087)

9. Pochodne instrumenty finansowe (kontynuacja)

INSTRUMENTY ZABEZPIECZAJĄCE							30 czerwca 2008				31 grudnia 2007			
Typ instrumentu pochodnego	Wolumen/ Nominał transakcji	Średnioważ ona cena/kurs	Zapadalność/ okres rozliczenia		Okres ujęcia wpływu na wynik		Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe	
	Cu [tys. t] Ag [tys. troz] Waluty [tys. USD]	Cu [USD/t] Ag [USD/troz] Waluty [USD/PLN]												
			Od	Do	Od	Do	Krótko- terminowe	Długo- terminowe	Krótko- terminowe	Długo- terminowe	Krótko- terminowe	Długo- terminowe	Krótko- terminowe	Długo- terminowe
Pochodne instrumenty finansowe - Metale - Miedź														
Kontrakty swap	0,75	7 359	VII 08	IX 08	VIII 08	X 08	1 954						(964)	
Kontrakty opcyjne														
Nabyte opcje sprzedaży	125	5 907	VII 08	V 09	VIII 08	VI 09	12 203			63 140				
Nabyte opcje sprzedaży	10	6 200	VI 09	VI 09	VII 09	VII 09		3 883				11 951		
RAZEM:							14 157	3 883		63 140		11 951	(964)	
Pochodne instrumenty finansowe - Metale - Srebro														
Kontrakty swap														
Kontrakty opcyjne														
Nabyte opcje sprzedaży	10 000	11,8800	VII 08	V 09	VIII 08	VI 09	1 508			4 935				
Nabyte opcje sprzedaży	5 600	12,0000	VI 09	XII 09	VII 09	I 10		4 271				18 357		
RAZEM:							1 508	4 271		4 935		18 357		
Instrumenty zabezpieczające - ogółem							15 665	8 154		68 075		30 308	(964)	

Średnioważona cena/kurs zabezpieczenia są wielkościami zagregowanymi, mającymi charakter informacyjny. Ich wykorzystanie w analizach finansowych w niektórych przypadkach może prowadzić do błędnych wniosków. Dotyczy to poziomów zabezpieczenia oraz poziomów partycypacji w instrumentach opcyjnych, w przypadku których symulacje przyszłych rozliczeń mogą wygenerować inne wyniki, kiedy przyjęta zostanie średnioważona cena/kurs wykonania, a inne, kiedy w analizie wykorzystane zostaną poszczególne ceny/kursy wykonania zawartych przez Spółkę transakcji opcyjnych.

10. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Nota	Stan na dzień		
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007	
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności			
Dopłaty do kapitału	9 000	9 000	
Pozostałe należności finansowe	1 421	1 480	
Pożyczki udzielone	7 424	-	
Odpisy aktualizujące	-	-	
Razem pożyczki i należności finansowe netto	31	17 845	10 480
Inne należności niefinansowe	17	44	
Rozliczenia międzyokresowe czynne, w tym:	468	488	
Prawo wieczystego użytkowania gruntów ujmowane jako leasing operacyjny	415	422	
Odpisy aktualizujące	-	-	
Razem należności niefinansowe netto		485	532
<hr/>			
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, netto		18 330	11 012
<hr/>			
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności			
Należności z tytułu dostaw i usług	854 702	557 875	
Należności z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych	517	8 877	
Pożyczki udzielone	670	1 218	
Dopłaty do kapitału	44 512	44 512	
Pozostałe należności finansowe	125 634	47 377	
Odpisy aktualizujące	32.3.6	(18 282)	(20 839)
Razem pożyczki i należności finansowe netto	31	1 007 753	639 020
Inne należności niefinansowe, w tym:	158 890	184 462	
Z tytułu podatków, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	150 458	178 752	
Rozliczenia międzyokresowe czynne	58 304	2 351	
Odpis aktualizujący	(24 705)	(53 554)	
Razem krótkoterminowe należności niefinansowe netto		192 489	133 259
<hr/>			
Razem krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, netto		1 200 242	772 279
<hr/>			
Razem należności krótkoterminowe i długoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, netto		1 218 572	783 291

Odpisy aktualizujące wartość należności niefinansowych

		Za okres	
		od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Odpis aktualizujący na początek okresu		53 554	11 007
Odpis utworzony w rachunek zysków i strat	25	170	11 364
Odpis odwrócony w rachunek zysków i strat	24	(4 432)	-
Odpis utworzony na koszty sądowe		6	2
Odpis wykorzystany w trakcie okresu		(24 589)	(1)
Odwrocenie odpisu na koszty sądowe		(4)	(1)
Odpis aktualizujący na koniec okresu		24 705	22 371

KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

11. Zapasy

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Materiały	268 368	127 676
Półprodukty i produkty w toku	1 118 694	1 148 588
Produkty gotowe	310 506	327 223
Towary	832	-
Wartość bilansowa zapasów, razem:	1 698 400	1 603 487

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Odpisy aktualizujące wartość zapasów w okresie obrotowym		
Utworzony odpis w koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	599	456
Odwrócony odpis w kosztach sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(635)	(388)

Odwrócenie odpisu w kwocie 629 tys. zł nastąpiło w związku ze sprzedażą produktów gotowych objętych aktualizacją po cenach sprzed aktualizacji, odwrócenie odpisu w kwocie 6 tys. zł związane jest z wyceną bilansową materiałów z metali szlachetnych, która uwzględnia notowania tych metali na giełdzie i kurs NBP.

12. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Nota	Stan na dzień	
		30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Środki pieniężne w kasie		70	58
Środki pieniężne na rachunkach bankowych		4 724	1 570
Inne aktywa finansowe o terminie płatności do 3 miesięcy od dnia nabycia		3 167 604	2 533 367
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31.1	3 172 398	2 534 995

Na inne aktywa finansowe o terminie wymagalności do 3 miesięcy od dnia nabycia składają się depozyty w kwocie 2 685 121 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 r. 2 451 985 tys. zł), dłużne papiery wartościowe w kwocie 475 508 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 r. 78 874 tys. zł), oraz odsetki od aktywów finansowych w kwocie 6 975 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 r. 2 508 tys. zł).

Składniki środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w rachunku przepływów pieniężnych i w bilansie są tożsame.

13. Kapitał akcyjny

	Kapitał zakładowy zarejestrowany	Kapitał zakładowy z przeszacowania do warunków hiperinflacji	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2007 r.	2 000 000	5 413 573	7 413 573
Rozliczenie przeszacowanego kapitału akcyjnego na kapitał zapasowy	-	(5 413 573)	(5 413 573)
Stan na dzień 31 grudnia 2007 r.	2 000 000	-	2 000 000
Stan na dzień 30 czerwca 2008 r.	2 000 000	-	2 000 000

Na dzień 30 czerwca 2008 r. kapitał zakładowy zarejestrowany Spółki wynosił 2 000 000 tys. zł i dzielił się na 200 000 000 akcji serii A, w pełni opłaconych, o wartości nominalnej 10 zł każda. Wszystkie akcje są akcjami na okaziciela. Spółka nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu. Spółka nie posiada akcji własnych. Spółki zależne i stowarzyszone nie posiadają akcji KGHM Polska Miedź S.A.

W I półroczu 2008 r. i w I półroczu 2007 r. nie miały miejsca zmiany wysokości kapitału zakładowego zarejestrowanego i liczby akcji.

Struktura własności

Jedynym akcjonariuszem Spółki posiadającym na dzień 30 czerwca 2008 r. liczbę akcji stanowiącą co najmniej 5% kapitału zakładowego i jednocześnie dającą prawo do takiej samej liczby głosów na walnym zgromadzeniu był Skarb Państwa, który - według zawiadomienia z dnia 16 maja 2007 r. - posiadał 83 589 900 akcji o łącznej wartości nominalnej 835 899 000 zł, co stanowi 41,79% kapitału zakładowego Spółki.

Pozostali akcjonariusze (w tym Deutsche Bank Trust Company Americas, bank depozytowy w programie kwitów depozytowych) posiadali akcje w ilości poniżej 5% kapitału zakładowego - łącznie 116 410 100 akcji o wartości nominalnej 1 164 101 000 zł, co stanowi 58,21% kapitału zakładowego i odpowiada tej samej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu.

W I półroczu 2008 r. nie wystąpiły zmiany własności znacznych pakietów akcji.

14. Pozostałe kapitały

		Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	Razem pozostałe kapitały
	Nota			
Stan na dzień 1 stycznia 2007 r.		8 319	(439 845)	(431 526)
Zysk z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		13 844	-	13 844
Wpływ zawartych skutecznych transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne	32	-	78 293	78 293
Kwota przeniesiona do rachunku zysków i strat z tytułu rozliczenia aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		(15 324)	-	(15 324)
Kwota przeniesiona do rachunku zysków i strat z tytułu rozliczenia instrumentów zabezpieczających	32	-	620 293	620 293
Podatek odroczone		281	(137 733)	(137 452)
Suma przychodów/(kosztów) ujętych bezpośrednio w kapitale własnym		(1 199)	560 853	559 654
Stan na dzień 30 czerwca 2007 r.		7 120	121 008	128 128
Stan na dzień 1 stycznia 2007 r.		8 319	(439 845)	(431 526)
Zysk z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		14 197	-	14 197
Wpływ zawartych skutecznych transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne	32	-	131 890	131 890
Kwota przeniesiona do rachunku zysków i strat z tytułu rozliczenia aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		(19 894)	-	(19 894)
Kwota przeniesiona do rachunku zysków i strat z tytułu rozliczenia instrumentów zabezpieczających	32	-	435 533	435 533
Podatek odroczone	18	1 082	(117 499)	(116 417)
Suma przychodów/(kosztów) ujętych bezpośrednio w kapitale własnym		(4 615)	449 924	445 309
Stan na dzień 31 grudnia 2007 r.		3 704	10 079	13 783
Stan na dzień 1 stycznia 2008 r.		3 704	10 079	13 783
Strata z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		(2 079)	-	(2 079)
Wpływ zawartych skutecznych transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne	32	-	2 119	2 119
Kwota przeniesiona do rachunku zysków i strat z tytułu rozliczenia instrumentów zabezpieczających	32	-	(4 214)	(4 214)
Podatek odroczone	18	395	(554)	(159)
Suma kosztów ujętych bezpośrednio w kapitale własnym		(1 684)	(2 649)	(4 333)
Stan na dzień 30 czerwca 2008 r.		2 020	7 430	9 450

Prezentowany w pozostałych kapitałach, kapitał z aktualizacji wyceny ustalony w wysokości wartości godziwej instrumentów zabezpieczających w skutecznej części zabezpieczenia oraz wyceny do wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży nie podlega podziałowi.

15. Zyski zatrzymane

	Kapitał zapasowy tworzony zgodnie z wymogami KSH art. 396	Kapitał zapasowy tworzony z zysku zgodnie ze statutem	Zysk/(strata) z lat ubiegłych	Razem zyski zatrzymane
Stan na dzień 1 stycznia 2007 r.	660 000	1 344 961	(871 194)	1 133 767
Zysk netto okresu obrotowego	-	-	1 857 672	1 857 672
Suma ujętych przychodów/(kosztów)	-	1 130	(3 395 130)	(3 394 000)
Przekazanie na kapitał zapasowy	-	1 130	(1 130)	-
Dywidenda uchwalona niewypłacona	-	-	(3 394 000)	(3 394 000)
Stan na dzień 30 czerwca 2007 r.	660 000	1 346 091	(2 408 652)	(402 561)
Stan na dzień 1 stycznia 2007 r.	660 000	1 344 961	(871 194)	1 133 767
Zysk netto okresu obrotowego	-	-	3 798 826	3 798 826
Suma ujętych przychodów/(kosztów)	-	5 414 703	(3 395 130)	2 019 573
Rozliczenie przeszacowanego kapitału akcyjnego na kapitał zapasowy	-	5 413 573	-	5 413 573
Przekazanie na kapitał zapasowy	-	1 130	(1 130)	-
Dywidenda uchwalona wypłacona	-	-	(3 394 000)	(3 394 000)
Stan na dzień 31 grudnia 2007 r.	660 000	6 759 664	(467 498)	6 952 166
Stan na dzień 1 stycznia 2008 r.	660 000	6 759 664	(467 498)	6 952 166
Zysk netto okresu obrotowego	-	-	1 814 690	1 814 690
Suma ujętych przychodów/(kosztów)	-	(2 267 498)	467 498	(1 800 000)
Przekazanie na kapitał zapasowy	-	1 998 826	(1 998 826)	-
Pokrycie straty z kapitału zapasowego	-	(4 266 324)	4 266 324	-
Dywidenda uchwalona niewypłacona	-	-	(1 800 000)	(1 800 000)
Stan na dzień 30 czerwca 2008 r.	660 000	4 492 166	1 814 690	6 966 856

Na podstawie Kodeksu Spółek Handlowych Spółka tworzy obowiązkowe odpisy z zysku na kapitał zapasowy w celu pokrycia ewentualnych (przyszłych) lub istniejących strat w wysokości, co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, aż do czasu, gdy wartość kapitału zapasowego osiągnie poziom, co najmniej 1/3 kapitału zakładowego zarejestrowanego. Tak utworzony kapitał zapasowy nie podlega podziałowi, może być wykorzystany tylko na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym.

Na dzień 30 czerwca 2008 r. kapitał zapasowy z tytułu obowiązkowego odpisu w Spółce wynosi 660 000 tys. zł, ujęty jest w pozycji kapitału: Zyski zatrzymane.

16. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

	Nota	Stan na dzień	
		30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		3 182	4 698
Inne zobowiązania finansowe		9 649	-
Zobowiązania finansowe razem	31	12 831	4 698
Rozliczenia międzyokresowe przychodów		1 489	1 607
Zobowiązania niefinansowe razem		1 489	1 607
Długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, razem		14 320	6 305
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		534 966	560 957
Zobowiązania z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych		35	3 304
Zobowiązania z tytułu niewypłaconej dywidendy za 2007 rok		1 800 000	-
Inne zobowiązania finansowe		88 190	249 150
Zobowiązania finansowe, razem	31	2 423 191	813 411
Zobowiązania z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych		234 893	261 633
Inne zobowiązania niefinansowe		72 102	76 234
Fundusze specjalne		64 462	56 104
Rozliczenia międzyokresowe przychodów		68 753	22 616
Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów		326 129	280 843
Zobowiązania niefinansowe, razem		766 339	697 430
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, razem		3 189 530	1 510 841
Ogółem zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		3 203 850	1 517 146

W rozliczeniach międzyokresowych biernych kosztów 165 805 tys. zł. stanowią rezerwy na przyszłe wynagrodzenia na poczet nagrody rocznej stosownie do postanowień Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników KGHM Polska Miedź S.A.

17. Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

	Nota	Stan na dzień	
		30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Długoterminowe kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego			
Pożyczki	31	5 000	7 000
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	31	10 146	13 319
Długoterminowe kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, razem		15 146	20 319
Krótkoterminowe kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego			
Pożyczki	31	5 001	6 022
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	31	4 837	2 590
Krótkoterminowe kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, razem		9 838	8 612
Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, razem	31	24 984	28 931

17.1 Zaciągnięte pożyczki

Zaciągnięte pożyczki według stanu na dzień 30 czerwca 2008 roku

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość pożyczki na dzień bilansowy	Z tego o terminie spłaty przypadającym w roku:	
			2009 (krótkoterminowe)	2009 (długoterminowe)
PLN	Stała	10 001	5 001	5 000

Zaciągnięte pożyczki według stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość pożyczki na dzień bilansowy	Z tego o terminie spłaty przypadającym w roku:		
			2008 (krótkoterminowe)	2009	2010
PLN	Stała	13 022	6 022	4 000	3 000

Na dzień 30 czerwca 2008 r. Spółka posiada zobowiązanie z tytułu pożyczek z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości 10 001 tys. zł, z czego 1 001 tys. zł. z terminem spłaty 16 grudnia 2008 r. oraz 9 000 tys. zł z terminem spłaty 16 września 2010 r. Oprocentowanie powyższych zobowiązań wynosi 4%. Jednym z zabezpieczeń spłaty pożyczki jest zastaw rejestrowy ustanowiony na "Instalacji odpylni gazów dla pieców anodowych". Wartość bilansowa aktywów stanowiąca zabezpieczenie spłaty pożyczki na dzień 30 czerwca 2008 r. wynosi 16 487 tys. zł. Wartość zabezpieczenia wynosi 1 001 tys. zł. Spłata pozostałej pożyczki zabezpieczona jest przez wystawiony weksel in blanco oraz oświadczenie o poddaniu się rygorowi egzekucji.

KGHM Polska Miedź S.A. na mocy zawartych umów posiadała do 28 marca 2008 roku przyznane jej linie kredytowe w rachunku bieżącym, ze względu na pozytywne przepływy pieniężne z działalności operacyjnej oraz znaczne salda środków pieniężnych KGHM Polska Miedź S.A. nie przedłużyła umowy o przyznanie jej linii kredytowych.

17. Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (kontynuacja)

17.2 Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

Wartość bilansowa zobowiązań z tytułu leasingu finansowego na dzień 30 czerwca 2008 r. wyniosła 14 983 tys. zł. Zobowiązanie to wynika z umowy zawartej ze Skarbem Państwa. Jej przedmiotem jest udostępnienie przez Skarb Państwa, za wynagrodzeniem, informacji geologicznej. Celem nabycia powyższych informacji było przygotowanie wniosku koncesyjnego dla uzyskania koncesji na wydobywanie rud ze złoża Głogów Głęboki - Przemysłowy. Koncesję przyznano w listopadzie 2004 roku. Płatności na rzecz Skarbu Państwa dokonywane są w 10 równych ratach. Ostatnie zobowiązanie zostanie uregulowane 30 czerwca 2014 roku. Zobowiązanie nie jest oprocentowane, w księgach Spółki zostało ujęte w wartości zdyskontowanej. Ponieważ walutą, w której realizowane są płatności jest EUR, występuje narażenie na ryzyko walutowe związane ze zmianą kursu wymiany waluty na dzień regulowania zobowiązania. Wartość bilansowa zobowiązania z tytułu powyższej umowy wynosi 14 983 tys. zł (4 467 tys. EUR), natomiast wartość bilansowa wartości niematerialnej z tego tytułu wynosi na dzień bilansowy 29 706 tys. zł

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego na dzień 30 czerwca 2008 roku

	2008 (Krótko- terminowe)	2009 (Krótko- terminowe)	2009	2010	2011 - 2012	2013 i później	Razem
Wartość nominalna minimalnych opłat leasingowych	2 482	2 482	2 482	2 482	4 964	2 482	17 374
Przyszłe koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	-	127	248	359	1 014	643	2 391
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	2 482	2 355	2 234	2 123	3 950	1 839	14 983

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego na dzień 31 grudnia 2007 roku

	2008 (krótkoterminowe)	2009	2010	2011 - 2012	2013 i później	Razem
Wartość nominalna minimalnych opłat leasingowych	2 651	2 651	2 651	5 301	5 301	18 555
Przyszłe koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	61	172	281	869	1 263	2 646
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	2 590	2 479	2 370	4 432	4 038	15 909

18. Odroczony podatek dochodowy - zmiana stanu

	Nota	Za okres	
		od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 31.12.07
Nadwyżka aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego nad rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu obrotowego, z tego:		160 781	289 997
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu obrotowego		509 119	640 783
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu obrotowego		348 338	350 786
Obciążenie wyniku finansowego	27	(188 699)	(299 299)
Uznanie wyniku finansowego	27	184 917	286 500
Pomniejszenie kapitału własnego	14	(2 320)	(283 557)
Zwiększenie kapitału własnego	14	2 161	167 140
Nadwyżka aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu obrotowego, z tego:		156 840	160 781
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu obrotowego		505 382	509 119
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu obrotowego		348 542	348 338

KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

18. Odroczony podatek dochodowy - zmiana stanu (kontynuacja)

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wartościach przed kompensatą

	Stan na 1 stycznia 2007 r. wg stawki 19%	Uznanie/(Obciążenie) wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych i straty podatkowej	Zwiększenie/(Zmniejszenie) kapitału własnego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Stan na 30 czerwca 2007 r. wg stawki 19%
Różnice kursowe	16 807	(5 859)		10 948
Odsetki	8	(5)	-	3
Odpisy aktualizujące wartość należności	7 780	1 650	-	9 430
Krótkookresowe rezerwy z tytułu wynagrodzeń	48 623	6 181	-	54 804
Świadczenia na rzecz pracowników (urlopy)	3 762	(85)	-	3 677
Rezerwa na likwidację kopalń i innych obiektów technologicznych	87 192	15 933	-	103 125
Wycena transakcji terminowych	114 381	25 956	-	140 337
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	125 805	5 402	(117 619)	13 588
Różnice amortyzacji	10 766	(901)	-	9 865
Zobowiązania na przyszłe świadczenia pracownicze	164 750	1 653	-	166 403
Niewypłacone wynagrodzenia z narzutami	44 150	(14 762)	-	29 388
Pozostałe	16 759	(4 766)	-	11 993

Razem **640 783** **30 397** **(117 619)** **553 561**

	Stan na 1 stycznia 2007 r. wg stawki 19%	Uznanie/(Obciążenie) wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych i straty podatkowej	Zwiększenie/(Zmniejszenie) kapitału własnego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Stan na 31 grudnia 2007 r. wg stawki 19%
Różnice kursowe	16 807	(13 106)	-	3 701
Odsetki	8	(2)	-	6
Odpisy aktualizujące wartość należności	7 780	6 564	-	14 344
Krótkookresowe rezerwy z tytułu wynagrodzeń	48 623	5 061	-	53 684
Świadczenia na rzecz pracowników (urlopy)	3 762	(748)	-	3 014
Rezerwa na likwidację kopalń i innych obiektów technologicznych	87 192	17 372	-	104 564
Wycena transakcji terminowych	114 381	(52 998)	-	61 383
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	125 805	1 512	(117 500)	9 817
Różnice amortyzacji	10 766	96	-	10 862
Zobowiązania na przyszłe świadczenia pracownicze	164 750	9 915	-	174 665
Niewypłacone wynagrodzenia z narzutami	44 150	7 665	-	51 815
Pozostałe	16 759	4 505	-	21 264

Razem **640 783** **(14 164)** **(117 500)** **509 119**

	Stan na 1 stycznia 2008r. wg stawki 19%	Uznanie/(Obciążenie) wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych i straty podatkowej	Zwiększenie/(Zmniejszenie) kapitału własnego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Stan na 30 czerwca 2008 r. wg stawki 19%
Różnice kursowe	3 701	(954)	-	2 747
Odsetki	6	(5)	-	1
Odpisy aktualizujące wartość należności	14 344	(1 451)	-	12 893
Krótkookresowe rezerwy z tytułu wynagrodzeń	53 684	3 515	-	57 199
Świadczenia na rzecz pracowników (urlopy)	3 014	296	-	3 310
Rezerwa na likwidację kopalń i innych obiektów technologicznych	104 564	(3 798)	-	100 766
Wycena transakcji terminowych	61 383	231	-	61 614
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	9 817	(4 298)	(119)	5 400
Różnice amortyzacji	10 862	2 063	-	12 925
Zobowiązania na przyszłe świadczenia pracownicze	174 665	5 064	-	179 729
Niewypłacone wynagrodzenia z narzutami	51 815	(18 413)	-	33 402
Pozostałe	21 264	14 132	-	35 396

Razem **509 119** **(3 618)** **(119)** **505 382**

18. Odroczony podatek dochodowy - zmiana stanu (kontynuacja)

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wartości przed kompensatą

	Stan na 1 stycznia 2007 r. wg stawki 19%	(Uznanie)/Obciążenie wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	(Zwiększenie)/Zmniejszenie kapitału własnego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Stan na 30 czerwca 2007 r. wg stawki 19%
Różnice kursowe	9 147	(5 607)	-	3 540
Odsetki	782	334	-	1 116
Wycena transakcji terminowych	46 445	8 376	-	54 821
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	-	-	20 114	20 114
Różnice amortyzacji	289 892	19 125	-	309 017
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	1 887	-	(281)	1 606
Pozostałe	2 633	(2 509)	-	124
Razem	350 786	19 719	19 833	390 338

	Stan na 1 stycznia 2007 r. wg stawki 19%	(Uznanie)/Obciążenie wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	(Zwiększenie)/Zmniejszenie kapitału własnego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Stan na 31 grudnia 2007 r. wg stawki 19%
Różnice kursowe	9 147	(7 502)	-	1 645
Odsetki	782	2 222	-	3 004
Wycena transakcji terminowych	46 445	(36 889)	-	9 556
Różnice amortyzacji	289 892	31 442	-	321 334
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	1 887	-	(1 083)	804
Pozostałe	2 633	9 362	-	11 995
Razem	350 786	(1 365)	(1 083)	348 338

	Stan na 1 stycznia 2008 r. wg stawki 19%	(Uznanie)/Obciążenie wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	(Zwiększenie)/Zmniejszenie kapitału własnego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Stan na 30 czerwca 2008 r. wg stawki 19%
Różnice kursowe	1 645	(9)	-	1 636
Odsetki	3 004	(1 925)	-	1 079
Wycena transakcji terminowych	9 556	(3 425)	-	6 131
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	-	-	435	435
Różnice amortyzacji	321 334	3 090	-	324 424
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	804	-	(395)	409
Pozostałe	11 995	2 433	-	14 428
Razem	348 338	164	40	348 542

19. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych

	OGÓŁEM zobowiązania	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalno - rentowe	ekwiwalent węglowy
Wartość bieżąca zobowiązania - stan na 1 stycznia 2007r.	879 756	237 412	172 201	470 143
Koszty odsetek	20 590	5 628	4 012	10 950
Koszty bieżącego zatrudnienia	16 436	6 825	4 717	4 894
Wyплаcone świadczenia	(39 982)	(9 450)	(12 373)	(18 159)
Zyski /(straty) aktuarialne	10 814	(9 348)	926	19 236
Wartość bieżąca zobowiązań - stan na 30 czerwca 2007 r.	887 614	231 067	169 483	487 064
Koszty przeszłego zatrudnienia nieuwjęte do dnia bilansowego	(11 804)	-	(11 804)	-
Wartość bilansowa zobowiązań - stan na 30 czerwca 2007 r.	875 810	231 067	157 679	487 064
z tego :				
Wartość bilansowa zobowiązań długoterminowych	810 113	205 329	143 492	461 292
Wartość bilansowa zobowiązań krótkoterminowych	65 697	25 738	14 187	25 772
	OGÓŁEM zobowiązania	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalno - rentowe	ekwiwalent węglowy
Wartość bieżąca zobowiązania - stan na 1 stycznia 2007 r.	879 756	237 412	172 201	470 143
Koszty odsetek	41 242	11 091	8 144	22 007
Koszty bieżącego zatrudnienia	32 872	13 650	9 434	9 788
Wyплаcone świadczenia	(70 297)	(30 186)	(16 713)	(23 398)
Zyski aktuarialne	46 683	11 241	6 905	28 537
Wartość bieżąca zobowiązań - stan na 31 grudnia 2007 r.	930 256	243 208	179 971	507 077
Koszty przeszłego zatrudnienia nieuwjęte do dnia bilansowego	(10 961)	-	(10 961)	-
Wartość bilansowa zobowiązań - stan na 31 grudnia 2007 r.	919 295	243 208	169 010	507 077
z tego :				
Wartość bilansowa zobowiązań długoterminowych	853 096	216 515	153 330	483 251
Wartość bilansowa zobowiązań krótkoterminowych	66 199	26 693	15 680	23 826
	OGÓŁEM zobowiązania	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalno - rentowe	ekwiwalent węglowy
Wartość bieżąca zobowiązania - stan na 1 stycznia 2008r.	930 256	243 208	179 971	507 077
Koszty odsetek	25 423	6 737	4 954	13 732
Koszty bieżącego zatrudnienia	17 330	7 053	4 975	5 302
Wyплаcone świadczenia	(46 192)	(10 550)	(9 596)	(26 046)
Zyski aktuarialne	29 244	693	4 501	24 050
Wartość bieżąca zobowiązań - stan na 30 czerwca 2008 r.	956 061	247 141	184 805	524 115
Koszty przeszłego zatrudnienia nieuwjęte do dnia bilansowego	(10 118)	-	(10 118)	-
Wartość bilansowa zobowiązań - stan na 30 czerwca 2008 r.	945 943	247 141	174 687	524 115
z tego :				
Wartość bilansowa zobowiązań długoterminowych	877 436	220 225	157 935	499 276
Wartość bilansowa zobowiązań krótkoterminowych	68 507	26 916	16 752	24 839

19. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych (kontynuacja)

Stan na dzień	Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych
30 czerwca 2008 roku	945 943
31 grudnia 2007 roku	919 295
31 grudnia 2006 roku	867 109
31 grudnia 2005 roku	831 352

Łączna kwota kosztów ujętych w rachunku zysków i strat z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych

Koszty ujęte w rachunku zysków i strat, razem	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Koszty bieżącego zatrudnienia	17 330	16 436
Koszty odsetek	25 423	20 590
Zyski aktuarialne	29 244	10 814
Koszty przeszłego zatrudnienia	843	843
	72 840	48 683

Zyski/straty aktuarialne spowodowane są zmianą założeń w zakresie stopy wzrostu dyskonta, wzrostu cen węgla oraz wzrostu wynagrodzeń.

Do aktualizacji rezerwy na koniec bieżącego okresu Spółka przyjęła parametry na podstawie dostępnych prognoz inflacji, analizy wzrostu wskaźników cen węgla i najniższego wynagrodzenia oraz przewidywanej rentowności wysoce płynnych papierów wartościowych.

Główne przyjęte założenia aktuarialne:	2008	2009	2010	2011 i następne
- stopa dyskonta	6,80%	6,60%	6,00%	5,70%
- stopa wzrostu cen węgla	0,00%	3,80%	3,80%	3,50%
- stopa wzrostu najniższego wynagrodzenia	0,00%	6,93%	4,80%	4,50%
- przewidywana inflacja	3,80%	3,80%	3,80%	3,50%
- przewidywany przyszły wzrost wynagrodzeń	0,00%	4,80%	4,80%	4,50%

KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

20. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia

	Nota	OGÓŁEM	koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych	koszty likwidacji środków trwałych	sprawy w toku i postępowaniu sądowym	pozostałe rezerwy
Stan rezerw na 1 stycznia 2007 r.		524 560	459 254	5 287	15 372	44 647
Utworzenie rezerw		147	-	-	30	117
Zmiany wynikające ze zmian rezerw po aktualizacji szacunków		72 134	73 583	-	-	(1 449)
Zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżania czasu wykonania zobowiązania (efekt zwijania dyskonta)	26	12 105	11 539	-	-	566
Wykorzystanie rezerw		(9 519)	(1 223)	(40)	(127)	(8 129)
Rozwiązanie rezerw		(150)	-	(54)	(5)	(91)
Odpis na Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych		(6 092)	(6 092)	-	-	-
Stan rezerw na 30 czerwca 2007 r.		593 185	537 061	5 193	15 270	35 661
z tego :						
rezerwy długoterminowe		556 228	530 887	-	-	25 341
rezerwy krótkoterminowe		36 957	6 174	5 193	15 270	10 320

	Nota	OGÓŁEM	koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych	koszty likwidacji środków trwałych	sprawy w toku i postępowaniu sądowym	pozostałe rezerwy
Stan rezerw na 1 stycznia 2007 r.		524 560	459 254	5 287	15 372	44 647
Utworzenie rezerw		27 117	-	-	352	26 765
Zmiany wynikające ze zmian rezerw po aktualizacji szacunków		81 382	82 847	-	-	(1 465)
Zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżania czasu wykonania zobowiązania (efekt zwijania dyskonta)	26	26 302	24 922	226	-	1 154
Wykorzystanie rezerw		(13 615)	(3 839)	(142)	(149)	(9 485)
Rozwiązanie rezerw		(1 234)	(226)	(561)	(356)	(91)
Odpis na Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych		(12 647)	(12 647)	-	-	-
Stan rezerw na 31 grudnia 2007 r.		631 865	550 311	4 810	15 219	61 525
z tego :						
rezerwy długoterminowe		556 589	527 623	4 272	-	24 694
rezerwy krótkoterminowe		75 276	22 688	538	15 219	36 831

	Nota	OGÓŁEM	koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych	koszty likwidacji środków trwałych	sprawy w toku i postępowaniu sądowym	pozostałe rezerwy
Stan rezerw na 1 stycznia 2008 r.		631 865	550 311	4 810	15 219	61 525
Utworzenie rezerw		3 552	-	600	2 363	589
Zmiany wynikające ze zmian rezerw po aktualizacji szacunków		(35 439)	(33 290)	(22)	-	(2 127)
Zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżania czasu wykonania zobowiązania (efekt zwijania dyskonta)	26	18 478	17 912	70	-	496
Wykorzystanie rezerw		(25 295)	(4 387)	-	(300)	(20 608)
Rozwiązanie rezerw		(345)	(230)	(38)	(77)	-
Odpis na Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych		(7 176)	(7 176)	-	-	-
Pozostałe		(10 907)	-	-	-	(10 907)
Stan rezerw na 30 czerwca 2008 r.		574 733	523 140	5 420	17 205	28 968
z tego :						
rezerwy długoterminowe		522 056	505 410	4 320	-	12 326
rezerwy krótkoterminowe		52 677	17 730	1 100	17 205	16 642

20. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia (kontynuacja)

Na dzień 30 czerwca 2008 roku najistotniejszą pozycję w rezerwach na pozostałe zobowiązania stanowi **rezerwa na koszty przyszłej likwidacji zakładów górniczych i innych obiektów technologicznych** o wartości bilansowej 523 140 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku 550 311 tys. zł), tworzona zgodnie z metodologią wynikającą z Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej.

Harmonogram likwidacji oraz szacunek jej kosztów opracowywany jest począwszy od roku 2001, przez podmiot zależny – KGHM Cuprum Sp. z o.o. CBR. Aktualizacja kosztów bazowych, skalkulowanych w opracowaniu z roku 2001, dokonywana jest okresowo, generalnie w oparciu o wskaźniki zmian cen produkcji budowlano-montażowej, które są publikowane przez GUS, z uwzględnieniem zmiany stanu składników majątkowych. Wyjątek stanowią tutaj obiekty szybów kopalń. W roku 2006 dokonano przeszacowania kosztów likwidacji szybów w związku z zakończeniem prac nad dokumentacją pt.: „Opracowanie projektu likwidacji szybów P-III i P-IV Rejon Polkowice Wschodnie oraz projektu wybierania złoża zalegającego w filarach ochronnych tych szybów – etap III. 1. Projekt likwidacji szybów P-III, 2. Projekt Likwidacji szybu P-IV” przygotowanego przez Cuprum i uzyskaniem dla niej pozytywnej opinii Komisji ds. Zagrożeń Wodnych, Gospodarki Odpadami oraz Likwidacji Zakładów Górniczych przy Wyższym Urzędzie Górniczym – uchwała Nr 2/2007 z dnia 06 września 2007 r. Szczegółowa informacja zawarta w projektach technicznych wykonanych dla szybów P-III i P-IV Rejon Polkowice Wschodnie była podstawą do weryfikacji prognoz w zakresie kosztów likwidacji pozostałych szybów w KGHM Polska Miedź S.A.

Kolejne aktualizacje dokonywane są w wypadku wystąpienia istotnych zdarzeń gospodarczych, które mogą rzutować na wielkość rezerwy. Aktualizacja dokonana w roku 2007 dotyczyła głównie harmonogramu likwidacji i związana była z przyjęciem przez Ministerstwo Środowiska w styczniu 2007 r. dodatków do projektów zagospodarowania złóż rud miedzi w KGHM Polska Miedź S.A., stanowiących formalną podstawę działalności górniczej Spółki. Zakłada się w nich prowadzenie wydobywania do roku 2040.

Największym obiektem przewidzianym do likwidacji (rekultywacji), mającym jednocześnie najbardziej znaczący udział w kosztach likwidacji wszystkich obiektów technologicznych, jest składowisko odpadów poflotacyjnych „Żelazny Most” wraz z siecią hydrotransportu i kubaturowymi obiektami hydrotechnicznymi. Składowisko odpadów poflotacyjnych „Żelazny Most” jest obiektem hydrotechnicznym wykonanym poprzez obwałowanie obwodowe obniżonego terenu. Stanowi ono jednocześnie centralny obiekt gospodarki wodnej. Wielkość i charakter tego składowiska wymaga (oprócz prac zabezpieczających - rekultywacyjnych prowadzonych na bieżąco w postaci formowania skarp zbiornika przez biologiczne pokrycie) kilku etapów rekultywacji i zagospodarowania. Decyduje o tym również podstawowe założenie, że funkcjonowanie składowiska odpadów poflotacyjnych „Żelazny Most” odbywać się będzie do końca pracy kopalń i zakładów wzbogacania. W końcowym okresie eksploatacji tego składowiska celowym będzie przejście na centralny zrzut odpadów, w miejsce dotychczasowego, obwodowego, w celu wypełnienia akwenu i stworzenia gruboziarnistego podłoża do rekultywacji wewnątrz składowiska. Po zaprzestaniu deponowania odpadów w składowisku „Żelazny Most”, w okresie likwidacji kopalń, zrzut wód kopalnianych odbywać się będzie z ominięciem tego składowiska. Zgodnie z bieżącym planem prace przygotowawcze do likwidacji składowiska i częściowa rekultywacja rozpoczną się w 2025 roku i przebiegać będą do 2037 roku. Od 2038 roku rozpocznie się zasadniczy etap likwidacji składowiska, a jego zakończenie przewidziane jest na 2047 rok. W międzyczasie, tj. od 2025 roku do 2040 roku, zlikwidowane zostaną rurociągi i towarzyszące im kubaturowe obiekty hydrotechniczne, których likwidacja prowadzona będzie w sposób zakładający demontaż, odzysk złomu oraz wykorzystanie elementów betonowych jako podkładu do utwardzania (po wcześniejszym skruszeniu). Natomiast dla powierzchni składowiska „Żelazny Most”, jako możliwe i racjonalne rozwiązanie przyjęto zastosowanie bezglebowej metody rekultywacji. Przewiduje się zadrzewienie całości terenu, jak dla zieleni ochronnej po uprzednim przygotowaniu powierzchni składowiska. Równocześnie założono zastosowanie do rekultywacji wyselekcjonowanych gatunków traw oraz ich mieszanek, przy wykorzystaniu mineralnych dodatków ulepszających podłoże i z wykorzystaniem odpowiednich technik uprawy i nawożenia. Taka metoda rekultywacji jest porównywalna do stosowanych w krajach Unii Europejskiej. Obecnie KGHM CUPRUM Sp. z o.o. CBR, we współpracy z Uniwersytetem Przyrodniczym z Wrocławia, prowadzi badania w tym zakresie. W projekcie likwidacji założono 10 letni okres monitoringu dla obiektu.

Sposób szacowania rezerwy przez Spółkę ma charakter ostrożnego podejścia do wyceny. Wykazywana w bilansie kwota rezerwy stanowi równowartość zdyskontowanych do wartości bieżącej, oszacowanych kosztów przyszłej likwidacji poszczególnych obiektów. Spółka dokonuje aktualizacji wartości rezerwy na koniec każdego kwartału przy użyciu w modelu dyskontowym wskaźników, które opisane zostały w nocie 3.3.

Stan rezerwy na likwidację jest korygowany o wartość odpisu na fundusz likwidacji zakładu górniczego utworzonego na podstawie art. 26 c ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze DZ. U. Nr 110, poz. 1190, i wyliczonego zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad tworzenia i funkcjonowania funduszu likwidacji zakładu górniczego, tj. rocznie w wysokości 3 % odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych zakładu górniczego. Środki pieniężne zasilające konto Funduszu w związku z dokonywanym odpisem są inwestowane przez Spółkę w bezpieczne krótkoterminowe papiery wartościowe lub w lokaty krótkoterminowe. Przychody z tych inwestycji zwiększają wartość Funduszu, a Spółka nie pobiera z tego tytułu żadnego wynagrodzenia.

20. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia (kontynuacja)

Oczekuje się, że koszty likwidacji będą ponoszone do roku 2047. Rezerwę oszacowano zakładając stosowanie istniejącej technologii likwidacji obiektów górniczych, przy zastosowaniu cen bieżących, przyjmując do jej zdyskontowania stopę dyskonta - 2,44%.

Wartość rezerw na poszczególne obiekty o największym udziale w wartości rezerwy na koszty likwidacji kopalń i obiektów technologicznych

Oddział	Obiekt	Stan na dzień	
		30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
ZH	Składowisko Żelazny Most	99 159	90 692
ZWR	ZWR Rudna	46 093	50 239
ZH	Pozostałe składowiska	43 431	43 758
ZWR	ZWR Polkowice	38 346	41 517
ZGR	Rudna Główna (RI, RII, RV)	36 499	39 630
ZWR	ZWR Lubin	30 048	32 641
ZH	Rurociągi i obiekty technologiczne	24 792	26 146
ZGR	Rudna Zachodnia (RIII, RIV, RX)	21 454	23 295
ZGPS	Polkowice wschodnie (PIII, PIV)	19 703	20 616
ZGL	R6 - Centralny (LI, LII)	16 875	18 262

Mniej istotną pozycję stanowią **rezerwy na sprawy w toku i postępowaniu sądowym** dotyczą głównie:

- postępowania w sprawie spornej dotyczącej odszkodowania dla BOBMARK INTERNATIONAL w wysokości 11 839 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 r. w kwocie 11 839 tys. zł).
- dochodzenie praw autorskich w kwocie 2 982 tys. zł za zastosowanie projektu wynalazczego (na dzień 31 grudnia 2007 r. w kwocie 2 982 tys. zł).

Pozostałe rezerwy dotyczą głównie:

- podatku od nieruchomości od obiektów zlokalizowanych w podziemnych wyrobiskach górniczych w wysokości 11 664 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 r. w kwocie 14 283 tys. zł).

21. Przychody ze sprzedaży

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (struktura rzeczowa - rodzaje działalności)

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Miedź, metale szlachetne, produkty uboczne hutnictwa	5 949 936	5 784 601
Sól	9 393	8 191
Usługi	22 699	23 246
Pozostałe wyroby	5 394	8 436
Towary	22 259	19 198
Odpady i materiały produkcyjne	21 092	15 333
Pozostałe materiały	162	1 072
Razem	6 030 935	5 860 077

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (struktura terytorialna)

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
kraj	2 044 451	2 327 472
Miedź, metale szlachetne, produkty uboczne hutnictwa	1 963 522	2 250 842
Sól	9 393	8 191
Usługi	22 629	23 246
Pozostałe wyroby	5 394	8 436
Towary	22 259	20 352
Odpady i materiały produkcyjne	21 092	15 333
Pozostałe materiały	162	1 072
eksport	3 986 484	3 532 605
Miedź, metale szlachetne, produkty uboczne hutnictwa	3 986 413	3 533 759
Usługi	71	-
Towary i materiały	-	(1 154)
Razem	6 030 935	5 860 077

22. Koszty według rodzaju

	Nota	Za okres	
		od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	4,5	231 941	203 947
Koszty świadczeń pracowniczych	23	1 181 706	1 089 116
Zużycie materiałów i energii		1 695 156	1 374 005
Usługi obce		477 521	406 589
Podatki i opłaty		153 413	132 800
Koszty reklamy i wydatki reprezentacyjne		11 191	19 151
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe		6 161	6 919
Koszty prac badawczych i prac rozwojowych nieaktywowanych w wartościach niematerialnych		682	628
Pozostałe koszty z tego:		5 650	8 860
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	11	599	456
Odpisy aktualizujące wartość należności	31.3	-	40
Odwrocenie odpisu aktualizującego wartość zapasów	11	(635)	(388)
Odwrocenie odpisu aktualizującego wartość należności	31.3	(3)	(2 374)
Straty z tytułu zbycia instrumentów finansowych	31.3	829	235
Inne koszty działalności operacyjnej		4 860	10 891
Razem koszty rodzajowe		3 763 421	3 242 015
Wartość sprzedanych towarów i materiałów (+)		41 457	34 527
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku (+/-)		46 872	266 928
Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (-)		(41 212)	(22 374)
Łączne koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, sprzedaży oraz koszty ogólnego zarządu		3 810 538	3 521 096

23. Koszty świadczeń pracowniczych

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Koszty wynagrodzeń	855 637	793 200
Koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	299 421	287 215
Koszty przyszłych świadczeń (rezerwy) z tytułu odpraw emerytalnych, nagród jubileuszowych i tym podobnych świadczeń pracowniczych	26 648	8 701
Koszty świadczeń pracowniczych	1 181 706	1 089 116

24. Pozostałe przychody operacyjne

	Nota	Za okres	
		od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Przychody oraz zyski z tytułu instrumentów finansowych zaliczane do pozostałej działalności operacyjnej z tytułów:		277 120	1 037 087
Odsetki od instrumentów finansowych	31.3	62 108	54 423
Zyski z tytułu zbycia instrumentów finansowych	31.3	3 997	15 625
Wycena i realizacja instrumentów pochodnych	31.3	211 010	966 764
Odwrócenie odpisu aktualizującego należności finansowych	31.3	5	275
Odsetki niefinansowe		4 445	127
Odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości pozostałych należności niefinansowych		4 432	-
Przychody z dywidend		228 069	205 167
Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw		4 592	1 635
Otrzymane kary i odszkodowania		2 008	1 074
Nadpłaty podatku od nieruchomości		-	1 666
Otrzymane dotacje państwowe i inne darowizny		845	1 113
Pozostałe przychody / zyski operacyjne		1 347	3 550
Ogółem pozostałe przychody operacyjne		522 858	1 251 419

25. Pozostałe koszty operacyjne

	Nota	Za okres	
		od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Koszty i straty z tytułu instrumentów finansowych, zaliczanych do pozostałej działalności operacyjnej z tytułów:		524 851	1 268 322
Wycena i realizacja instrumentów pochodnych	31.3	378 852	1 220 278
Odsetki od zaległych zobowiązań finansowych	31.3	16	111
Straty z tytułu różnic kursowych	31.3	145 975	47 922
Odpisy z tytułu utraty wartości pozostałych należności finansowych	31.3	8	11
Odpisy z tytułu utraty wartości pozostałych należności niefinansowych		170	11 364
Strata ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych		3 063	3 118
Przekazane darowizny		7 183	6 092
Odsetki od zaległych zobowiązań niefinansowych		445	4 455
Utworzone rezerwy na zobowiązania z tytułów:		4 910	15 539
Likwidacji kopalń		1 358	15 356
Spraw w toku i postępowaniu sądowym		2 363	30
Pozostałych		1 189	153
Zapłacone kary i odszkodowania		1 359	1 455
Umorzenie odsetek od należności		-	5 304
Skutki decyzji po kontroli podatkowej		-	2 392
Pozostałe koszty / straty operacyjne		6 774	5 083
Ogółem pozostałe koszty operacyjne		548 755	1 323 124

26. Koszty finansowe – netto

	Nota	Za okres	
		od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Koszty odsetek:	31.3	365	443
Od pożyczek		243	366
Leasingu finansowego		122	77
Zyski z tytułu różnic kursowych netto pochodzących od źródeł finansowania zewnętrznego	31.3	(1 030)	(364)
Zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżania czasu wykonania zobowiązania (efekt zwijania dyskonta):	20	18 478	12 105
Z tytułu likwidacji kopalń		17 912	11 539
Z pozostałych tytułów		566	566
Ogółem koszty finansowe - netto		17 813	12 184

27. Podatek dochodowy

	Nota	Za okres	
		od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Podatek dochodowy			
Podatek bieżący		365 063	401 025
Podatek odroczony	18	3 782	(10 678)
Korekty bieżącego podatku za poprzednie okresy		(6 848)	7 074
Razem:		361 997	397 421

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Zysk przed opodatkowaniem (brutto)	2 176 687	2 255 092
Podatek wyliczony wg obowiązującej stawki podatkowej	413 571	428 468
Przychody nie podlegające opodatkowaniu	(47 616)	(147 520)
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	2 890	109 399
Korekty bieżącego podatku za poprzednie okresy	(6 848)	7 074
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	361 997	397 421

Stawka podatku, mająca zastosowanie wyniosła 19% (półrocze 2007: 19%). Efektywna stopa procentowa wyniosła 16,63% (półrocze 2007: 17,62 %)

28. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy/zysk rozwodniony

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Zysk (strata) netto	1 814 690	1 857 671
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (tys.)	200 000	200 000
Podstawowy/rozwodniony zysk na akcję (zł/akcję)	9,07	9,29

Nie występują rozważające potencjalne akcje zwykłe.

29. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Zgodnie z Uchwałą Nr 5/2008 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A. z dnia 26 czerwca 2008 roku w sprawie podziału zysku Spółki za rok obrotowy 2007 oraz ustalenia dnia dywidendy i terminu wypłaty dywidendy, na dywidendę dla akcjonariuszy z zysku za rok obrotowy 2007 przeznaczono kwotę 1 800 000 tys. zł, co stanowi 9,00 zł na jedną akcję.
Dzień dywidendy uchwalono na 18 lipca 2008 roku, termin wypłaty dywidendy na dzień 7 sierpnia 2008 roku.
Wszystkie akcje Spółki są akcjami zwykłymi.

30. Wyjaśnienia do rachunku przepływów pieniężnych

Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Zysk netto okresu obrotowego	1 814 690	1 857 671
Korekty:		
Podatek dochodowy z rachunku zysków i strat	361 997	397 421
Amortyzacja	231 941	203 947
Straty na zbyciu rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych	3 055	3 116
Zyski na zbyciu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	(166)	(14 173)
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	(227 780)	(205 335)
Straty z tytułu różnic kursowych	889	16 817
Zmiana stanu rezerw	2 066	19 097
Zmiana stanu instrumentów pochodnych	71 179	(100 882)
Inne korekty	(28)	(2 452)
Zmiany stanu kapitału obrotowego:	(390 634)	96 870
Zapasy	(94 913)	17 792
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	(332 488)	(8 431)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	36 767	87 509
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej	1 867 209	2 272 097

Wpływy ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Wartość księgowa netto zbytych rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych oraz koszty związane ze zbyciem	8 034	4 937
Strata na zbyciu rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(3 055)	(3 116)
Dodatnia zmiana stanu należności z tytułu zbycia	(1 200)	(6)
Aktywowany odzysk z likwidacji środków trwałych i wartości niematerialnych	-	15
Wpływy ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	3 779	1 830

KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

31. Instrumenty finansowe

31.1 Wartość bilansowa

Stan na dzień 30 czerwca 2008 roku									
Klasy instrumentów finansowych	Nota	Pozostałe zobowiązania finansowe							Ogółem
		Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZIS	Pożyczki i należności finansowe	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZIS	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	
Dłużne papiery wartościowe	12, 8		57 254		477 726				534 980
Udziały i akcje	7	22 270							22 270
Udziały i jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych	7	108 587							108 587
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	10				838 918				838 918
Środki pieniężne i lokaty do 3 miesięcy	12				2 694 672				2 694 672
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	10				186 680				186 680
Pochodne instrumenty finansowe - metale	9			384		(61)			24 142
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	16						(538 148)		(538 148)
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	17						(10 001)		(10 001)
Pozostałe zobowiązania finansowe	16, 17						(1 872 913)	(39 944)	(1 912 857)
		130 857	57 254	384	4 197 996	(61)	(2 421 062)	(39 944)	1 949 243

Stan na dzień 31 grudnia 2007 roku									
Klasy instrumentów finansowych	Nota	Pozostałe zobowiązania finansowe							Ogółem
		Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZIS	Pożyczki i należności finansowe	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZIS	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	
Dłużne papiery wartościowe	12, 8		43 893		79 002				122 895
Udziały i akcje	7	22 270							22 270
Udziały i jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych	7	10 665							10 665
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	10				539 813				539 813
Środki pieniężne i lokaty do 3 miesięcy	12				2 455 993				2 455 993
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	10				109 687				109 687
Pochodne instrumenty finansowe - metale	9			16 456		(16 458)			97 417
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	16						(565 655)		(565 655)
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	17						(13 022)		(13 022)
Pozostałe zobowiązania finansowe	16, 17						(222 845)	(45 518)	(268 363)
		32 935	43 893	16 456	3 184 495	(16 458)	(801 522)	(45 518)	2 511 700

31. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

31.2 Wartości godziwe

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Stan na dzień 30 czerwca 2008		Stan na dzień 31 grudnia 2007	
		wartość bilansowa	wartość godziwa	wartość bilansowa	wartość godziwa
		31.1		31.1	
Dłużne papiery wartościowe	12, 8	534 980	535 511	122 895	122 978
Udziały i akcje	7	22 270	22 270	22 270	22 270
Udziały i jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych	7	108 587	108 587	10 665	10 665
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	10	838 918	838 918	539 813	539 813
Środki pieniężne i lokaty do 3 miesięcy	12	2 694 672	2 694 672	2 455 993	2 455 993
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	10	186 680	186 680	109 687	109 687
Pochodne instrumenty finansowe - metale, w tym:	9	24 142	24 142	97 417	97 417
Aktywa		24 203	24 203	114 839	114 839
Zobowiązania		(61)	(61)	(17 422)	(17 422)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	16	(538 148)	(538 148)	(565 655)	(565 655)
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	17	(10 001)	(10 001)	(13 022)	(13 022)
Pozostałe zobowiązania finansowe	16,17	(1 912 857)	(1 912 857)	(268 363)	(268 363)

Metody i założenia przyjęte przez Spółkę przy ustalaniu wartości godziwych zostały opisane w notach 2.2.4.4 Wartość godziwa, 3 Ważne oszacowania.

Spółka nie jest w stanie wiarygodnie ustalić wartości godziwej posiadanych udziałów i akcji w spółkach nienotowanych na aktywnych rynkach, zaklasyfikowanych do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. W związku z tym są one wykazywane w bilansie Spółki według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

31. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

31.3 Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Za okres od 1.01.08 do 30.06.08	Nota	Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZIS	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki i należności	Pozostałe zobowiązania finansowe		Instrumenty Zabezpieczające	Instrumenty Finansowe Ogółem
						Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39		
Przychody/ (Koszty) z tytułu odsetek	24,25, 26				62 108	(259)	(122)		61 727
Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	25, 26				(132 198)	(13 795)	1 048		(144 945)
Utworzenie odpisów aktualizujących	25				(8)				(8)
Odwrocenie odpisów aktualizujących	22, 24				8				8
Korekta sprzedaży z tytułu transakcji zabezpieczających	32							4 214	4 214
Zyski / straty ze zbycia instrumentów finansowych	22, 24		166		3 002				3 168
Przychody z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	24	211 010							211 010
Koszty z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	25	(378 852)							(378 852)
Ogółem zysk/(strata) netto		(167 842)	166	-	(67 088)	(14 054)	926	4 214	(243 678)

Za okres od 1.01.07 do 30.06.07	Nota	Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZIS	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki i należności	Pozostałe zobowiązania finansowe		Instrumenty Zabezpieczające	Instrumenty Finansowe Ogółem
						Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39		
Przychody/ (Koszty) z tytułu odsetek	24, 25, 26			592	53 831	(477)	(77)		53 869
Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	25, 26		(892)		(17 364)	(29 666)	364		(47 558)
Utworzenie odpisów aktualizujących	22, 25				(51)				(51)
Odwrocenie odpisów aktualizujących	22, 24				2 649				2 649
Korekta sprzedaży z tytułu transakcji zabezpieczających	32							(620 293)	(620 293)
Zyski / straty ze zbycia instrumentów finansowych	22, 24		14 013	160	1 217				15 390
Przychody z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	24	966 764							966 764
Koszty z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	25	(1 220 278)							(1 220 278)
Ogółem zysk/(strata) netto		(253 514)	13 121	752	40 282	(30 143)	287	(620 293)	(849 508)

31. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

31.4 Przeniesienia niekwalifikujące się do wyłączenia

KGHM Polska Miedź S.A. posiada należności, których przeniesienie nie kwalifikuje ich do usunięcia z bilansu, ponieważ w dalszym ciągu zatrzymała zasadniczo całość ryzyka i większość korzyści związanych z tymi aktywami. Dotyczy to należności z tytułu dostaw i usług, które objęte są umową faktoringu niepełnego, zawartą pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A. a Bankiem Handlowym S.A. z siedzibą w Warszawie. Przy tego rodzaju faktoringu istnieje ryzyko braku spłaty kwoty zadłużenia przez dłużnika na rzecz faktoranta (banku). W razie nie wywiązania się dłużnika ze swojego zobowiązania na spółce KGHM Polska Miedź S.A. ciąży obowiązek zapłaty kwoty salda bankowi (faktorantowi), a jednocześnie Spółka ma prawo dochodzić tych należności od dłużnika.

W związku z powyższym na dzień bilansowy w dalszym ciągu ujmowane są w księgach należności na kwotę 24 961 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 r. 29 610 tys. zł). Odpowiednio, drugostronnie zostało ujęte w księgach odnośne zobowiązanie w kwocie równej z saldem zatrzymanych należności.

31.5 Sytuacje dotyczące instrumentów finansowych niewystępujące w Spółce

W Spółce w trakcie okresu sprawozdawczego zakończonego 30 czerwca 2008 roku oraz zakończonego 31 grudnia 2007 roku nie wystąpiły następujące zdarzenia gospodarcze i sytuacje wymagające ujawnienia:

- na dzień bilansowy, Spółka nie skorzystała z możliwości wyznaczenia instrumentu finansowego na moment początkowego ujęcia jako wycenianego w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (MSSF 7, par. 9, 10, 11)
- nie dokonano przekwalifikowania składników aktywów finansowych, które spowodowałyby zmianę sposobu wyceny tych aktywów (MSSF 7, par. 12)
- na rzecz Spółki nie ustanowiono zabezpieczeń na żadnej z kategorii aktywów, które powodowałyby poprawę warunków kredytowania (MSSF 7, par. 15),
- Spółka nie wyemitowała żadnych instrumentów zawierających składnik zobowiązaniowy i składnik kapitałowy (MSSF 7, par. 17),
- Spółka nie złamała żadnych postanowień umownych (MSSF 7, par. 18),
- Spółka inwestuje aktywa zgromadzone na rachunku funduszu likwidacji zakładu górniczego. Nie otrzymuje jednak z tytułu tego rodzaju działalności powierniczej żadnego wynagrodzenia (MSSF 7, par. 20.c.ii),
- przychody z tytułu odsetek w związku z aktywami finansowymi, które uległy utracie wartości Spółka uznaje za nieistotne (MSSF 7, par. 20.d.),
- Spółka nie zidentyfikowała żadnych planowanych, zabezpieczanych transakcji, których wystąpienia nie oczekuje się (MSSF 7, par. 23.b),
- Spółka nie stosuje transakcji zabezpieczających, których realizacja powodowałaby ujęcie aktywa lub zobowiązania niefinansowego (MSSF 7, par. 23.e),
- Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej ani zabezpieczeń udziałów w aktywach netto podmiotów zagranicznych (MSSF 7, par. 24.a, 24.c),
- Nie nabyto żadnych aktywów finansowych po cenie różnej, od ich wartości godziwej (MSSF 7, par. 28),
- Spółka nie przejmowała żadnych aktywów w ramach zabezpieczenia (MSSF 7, par. 38)

32. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym

Spółka w każdym obszarze swojej działalności jest narażona na ryzyko. Zrozumienie zagrożeń mających swoje źródło w ekspozycji Spółki na ryzyko oraz zasad zarządzania nim pozwala na lepszą realizację zadań.

Zarządzanie ryzykiem finansowym zawiera procesy identyfikacji, pomiaru i określania sposobu postępowania z nim.

Głównymi ryzykami finansowymi, na które narażona jest Spółka są:

- Ryzyka Rynkowe:
 - Ryzyko zmian cen metali (Ryzyko Cenowe),
 - Ryzyko zmian kursów walutowych (Ryzyko Walutowe),
 - Ryzyko zmian stóp procentowych (Ryzyko Stóp Procentowych),
- Ryzyko Płynności,
- Ryzyko Kredytowe.

Odpowiednia polityka, struktura organizacyjna i procedury wspierają proces, u podstaw którego leżą działania związane z zarządzaniem ryzykiem.

32.1 Ryzyko rynkowe

32.1.1 Zasady zarządzania ryzykiem rynkowym

Spółka aktywnie zarządza ryzykiem rynkowym, na które jest narażona. Celami procesu zarządzania ryzykiem rynkowym są:

- ograniczenie zmienności wyniku finansowego brutto,
- zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji założeń budżetowych,
- utrzymanie Spółki w dobrej kondycji finansowej,
- wspieranie procesu podejmowania decyzji strategicznych w obszarze działalności inwestycyjnej, z uwzględnieniem źródeł finansowania inwestycji.

Wszystkie cele zarządzania ryzykiem rynkowym należy rozpatrywać łącznie, a ich realizacja jest zdeterminowana przede wszystkim przez sytuację wewnętrzną oraz warunki rynkowe.

Spółka stosuje zintegrowane podejście do zarządzania ryzykiem rynkowym, na które jest narażona. Oznacza to podejście do ryzyka rynkowego łącznie, a nie do jego poszczególnych elementów osobno. Na przykład, transakcje zabezpieczające na rynku metali są związane z kontraktami zawieranymi na rynku walutowym, ponieważ zabezpieczanie cen sprzedaży metali determinuje prawdopodobieństwo wypracowania określonych przychodów ze sprzedaży, które to stanowią pozycję zabezpieczaną dla strategii na rynku walutowym. Tym samym, Spółka ma znacznie większą elastyczność w konstruowaniu strategii zabezpieczających.

Stosuje się konsekwentne i stopniowe podejście w zarządzaniu ryzykiem rynkowym. W miarę upływu czasu wdrażane są kolejne strategie zabezpieczające, obejmujące coraz większą część produkcji i przychodów ze sprzedaży oraz coraz dalsze okresy. W rezultacie, możliwe jest zabezpieczenie przed nieoczekiwanym załamaniem się cen na rynku srebra oraz miedzi, a także gwałtowną aprecjacją złota względem dolara. Dzięki temu unika się również angażowania znacznego wolumenu lub nominału na jednym poziomie cenowym.

Spółka na bieżąco prowadzi analizy rynków metalowych oraz walutowych, które są podstawą w podejmowaniu decyzji o wdrożeniu strategii zabezpieczających. Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń w celu zabezpieczenia przed ryzykiem zmiany przepływów pieniężnych z tytułu ryzyka cen metali oraz ryzyka walutowego.

32.1.2 Techniki zarządzania ryzykiem rynkowym

Główną techniką zarządzania ryzykiem rynkowym są strategie zabezpieczające wykorzystujące instrumenty pochodne. Wykorzystuje się również hedging naturalny.

Wszystkie strategie zabezpieczające oraz wybór tej preferowanej uwzględniają następujące czynniki: aktualne i prognozowane warunki rynkowe, sytuację wewnętrzną Spółki, właściwe instrumenty oraz koszt zabezpieczenia. W celu ograniczania ryzyka rynkowego, wykorzystuje się głównie instrumenty pochodne. Spółka stosuje tylko te instrumenty pochodne, które jest w stanie wycenić wewnętrznie z zastosowaniem standardowych modeli wyceny dla danego instrumentu, jak również może zbyć bez znacznej utraty wartości u innego kontrahenta niż ten, z którym pierwotnie zawarła transakcję. Pozyskując wycenę rynkową danych instrumentów, Spółka polega na informacjach uzyskanych z wiodących na danym rynku banków oraz firm brokerskich lub serwisów informacyjnych.

32. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym - (kontynuacja)

32.1 Ryzyko rynkowe - (kontynuacja)

32.1.2 Techniki zarządzania ryzykiem rynkowym – (kontynuacja)

Dopuszcza się stosowanie następujących rodzajów instrumentów:

- kontrakty swap,
- kontrakty forward, futures,
- kontrakty opcyjne,
- struktury złożone z wyżej wymienionych instrumentów.

Wykorzystywane instrumenty mogą mieć zatem zarówno charakter standaryzowany (instrumenty będące w obrocie giełdowym), jak również charakter niestandaryzowany (instrumenty będące w obrocie na rynku pozagiełdowym tzw. over the counter).

32.1.3 Wymóg skuteczności zabezpieczenia

Spółka nie zawiera transakcji zabezpieczającej, jeśli nie ma odpowiedniego instrumentu, który znajduje się w obrocie na płynnym rynku i posiada publikowaną cenę odniesienia. Przed zawarciem transakcji Spółka potwierdza i dokumentuje, że między zmianami cen takiego instrumentu odniesienia a rzeczywistym zabezpieczanym ryzykiem istnieje silna negatywna korelacja. Skuteczność zabezpieczenia podlega ciągłej ocenie i monitorowaniu.

32.1.4 Pomiar ryzyka rynkowego

Spółka kwantyfikuje wielkość ryzyka rynkowego, na jakie jest narażona i stara się wyrazić je spójną i łączną miarą.

Sporządzane symulacje (m.in. analizy scenariuszowe, analizy stress-testingu i backtestingu) oraz kalkulowane miary ryzyka stanowią wsparcie w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym. Wykorzystywane miary ryzyka oparte są w głównej mierze na modelowaniu matematyczno-statystycznym bazującym na historycznych i bieżących danych rynkowych dotyczących czynników ryzyka oraz uwzględniają aktualną ekspozycję Spółki na ryzyko rynkowe.

Jedną z miar ryzyka wykorzystywanych w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym od 2007 roku jest miara EaR - Earnings at Risk (zysk brutto narażony na ryzyko). Miara ta dla zadanego prawdopodobieństwa wskazuje dolną progową wartość zysku brutto (np. z 95% prawdopodobieństwem zysk brutto w danym roku nie będzie niższy niż...). Metodologia EaR umożliwia kalkulację zysku brutto z uwzględnieniem wpływu zmian rynkowych cen miedzi, srebra oraz kursu walutowego w kontekście planów budżetowych.

Mając na uwadze fakt, że żadna miara ryzyka nie jest w stanie w pełni odzwierciedlić rzeczywistości, co w głównej mierze związane jest z przyjmowanymi założeniami metodologicznymi do modeli matematyczno-statystycznych, Spółka wykorzystuje te modele jedynie jako narzędzie pomocnicze w podejmowaniu decyzji oraz jako źródło dodatkowych informacji. Nie stanowią one wyłącznej podstawy do podejmowania decyzji.

32.1.5 Ograniczenia w zawieraniu transakcji zabezpieczających

W związku z ryzykiem ograniczenia produkcji (na przykład spowodowanym działaniem „siły wyższej”) lub niezrealizowania zakładanej wielkości przychodów walutowych, mogącym prowadzić do nadmiernego zaangażowania na rynku terminowym, Spółka ustala limit wielkości produkcji lub przychodów ze sprzedaży danego okresu, które mogą podlegać zabezpieczeniu na poziomie do 80%. Maksymalny horyzont czasowy, w obrębie którego Spółka podejmuje decyzje w zakresie ograniczania ryzyka rynkowego, jest zgodny z procesem planowania techniczno-ekonomicznego i wynosi 5 lat. Jednakże na uwadze należy mieć fakt, że bez względu na narzędzia użyte do analizy ryzyka, wyniki jego pomiaru dla długiego okresu (w szczególności powyżej 2 lat) mogą być obciążone dużą niedokładnością i dlatego mają charakter szacunkowy.

32.1.6 Ekspozycja na ryzyko rynkowe

32.1.6.1 Ryzyko cenowe

Spółka narażona jest na ryzyko zmian cen miedzi, srebra i złota. Zawarte w kontraktach fizycznej sprzedaży formuły ustalania cen oparte są głównie na średnich miesięcznych notowaniach z Londyńskiej Giełdy Metali w przypadku miedzi i Londyńskiego Rynku Kruszców w odniesieniu do srebra i złota. Polityką handlową Spółki jest ustalanie bazy cenowej dla kontraktów fizycznych jako średniej ceny z miesiąca wysyłki produktów do klienta (są to standardowe bazy cenowe, będące praktyką światową). W rezultacie, Spółka ekspozycja jest na ryzyko spadku cen metali w okresie od momentu zawarcia kontraktu handlowego do momentu ukształtowania się średniej ceny z miesiąca wysyłki.

32. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym - (kontynuacja)

32.1 Ryzyko rynkowe - (kontynuacja)

32.1.6 Ekspozycja na ryzyko rynkowe - (kontynuacja)

32.1.6.1 Ryzyko cenowe - (kontynuacja)

W sytuacji, gdy wykorzystywana jest niestandardowa formuła ustalania ceny sprzedaży, Spółka może zawierać transakcje (tzw. transakcje dostosowawcze) zamieniające ustaloną z klientem bazę cenową na średnią cenę z miesiąca wysyłki. Transakcje te prowadzą do ujednolicenia podstawy cenowej stosowanej dla sprzedaży fizycznej produktów, a co za tym idzie ujednolicenia ekspozycji na zmienność cen metali.

W związku z tym, że Spółka do procesu produkcyjnego wykorzystuje zakupione wsady obce zawierające metale, na części sprzedaży występuje hedging naturalny. Analizując ekspozycję Spółki na ryzyko rynkowe należy pomniejszyć wolumen sprzedaży metali o ilość zakupionych metali we wsadach obcych.

Ekspozycja Spółki na ryzyko zmian cen metali ukształtowała się następująco w okresie obrotowym:

	Za okres			
	od 01.01.08 do 30.06.08		od 01.01.07 do 30.06.07	
	Sprzedaż	Zakup	Sprzedaż	Zakup
Miedź [tys. t]	265	45	273	41
Srebro [t]	563	9	582	23

Narażenie oraz wrażliwość Spółki na ryzyko zmiany cen metali dla instrumentów finansowych na dzień bilansowy została przedstawiona w Nocie 32.1.10. Analiza wrażliwości Spółki na ryzyka rynkowe.

32.1.6.2 Ryzyko walutowe

Spółka jest narażona na ryzyko zmian kursów walutowych ze względu na fakt, że na rynkach towarowych jest powszechnie przyjęte, że kontrakty fizycznej dostawy metali są zawierane w USD lub denominowane w USD. Natomiast dla Spółki walutą bazową jest PLN. W związku z powyższym, Spółka otrzymuje równowartość w PLN lub wymienia otrzymane USD na PLN. Zamiana ta prowadzi do powstawania ryzyka związanego ze zmiennością kursu USD/PLN w okresie od momentu zawarcia kontraktu handlowego do momentu ustalenia kursu wymiany. W sytuacji, gdy zagraniczni kontrahenci za importowaną przez siebie miedź bądź metale szlachetne płać lokalną walutą, występuje również ryzyko związane z wahaniami kursów innych walut, np.: EUR/PLN.

Spółka jest także narażona na ryzyko zmiany kursów walutowych, którego źródłem jest zaciąganie kredytów oraz innych zobowiązań (np. wynikających z importu dóbr i usług) denominowanych w walutach innych niż dolar amerykański.

Narażenie oraz wrażliwość Spółki na ryzyko walutowe dla instrumentów finansowych na dzień bilansowy została przedstawiona w Nocie 32.1.10. Analiza wrażliwości Spółki na ryzyka rynkowe.

32.1.6.3 Ryzyko stóp procentowych

Spółka jest narażona na ryzyko stopy procentowej z tytułu zmiany wyceny zaciągniętych kredytów, pożyczek, zakupionych obligacji oraz lokat bankowych, oprocentowanych stałymi stopami procentowymi.

Spółka posiadała na dzień 30 czerwca 2008 roku zobowiązania w wysokości 10 001 tys. zł z tytułu otrzymanych pożyczek (na dzień 31 grudnia 2007 roku 13 022 tys. zł) oprocentowanych na bazie stałych stóp procentowych.

Spółka udzieliła w ramach Grupy Kapitałowej spółkom zależnym pożyczek oprocentowanych na bazie zmiennej stopy procentowej LIBOR 1M i WIBOR 1M. Wystawia to Spółkę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych związanych ze zmianą stopy procentowej. Na dzień 30 czerwca 2008 roku saldo pożyczek wynosiło 8 094 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku 1 218 tys. zł).

Spółka na dzień bilansowy nie posiadała instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem stopy procentowej.

32.1.7 Zabezpieczenie przed ryzykiem rynkowym

W I półroczu 2008 roku strategię zabezpieczającą cenę miedzi stanowiły ok. 28% (w I półroczu 2007 roku 35%) zrealizowanej przez Spółkę sprzedaży tego metalu. Dla sprzedaży srebra wskaźnik ten ukształtował się na poziomie ok. 33% (w I półroczu 2007 roku 10%). W przypadku rynku walutowego, zabezpieczone przychody ze sprzedaży stanowiły 0% (w I półroczu 2007 roku 5%) całkowitych przychodów ze sprzedaży zrealizowanych przez Spółkę.

W I półroczu 2008 roku Spółka wdrożyła strategię zabezpieczającą cenę miedzi o łącznym wolumenie 60 tys. ton i horyzoncie czasowym przypadającym na I półrocze 2009 roku. Spółka zakupiła opcje sprzedaży.

32. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym - (kontynuacja)

32.1 Ryzyko rynkowe - (kontynuacja)

32.1.7 Zabezpieczenie przed ryzykiem rynkowym - (kontynuacja)

Dodatkowo w tym okresie Spółka wdrożyła strategię dostosowawczą o łącznym wolumenie 13 075 ton i horyzoncie czasowym przypadającym na styczeń 2008 roku i okres od marca do grudnia 2008 roku. W przypadku rynku srebra, w analizowanym okresie nie zostały zaimplementowane strategię zabezpieczające cenę tego metalu. W I półroczu 2008 roku na rynku srebra wdrożono transakcje dostosowawcze o łącznym wolumenie 643 tys. troz i horyzoncie czasowym przypadającym na styczeń 2008 roku.

W przypadku terminowego rynku walutowego w I półroczu 2008 roku Spółka nie zawarła strategii zabezpieczających poziom kursu USD/PLN. W analizowanym okresie na rynku walutowym nie wdrożono żadnych transakcji dostosowawczych.

Spółka pozostaje zabezpieczona dla części sprzedaży miedzi planowanej w II połowie 2008 roku (75 tys. t) i I połowie 2009 roku (60 tys. t), dla części planowanej sprzedaży srebra w II połowie 2008 roku (6 mln troz) oraz w 2009 roku (9,6 mln troz). Dla przychodów ze sprzedaży (rynek walutowy) Spółka nie posiada pozycji zabezpieczającej.

32.1.8 Wpływ instrumentów pochodnych na bilans Spółki

Na dzień 30 czerwca 2008 roku wartość godziwa otwartych pozycji w instrumentach pochodnych wyniosła 24 142 tys. zł., z czego aktywa finansowe stanowiły 24 203 tys. zł. a zobowiązania finansowe 61 tys. zł.

Zawarte instrumenty pochodne, których data rozliczenia przypada na 2 lipca 2008 roku, zostały wycenione do wartości godziwej i ujęte w należnościach z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należnościach jako należności z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych lub w zobowiązaniach z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązaniach jako zobowiązania z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych.

Wartość godziwa tych instrumentów wynosi:

- 517 tys. zł ujętych jako pozostałe należności finansowe (Nota 10)
- 35 tys. zł ujętych jako pozostałe zobowiązania finansowe (Nota 16)

Pozostałe informacje dotyczące instrumentów pochodnych zostały przedstawione w Nocie 9 Pochodne Instrumenty Finansowe oraz w Nocie 31.2 Wartość Godziwa.

32.1.9 Wpływ instrumentów pochodnych na wynik finansowy i kapitały własne Spółki

W I półroczu 2008 roku wynik na instrumentach pochodnych ukształtował się na poziomie (163 628) tys. zł. Efektywna część wyceny instrumentów zabezpieczających przeniesiona z kapitałów własnych do przychodów ze sprzedaży w rachunku zysków i strat w okresie obrotowym wyniosła 4 214 tys. zł. Pozostałe przychody i koszty operacyjne z tytułu wyceny instrumentów pochodnych wyniosły (156 136) tys. zł, a z tytułu realizacji instrumentów pochodnych wyniosły (11 706) tys. zł. Korekta pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych z tytułu wyceny instrumentów pochodnych wynika głównie ze zmiany wartości czasowej opcji, które rozliczą się w przyszłym okresie. Ze względu na stosowane zasady rachunkowości zabezpieczeń w Spółce, zmiana wartości czasowej opcji nie jest odnoszona na kapitał z aktualizacji wyceny.

Wpływ instrumentów pochodnych na wynik finansowy okresu bieżącego i porównywalnego kształtował się następująco:

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Wpływ na przychody ze sprzedaży	4 214	(620 293)
Wpływ na pozostałe koszty operacyjne	(167 842)	(253 514)
Straty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych w okresie	(11 706)	(4 676)
Straty z tytułu wyceny instrumentów pochodnych w okresie	(156 136)	(248 838)
Wpływ instrumentów pochodnych na wynik okresu, łącznie:	(163 628)	(873 807)

Kwota ujęta w wyniku finansowym Spółki – w pozostałych kosztach operacyjnych za I półroczu 2008 roku z tytułu nieefektywnej części zabezpieczeń przepływów pieniężnych - wynosi (168 365) tys. zł [w I półroczu 2007 roku (122 943) tys. zł], z czego (156 461) tys. zł stanowi stratę z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających [w I półroczu 2007 roku (118 760) tys. zł], natomiast (11 904) tys. zł stanowi stratę z realizacji nieefektywnej części instrumentów zabezpieczających [w I półroczu 2007 roku (4 183) tys. zł].

32. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym - (kontynuacja)

32.1 Ryzyko rynkowe - (kontynuacja)

32.1.9 Wpływ instrumentów pochodnych na wynik finansowy i kapitały własne Spółki - (kontynuacja)

Spółka ujmuje instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne zgodnie z zasadami przedstawionymi w „Opisie ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości” w Nocie 2.2.4.7. Zasady te przewidują odnoszenie na kapitał własny skutecznej części wyniku z wyceny transakcji zabezpieczających w okresie, w którym transakcje te są wyznaczone jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych. Kwoty odłożone z tego tytułu w kapitale własnym przenoszone są następnie do rachunku zysków i strat w momencie realizacji zabezpieczanej transakcji.

Skuteczność zabezpieczających instrumentów finansowych stosowanych przez Spółkę w okresie sprawozdawczym jest oceniana i mierzona przez porównanie zmian cen terminowych zabezpieczanych pozycji odpowiednio – ze zmianami cen terminowych kontraktów forward, lub – w przypadku zabezpieczeń opcyjnych – na podstawie zmian wartości wewnętrznej opcji.

Poniższe tabele przedstawiają odpowiednio stan oraz zestawienie zmian w kapitale własnym na skutek odniesienia skutecznej części wyniku z wyceny instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczające przyszłe przepływy pieniężne.

KWOTY UJĘTE W KAPITALE WŁASNYM

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Stan kapitału z aktualizacji wyceny – transakcje zabezpieczające ryzyko cen towarów (miedź i srebro) – instrumenty pochodne	1 953	(964)
Stan kapitału z aktualizacji wyceny – transakcje zabezpieczające ryzyko kursu walutowego – kredyty walutowe	5 847	10 859
Razem stan kapitału z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne (bez uwzględniania skutków podatku odroczonego)	7 800	9 895

Zyski lub (straty) na instrumentach zabezpieczających przepływy pieniężne ujęte bezpośrednio w kapitale własnym

	Za okres		
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 31.12.07	od 01.01.07 do 30.06.07
Skumulowany wynik osiągnięty na instrumentach finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne na początek okresu obrotowego	9 895	(557 528)	(557 528)
Kwota ujęta w kapitale własnym w okresie sprawozdawczym z tytułu transakcji zabezpieczających	2 119	131 890	78 293
Kwota przeniesiona z kapitałów własnych do przychodów ze sprzedaży w rachunku zysków i strat w okresie obrotowym	(4 214)	435 533	620 293
Skumulowany w kapitale własnym wynik osiągnięty na instrumentach finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne na koniec okresu obrotowego (bez uwzględniania skutków w podatku odroczonym)	7 800	9 895	141 058

32.1.10 Analiza wrażliwości Spółki na ryzyka rynkowe

Zgodnie z Polityką zarządzania ryzykiem rynkowym Spółka identyfikuje następujące główne ryzyka rynkowe, na które jest narażona:

- Ryzyko zmian cen metali,
- Ryzyko zmian kursów walutowych,
- Ryzyko zmian stóp procentowych.

Obecnie Spółka narażona jest głównie na ryzyko zmian cen miedzi, srebra oraz kursów walutowych USD/PLN oraz EUR/PLN.

32. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

32.1 Ryzyko rynkowe (kontynuacja)

32.1.10 Analiza wrażliwości Spółki na ryzyka rynkowe (kontynuacja)

Do analizy wrażliwości towarowych czynników ryzyka (miedź, srebro) wykorzystano powracający do średniej model Schwartza (geometryczny proces Ornsteina-Uhlenbecka), natomiast model Blacka-Scholesa (geometryczny ruch Browna) dla kursów walutowych USD/PLN i EUR/PLN. Za potencjalnie możliwe zmiany w horyzoncie półrocznym przyjęto kwantyle z modelu na poziomie 5% i 95%. Modele dla metali skalibrowane zostały do cen historycznych skorygowanych o wpływ inflacji PPI w USA, natomiast walutowe do bieżącej struktury terminowej stóp procentowych.

Potencjalnie możliwe zmiany cen i kursów walutowych zostały przedstawione w stosunku procentowym do cen i kursów wykorzystanych do wyceny instrumentów finansowych do wartości godziwej na dzień bilansowy. Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości dla każdego istotnego rodzaju ryzyka rynkowego, na które Spółka jest narażona na dzień bilansowy, pokazując, jaki wpływ na wynik finansowy netto i kapitał własny miałyby potencjalnie możliwe zmiany poszczególnych czynników ryzyka według klas aktywów i zobowiązań finansowych.

Analizując wrażliwość pozycji „Pochodne instrumenty finansowe – Walutowe” oraz „Pochodne instrumenty finansowe – Metalowe” należy wziąć pod uwagę, iż Spółka posiada pozycję w instrumentach pochodnych zabezpieczającą przyszłe przepływy pieniężne z tytułu sprzedaży miedzi i srebra. Należy również przyjąć, iż Spółka posiada ekspozycję na ryzyko w wielkości planowanego wolumenu sprzedaży miedzi i srebra z produkcji własnej skorygowanego o pozycję w instrumentach zabezpieczających.

32. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

32.1 Ryzyko rynkowe (kontynuacja)

32.1.10 Analiza wrażliwości Spółki na ryzyka rynkowe (kontynuacja)

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI na dzień 30 czerwca 2008

AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	WARTOŚĆ NARAŻONA NA RYZYKO	30.06.2008 r. WARTOŚĆ BILANSOWA	RYZYO WALUTOWE				RYZYO TOWAROWE			
			USD/PLN		EUR/PLN		CENY MIEDZI [USD/t]		CENY SREBRA [USD/troz]	
			2,40	1,89	3,58	3,18	10 775	6 350	24,93	11,66
			+13%	- 11%	+7%	- 5%	+24%	- 27%	+41%	-42%
	[tys. PLN]	[tys. PLN]	RZIS	Kapitał	RZIS	Kapitał	RZIS	Kapitał	RZIS	Kapitał
Udziały i jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych	7 964	108 587	856	(696)						
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	387 947	838 918	33 454	(27 220)	4 162	(3 273)				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	827 011	2 694 672	33 667	(27 393)	27 889	(21 934)				
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	2 120	186 680	172	(140)	28	(22)				
Pochodne instrumenty finansowe – Metale	24 142	24 142	2 385	210	(1 940)	(171)	(9 334)	1 771	60 617	11 878
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(62 673)	(538 148)	(5 808)	4 726	(468)	368			(4 105)	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	(27 217)	(1 912 857)	(17)	14	(1 469)	1 155			26 590	2 601
WPŁYW NA RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT			64 709	(52 649)	30 142	(23 706))	(9 334)	60 617	(4 105)	26 590
WPŁYW NA KAPITAŁ WŁASNY				210	(171)	-	1 771	11 878	-	2 601

32. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

32.1 Ryzyko rynkowe (kontynuacja)

32.1.10 Analiza wrażliwości Spółki na ryzyka rynkowe (kontynuacja)

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI na dzień 30 czerwca 2007

AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	WARTOŚĆ NARAŻONA NA RYZYKO	30.06.2007 r. WARTOŚĆ BILANSOWA	RYZYZKO WALUTOWE				RYZYZKO TOWAROWE			
			USD/PLN		EUR/PLN		CENY MIEDZI [USD/t]		CENY SREBRA [USD/troz]	
			3,09	2,52	4,04	3,52	10 090	5 050	14,60	9,05
			+10,4%	- 10%	+7,3%	- 6,5%	+31,4%	- 34,2%	+16,4%	-27,8%
	[tys. PLN]	[tys. PLN]	RZIS	Kapitał	RZIS	Kapitał	RZIS	Kapitał	RZIS	Kapitał
Udziały i jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych	11 787	216 038	993	(951)						
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	294 992	996 962	13 780	(13 203)	7 751	(6 948)				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 103 080	3 214 576	37 228	(35 668)	38 995	(34 956)				
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	2 415	142 760	124	(119)	56	(50)				
Pochodne instrumenty finansowe – Walutowe	64 553	64 553	547	(76 872)	(192)	76 103				
Pochodne instrumenty finansowe – Metale	195 396	195 396	5 655	-	(5 418)	-	(67 435)	-	(29 883)	380 019
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(147 751)	(520 654)	(11 983)	11 481	(325)	291				
Pozostałe zobowiązania finansowe	(20 280)	(3 678 388)	(51)	48	(1 161)	1 040				
WPŁYW NA RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT			46 293	(44 022)	45 316	(40 623)	(67 436)	(29 883)	(20 609)	(24 640)
WPŁYW NA KAPITAŁ WŁASNY			(76 872)	76 103	-	-	-	380 019	-	109 133

32. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym - (kontynuacja)

32.2. Ryzyko płynności i zarządzanie kapitałem

Spółka jest narażona na ryzyko utraty płynności finansowej, rozumianej jako zdolność do regulowania zobowiązań w wyznaczonych terminach. Finansowanie działalności przy pomocy zewnętrznych źródeł (kredyty, pożyczki, kredyt kupiecki) podwyższa ryzyko utraty płynności w przyszłości.

Spółka musi mieć stały dostęp do rynków finansowych, dlatego jest narażona na ryzyko braku możliwości pozyskania nowego finansowania, jak również refinansowania swojego zadłużenia. Ryzyko to jest uzależnione przede wszystkim od warunków rynkowych i oceny zdolności kredytowej Spółki.

Spółka inwestując wolne środki pieniężne przy wyborze instrumentów oraz terminów dokonywanych inwestycji uwzględnia odpowiednio terminy wymagalności dla zobowiązań.

Ze względu na pozytywne przepływy pieniężne z działalności operacyjnej oraz znaczne salda środków pieniężnych w Spółce, w I półroczu 2008 roku, podobnie jak w roku 2007, Spółka w znikomym stopniu korzystała z zewnętrznych źródeł finansowania.

Umowne terminy wymagalności dla zobowiązań finansowych wg stanu na 30 czerwca 2008 roku

Zobowiązania finansowe	Umowne terminy wymagalności od dnia bilansowego					Razem (bez dyskonta)	Wartość bilansowa
	do 3 m-cy	3-12 m-cy	1-3 lata	3-5 lat	powyżej 5 lat		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	534 415	567	2 316	810	405	538 513	538 148
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	115	5 212	5 141	-	-	10 468	10 001
Pochodne instrumenty finansowe – Metale	-	-	-	-	-	-	61
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 889 449	3 740	7 480	7 480	10 658	1 918 807	1 912 857
Razem zobowiązania finansowe w poszczególnych przedziałach wymagalności	2 423 979	9 519	14 937	8 290	11 063	2 467 788	

Umowne terminy wymagalności dla zobowiązań finansowych wg stanu na 31 grudnia 2007 roku

Zobowiązania finansowe	Umowne terminy wymagalności od dnia bilansowego					Razem (bez dyskonta)	Wartość bilansowa
	do 3 m-cy	3-12 m-cy	1-3 lata	3-5 lat	powyżej 5 lat		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	560 590	371	3 364	865	865	566 055	565 655
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	146	6 288	7 267	-	-	13 701	13 022
Pochodne instrumenty finansowe – Metale	-	964	-	-	-	964	17 422
Pozostałe zobowiązania finansowe	227 454	27 651	5 301	5 301	5 301	271 008	268 363
Razem zobowiązania finansowe w poszczególnych przedziałach wymagalności	788 190	35 274	15 932	6 166	6 166	851 728	

Zobowiązania finansowe z tytułu instrumentów pochodnych kalkulowane są jako wartość wewnętrzna tych instrumentów bez uwzględnienia czynnika dyskontowego.

KGHM Polska Miedź S.A. zarządza kapitałem w celu zachowania zdolności Spółki do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, tak aby mogła generować zwrot dla akcjonariuszy oraz przynosić korzyści pozostałym interesariuszom.

32. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym - (kontynuacja)

32.2. Ryzyko płynności i zarządzanie kapitałem – (kontynuacja)

Zgodnie z praktyką rynkową Spółka monitoruje kapitał między innymi na podstawie wskaźnika kapitału własnego oraz wskaźnika dług/EBITDA. Wskaźnik kapitału własnego obliczany jest jako stosunek wartości netto aktywów rzeczowych (kapitał własny pomniejszony o wartości niematerialne) do sumy bilansowej. Wskaźnik dług/EBITDA jest obliczany jako stosunek zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i leasingu do EBITDA (zysk z działalności operacyjnej po dodaniu amortyzacji).

W celu utrzymania płynności finansowej i zdolności kredytowej pozwalającej na pozyskanie finansowania zewnętrznego przy rozsądnym poziomie kosztów Spółka zakłada utrzymanie wskaźnika kapitału własnego na poziomie nie niższym niż 0,5, natomiast wskaźnika długu/EBITDA na poziomie do 2,0.

Powyższe wskaźniki na dzień 30 czerwca 2008 roku, 31 grudnia 2007 roku oraz 30 czerwca 2007 roku przedstawiały się następująco:

	Stan na		
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007	30 czerwca 2007
Kapitał własny	8 976 306	8 965 949	7 139 139
Minus: wartości niematerialne	71 873	74 830	74 266
Wartość netto aktywów rzeczowych	8 904 433	8 891 119	7 064 873
Suma bilansowa	13 754 400	12 423 630	13 876 601
Wskaźnik kapitału własnego	0,65	0,72	0,51
Zysk z działalności operacyjnej	2 194 500	4 682 034	2 267 276
Plus: amortyzacja	231 941	418 551	203 947
EBITDA	2 426 441	5 100 585	2 471 223
Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	24 984	28 931	32 973
Wskaźnik: dług/EBITDA *	0,005	0,006	0,007

* dla okresów półrocznych EBITDA annualizowano statystycznie

W związku z niskim poziomem zadłużenia finansowego Spółki na dzień 30 czerwca 2008 roku wskaźnik dług/EBITDA był na bezpiecznym poziomie i wynosił 0,005.

Natomiast wskaźnik kapitału własnego był powyżej zakładanego minimalnego poziomu i wynosił 0,65 na 30 czerwca 2008 roku. Wzrost tego wskaźnika na dzień 30 czerwca 2008 roku w stosunku do wartości na 30 czerwca 2007 roku wynika z faktu blisko 25% zwiększenia wartości netto aktywów rzeczowych przy porównywalnej sumie bilansowej.

Na Spółce nie spoczywały w 2007 roku oraz w 2008 roku jakiegokolwiek zewnętrzne wymogi kapitałowe.

32.3 Ryzyko Kredytowe

Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako brak możliwości wywiązania się ze zobowiązań przez wierzycieli Spółki. Ryzyko kredytowe związane jest z trzema głównymi obszarami:

- wiarygodność kredytowa klientów, z którymi zawiera się transakcje fizycznej sprzedaży produktów,
- wiarygodność kredytowa instytucji finansowych (banków/brokerów), z którymi zawiera się lub które pośredniczą w zawieraniu transakcji zabezpieczających,
- wiarygodność kredytowa podmiotów, w które inwestuje się, bądź których papiery wartościowe się nabywa.

Obszary, w których powstaje ekspozycja na ryzyko kredytowe, mające odmienną charakterystykę ryzyka kredytowego, to:

- środki pieniężne i lokaty bankowe,
- instrumenty pochodne,
- należności z tytułu dostaw i usług,
- udzielone pożyczki,
- dłużne papiery wartościowe i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
- udzielone gwarancje i poręczenia.

32. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym - (kontynuacja)

32.3 Ryzyko Kredytowe - (kontynuacja)

32.3.1 Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi

Wszystkie podmioty, z którymi Spółka zawiera transakcje depozytowe działają w sektorze finansowym. Są to wyłącznie banki zarejestrowane w Polsce bądź działające w Polsce w formie oddziałów banków zagranicznych, należące do europejskich i amerykańskich instytucji finansowych posiadających rating na wysokim poziomie, a także dysponujące odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową. Maksymalny udział jednego banku w odniesieniu do środków ulokowanych przez Spółkę wyniósł 18% na dzień 30 czerwca 2008 roku.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz krótkoterminowy charakter inwestycji, Spółka uznaje, że ryzyko kredytowe dla środków pieniężnych i lokat bankowych jest niskie.

32.3.2 Ryzyko kredytowe związane z transakcjami pochodnymi

Wszystkie podmioty, z którymi Spółka zawiera transakcje pochodne działają w sektorze finansowym. Są to instytucje finansowe (głównie banki) posiadające najwyższy rating (92%) lub średniowysoki (8%). Dysponują one odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową. Maksymalny udział jednego podmiotu w odniesieniu do transakcji pochodnych zawartych przez Spółkę wyniósł 20,3%.

Wycena transakcji w instrumentach pochodnych zawartych przez Spółkę wg stanu na dzień 30 czerwca 2008 roku wynosi:

24 142 tys. zł (dodatknie saldo z wyceny transakcji zabezpieczających), z tego:

61 tys. zł są to zobowiązania finansowe

24 203 tys. zł są to aktywa finansowe

W związku z dywersyfikacją zarówno podmiotową jak i geograficzną, oraz współpracą z instytucjami finansowymi o wysokim ratingu, Spółka nie jest znacząco narażona na ryzyko kredytowe w związku z zawartymi transakcjami pochodnymi.

Spółka zawarła porozumienia ramowe o rozliczeniach netto w celu ograniczenia przepływów pieniężnych i jednocześnie ograniczenia ryzyka kredytowego do poziomu dodatniego salda wyceny transakcji w instrumentach pochodnych z danym kontrahentem.

32.3.3 Ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu dostaw i usług oraz pozostałymi należnościami finansowymi

Spółka od wielu lat współpracuje z dużą liczbą klientów, którzy są zdywersyfikowani pod względem rozmieszczenia geograficznego. Zdecydowana większość sprzedaży trafia do krajów Unii Europejskiej, w tym Polski.

Stopień geograficznej koncentracji ryzyka kredytowego dla należności z tytułu sprzedaży miedzi i srebra:

	Stan na 30 czerwca 2008			Stan na 31 grudnia 2007		
	Polska	UE (z wył. Polski)	Inne kraje	Polska	UE (z wył. Polski)	Inne kraje
Należności netto z tytułu dostaw i usług	49,9%	33,6%	16,5%	53,7%	30,5%	15,8%

Spółka w znaczącej części dokonuje sprzedaży swoich produktów na podstawie przedpłat. Ocenia również na bieżąco zdolność kredytową swoich kontrahentów, w szczególności tych, którym udzielono kredytu kupieckiego. Kredyt kupiecki otrzymują tylko sprawdzeni, długoletni kontrahenci, a sprzedaż produktów nowym kontrahentom zawsze jest w 100% zabezpieczona. Spółka posiada zabezpieczenie większości należności w postaci weksli¹, blokady środków na rachunku, gwarancji bankowych i inkas dokumentowych. Ponadto większość kontrahentów posiadających kredyt kupiecki w kontraktach posiada zastrzeżenie prawa własności potwierdzone datą pewną².

¹ W celu przyspieszenia ewentualnej egzekucji należności każdy weksel jest przedkładany wraz z notarialnym Aktem o Poddaniu się Egzekucji.

² Stosowana w umowach handlowych klauzula potwierdzona notarialnie oznacza, że prawo własności towaru przechodzi na kupującego dopiero po dokonaniu zapłaty pomimo fizycznej dostawy.

32. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym - (kontynuacja)

32.3 Ryzyko Kredytowe - (kontynuacja)

32.3.3 Ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu dostaw i usług oraz pozostałymi należnościami finansowymi – (kontynuacja)

Całkowita wartość netto należności handlowych Spółki na dzień 30 czerwca 2008 roku bez uwzględnienia wartości godziwej przyjętych zabezpieczeń do wysokości, których Spółka może być wystawiona na ryzyko kredytowe wynosi 838 918 tys. zł, (wg stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku 539 812 tys. zł). Zwiększenie poziomu należności w relacji do końca roku wynika głównie z większej sprzedaży w II kwartale br. w porównaniu do IV kwartału 2007 roku.

Koncentracja ryzyka kredytowego w Spółce związana jest z przyznawaniem terminów płatności kluczowym odbiorcom. W konsekwencji, na dzień 30 czerwca 2008 roku saldo należności od 7 największych odbiorców Spółki, pod względem stanu należności na dzień bilansowy, stanowi 70,4% salda należności z tytułu dostaw i usług (na dzień 31 grudnia 2007 roku 7 największych stanowiło odpowiednio 65%). Pomimo występowania koncentracji należności od kluczowych odbiorców (w większości działających na terenie Unii Europejskiej), Spółka ocenia, że ze względu na dostępne dane historyczne oraz wieloletnie doświadczenie we współpracy z klientami, występuje niski stopień ryzyka kredytowego.

32.3.4 Ryzyko kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami

Spółka udzieliła pożyczki podmiotowi zależnemu. Ze względu na fakt, że na bieżąco monitorowana jest sytuacja majątkowa i wynik finansowy podmiotów z Grupy Kapitałowej, Spółka ocenia, że poziom ryzyka kredytowego dla udzielonej pożyczki jest niski.

32.3.5 Ryzyko kredytowe związane z inwestycjami w dłużne papiery wartościowe i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych

Spółka inwestowała wolne środki pieniężne nabywając obligacje przedsiębiorstw wyemitowane lub gwarantowane przez podmioty posiadające rating, co najmniej na poziomie inwestycyjnym wydany przez uznane międzynarodowe agencje ratingowe (Standard&Poor's, Moody's, Fitch). Spółka nabyła także w I półroczu 2008 roku jednostki uczestnictwa w gotówkowych funduszach inwestycyjnych.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz krótkoterminowy charakter inwestycji Spółka uznaje, że ryzyko kredytowe dla powyższych inwestycji jest niskie.

32.3.6 Pozostałe informacje w zakresie ryzyka kredytowego

Analiza wiekowa aktywów finansowych zaległych na dzień sprawozdawczy, dla których nie zidentyfikowano utraty wartości

Stan na 30 czerwca 2008						
Wartość ogółem	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 do 6 m-cy	od 6 do 12 m-cy	powyżej 1 roku	
Należności z tytułu dostaw i usług	23 757	23 322	428	3	4	-
Pozostałe należności finansowe	638	127	55	455	-	1

Stan na 31 grudnia 2007						
Wartość ogółem	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 do 6 m-cy	od 6 do 12 m-cy	powyżej 1 roku	
Należności z tytułu dostaw i usług	25 127	23 932	1 166	24	3	2
Pozostałe należności finansowe	229	135	71	20	2	1

32. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym - (kontynuacja)

32.3 Ryzyko Kredytowe - (kontynuacja)

32.3.6 Pozostałe informacje w zakresie ryzyka kredytowego – (kontynuacja)

Poza należnościami z tytułu dostaw i usług oraz pozostałymi aktywami finansowymi nie zidentyfikowano klas instrumentów finansowych zaległych na dzień sprawozdawczy nieobjętych odpisem aktualizującym.

Poniższe tabele prezentują zmianę stanu odpisów aktualizujących aktywa finansowe w przedziale na klasy aktywów:

a) należności z tytułu dostaw i usług (kategoria: pożyczki i należności finansowe)

	Nota	Za okres od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Odpis aktualizujący, stan na początek okresu	10	18 062	35 706
Odpis utworzony w ciężar rachunku zysków i strat		-	1
Odpis odwrócony w rachunek zysków i strat		(3)	(2 389)
Aktualizacja odpisu z tytułu różnic kursowych		(2 274)	(925)
Odpis wykorzystany w trakcie okresu		-	(337)
Odwrocenie odpisu z tytułu kosztów sądowych		-	(24)
Odpis aktualizujący, stan na koniec okresu	10	15 785	32 032

b) pozostałe aktywa finansowe (kategoria: pożyczki i należności finansowe)

	Nota	Za okres od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Odpis aktualizujący, stan na początek okresu	10	2 777	3 092
Odpis utworzony w ciężar rachunku zysków i strat		8	50
Odpis odwrócony w rachunek zysków i strat		(5)	(260)
Aktualizacja odpisu z tytułu różnic kursowych		(3)	(13)
Odpis wykorzystany w trakcie okresu		(246)	(73)
Utworzenie odpisu na koszty sądowe		-	1
Odwrocenie odpisu z tytułu kosztów sądowych		(34)	-
Odpis aktualizujący, stan na koniec okresu	10	2 497	2 797

33. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Spółki Skarbu Państwa (lista Spółek wg stanu na dzień 31 grudnia 2007r.) spełniają definicje jednostek powiązanych. Obroty i salda z tymi jednostkami zostały uwzględnione w informacjach wykazanych w niniejszej notcie.

Przychody ze zbycia jednostkom powiązanym	Za okres od 01.01.08 do 30.06.08		
	przychody ze sprzedaży produktów	przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	przychody z innych transakcji
Jednostkom zależnym	767 106	26 881	263
Jednostkom stowarzyszonym	100	90	10
Spółkom Skarbu Państwa	10 653	-	6
Razem, przychody ze sprzedaży jednostkom powiązanym	777 859	26 971	279

KGHM Polska Miedź S.A. otrzymała dywidendy od jednostek zależnych w kwocie 45 209 tys. zł (na dzień 30 czerwca 2007 r. kwota 2 000 tys. zł) oraz dywidendy od jednostek stowarzyszonych w kwocie 182 860 tys.zł (na dzień 30 czerwca 2007 r. kwota 203 167 tys.zł)

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2008 r. nie wystąpiły transakcje sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych do jednostek powiązanych Grupy Kapitałowej.

Istotne przychody ze sprzedaży do Spółek Skarbu Państwa w okresie 1 stycznia - 30 czerwca 2008 r.

1. Fabryka Przewodów Energetycznych S.A.	6 969
2. Huta Będzin S.A.	3 603
3. Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Legnicy S.A.	34
4. Kopalnie Surowców Skalnych S.A.	32

Przychody ze zbycia jednostkom powiązanym	Za okres od 01.01.07 do 30.06.07		
	przychody ze sprzedaży produktów	przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	przychody z innych transakcji
Jednostkom zależnym	866 325	22 223	5 948
Jednostkom stowarzyszonym	117	89	7
Spółkom Skarbu Państwa	9 686	-	123
Razem, przychody ze sprzedaży jednostkom powiązanym	876 128	22 312	6 078

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2007 r. nie wystąpiły transakcje sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych do jednostek powiązanych Grupy Kapitałowej.

Istotne przychody ze sprzedaży do Spółek Skarbu Państwa w okresie 1 stycznia - 30 czerwca 2007 r.

1. Fabryka Przewodów Energetycznych S.A.	5 240
2. Huta Będzin S.A.	4 400
3. EnergiaPro Koncern Energetyczny S.A.	123
4. Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Legnicy S.A.	37

33. Transakcje z podmiotami powiązаныmi (kontynuacja)

Za okres od 01.01.08 do 30.06.08				
Zakup pochodzący od jednostek powiązanych	zakup usług	zakup towarów i materiałów	zakup środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych	Inne transakcje zakupu
Od jednostek zależnych	279 497	868 006	170 456	3 404
Od jednostek stowarzyszonych	827	2 497	16	-
Od Spółek Skarbu Państwa	304 387	31 660	3 921	14
Razem, zakup pochodzący od jednostek powiązanych	584 711	902 163	174 393	3 418

Istotne zakupy od Spółek Skarbu Państwa w okresie 1 stycznia - 30 czerwca 2008 r.

1. EnergiaPro GRUPA TAURON S.A.	274 420
2. Polskie Górnictwo Naftowe S.A.	43 578
3. NITROERG S.A.	19 603

Za okres od 01.01.07 do 30.06.07				
Zakup pochodzący od jednostek powiązanych	zakup usług	zakup towarów i materiałów	zakup środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych	Inne transakcje zakupu
Od jednostek zależnych	273 303	826 974	152 674	6 991
Od jednostek stowarzyszonych	732	3 387	-	-
Od Spółek Skarbu Państwa	281 460	12 703	177	-
Razem, zakup pochodzący od jednostek powiązanych	555 495	843 064	152 851	6 991

Istotne zakupy od Spółek Skarbu Państwa w okresie 1 stycznia - 30 czerwca 2007 r.

1. EnergiaPro Koncern Energetyczny S.A.	250 472
2. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.	37 668
3. PGNiG-przesył Sp. z o.o.	3 620
4. Zakłady Koksownicze WAŁBRZYCH S.A.	1 287

33. Transakcje z podmiotami powiązаныmi (kontynuacja)

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej

Wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji w RN, płace i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze
Razem

Za okres	
od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
728	529
728	529

Wynagrodzenie Zarządu

Płace i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy
Świadczenia po okresie zatrudnienia
Razem

Za okres	
od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
2 255	2 194
391	442
-	16
2 646	2 652

W wyniku odwołania w pierwszym półroczu 2008 roku Członków Zarządu Spółka utworzyła rezerwę w kwocie 1 849 tys. zł na odszkodowania z tytułu odwołania ze stanowiska. Odszkodowania zostaną wypłacone po okresie wypowiedzenia tj. w drugim półroczu 2008 roku.

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Należności od podmiotów powiązanych z tytułu sprzedaży produktów, usług, towarów, materiałów i aktywów trwałych		
Od jednostek zależnych	236 072	190 975
Od jednostek stowarzyszonych	91 503	50
Od Spółek Skarbu Państwa	895	1 695
Razem, należności od podmiotów powiązanych	328 470	192 720

Istotne salda należności z tytułu transakcji sprzedaży do Spółek Skarbu Państwa na dzień 30 czerwca 2008 r.

1. Huta Będzin S.A.	808
2. Giełda Papierów Wartościowych	34
3. Powszechny Zakład Ubezpieczeń	14
4. Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Legnicy S.A.	14

Odpisy aktualizujące wartość należności od podmiotów powiązanych z tytułu sprzedaży produktów, usług, towarów, materiałów i aktywów trwałych

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 31.12.07
Odpis aktualizujący na początek okresu	17 852	35 014
Odpis utworzony w rachunek zysków i strat	-	67
Odpis odwrócony w rachunek zysków i strat	-	(13 990)
Odpis wykorzystany w trakcie okresu	(244)	(267)
Odwrocenie odpisu na koszty sądowe	(33)	-
Odpis aktualizujący z tytułu różnic kursowych	(2 278)	(2 972)
Odpis aktualizujący na koniec okresu	15 297	17 852

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych z tytułu zakupu produktów, usług, towarów, materiałów i aktywów trwałych		
Wobec jednostek zależnych	257 046	292 769
Wobec jednostek stowarzyszonych	697	761
Wobec Spółek Skarbu Państwa	64 513	56 170
Razem, zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	322 256	349 700

Istotne salda zobowiązań z tytułu transakcji zakupu od Spółek Skarbu Państwa na dzień 30 czerwca 2008 r.

1. Grupa TAURON ENERGIAPRO	57 510
2. Nitroerg S.A.	4 257
3. Polskie Górnictwo Naftowe	1 552

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Otrzymane gwarancje i poręczenia	-	-
Udzielone, bezpłatne gwarancje i poręczenia na rzecz jednostek powiązanych	1 459	5 532

34. Zobowiązania pozabilansowe z tytułu leasingu operacyjnego

Łączna wartość przyszłych minimalnych opłat z tytułu nieodwoływalnych okresów umów leasingu operacyjnego, najmu i dzierżawy

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Poniżej jednego roku	5 950	5 288
Od jednego roku do pięciu lat	10 633	11 041
Powyżej pięciu lat	5 237	6 173
Razem:	21 820	22 502

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Opłaty leasingowe z umów leasingu ujęte w rachunku zysków i strat		
Wartość minimalnych opłat leasingowych	3 812	3 294

35. Pozycje warunkowe i pozostałe pozabilansowe

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Należności warunkowe	13 238	122 972
Sporne sprawy budżetowe	12 661	122 395
Otrzymanych gwarancji i poręczeń	577	577
Należności pozabilansowe	25 195	25 195
Prace wdrożeniowe, projekty wynalazcze	25 195	25 195
Zobowiązania warunkowe	630 521	675 886
Udzielone gwarancje i poręczenia	10 636	12 811
Umowy w przedmiocie akceptacji oferty i warunkowego zbycia akcji Polkomtel S.A.	594 671	641 731
Sprawy sporne, sądowe w toku	12 376	7 483
Kary warunkowe	1 627	3 838
Zabezpieczenia profilaktyczne z tytułu szkód górniczych	11 208	10 000
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	20
Pozostałe tytuły	3	3
Zobowiązania pozabilansowe	458 745	451 189
Sporne sprawy z tytułu prac wdrożeniowych i projektów wynalazczych	69 176	55 588
Leasing operacyjny	21 820	22 502
Opłaty za wieczyste użytkowanie gruntów	367 749	373 099

Informacje o zawarciu umowy w przedmiocie akceptacji oferty i warunkowego zbycia akcji Polkomtel S.A.

W dniu 10 marca 2006 r. pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A., PKN Orlen S.A., PSE S.A. i Węgłokoks S.A. jako kupującymi oraz TDC Mobile International A/S jako sprzedawcą zawarta została „Umowa w przedmiocie akceptacji oferty i warunkowego zbycia akcji Polkomtel S.A.” („Umowa”). Zawarcie Umowy zostało poprzedzone zawarciem przez KGHM Polska Miedź S.A., PKN Orlen S.A., PSE S.A. oraz Węgłokoks S.A. jako akcjonariuszami Polkomtel S.A. „Umowy Akcjonariuszy w sprawie nabycia akcji spółki Polkomtel S.A. od TDC Mobile International A/S oraz podjęcia wspólnych działań w celu zbycia wszystkich akcji posiadanych w Polkomtel S.A.”

W wyniku wystąpienia tzw. Zmiany Tytułu Własności w odniesieniu do TDC Mobile International A/S, pozostali akcjonariusze Polkomtel S.A. (w tym Vodafone Americas Inc.) uzyskali, zgodnie z §12.14 Statutu Polkomtel S.A., prawo nabycia łącznie 4 019 780 akcji Polkomtel S.A. znajdujących się w posiadaniu TDC Mobile International A/S, w proporcji równej procentowi akcji będących w posiadaniu każdego z akcjonariuszy w Polkomtel S.A., poza akcjami znajdującymi się w posiadaniu TDC Mobile International A/S. Oferta nabycia została skierowana przez TDC Mobile International A/S do pozostałych akcjonariuszy Polkomtel S.A. w dniu 8 lutego 2006 roku. Zawarcie Umowy nastąpiło w wykonaniu przysługującego KGHM Polska Miedź S.A., PKN Orlen S.A., PSE S.A. oraz Węgłokoks S.A. prawa nabycia akcji objętych ofertą TDC Mobile International A/S. Z ofertą tą związany jest spór pomiędzy Vodafone Americas Inc. a TDC Mobile International A/S, w związku z którym w dniu 24 lutego 2006 r. ustanowione zostało zabezpieczenie, o którym mowa poniżej.

Na podstawie Umowy może dojść do nabycia przez KGHM Polska Miedź S.A. 980 486 akcji Polkomtel S.A. stanowiących około 4,78% kapitału zakładowego Polkomtel S.A. za cenę nie wyższą niż 214,04 euro (o równowartości 832,72 złotych, według kursu z tabeli kursów nr 50/A/NBP/2006 z dnia 10 marca 2006 r.)

35. Pozycje warunkowe i pozostałe pozabilansowe - (kontynuacja)

za jedną akcję, to jest łącznie za cenę nie wyższą niż 209 863 223,44 euro (o równowartości 816 472 870,79

złotych). W przypadku nabycia przez KGHM Polska Miedź S.A., PKN Orlen S.A., PSE S.A. i Węgłokoks S.A. akcji na podstawie Umowy, podmioty te razem z posiadanymi obecnie akcjami będą miały łącznie ponad 75% ogólnej liczby akcji Polkomtel S.A.

Strony zobowiązały się do wspólnego głosowania na walnych zgromadzeniach Polkomtel S.A. za dokonywaniem wypłat w formie dywidend na rzecz akcjonariuszy, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, niepodzielonego zysku netto za lata poprzedzające 2005 rok, 100% zysku netto za rok 2005 i rok 2006, oraz nie mniej niż 50% zysków netto Polkomtel S.A., które zostaną osiągnięte w kolejnych latach obrotowych. Kwota dywidend wypłaconych sprzedawcy pomniejszona o odsetki liczone od maksymalnej ceny nabycia akcji może wpływać na obniżenie ostatecznej ceny nabycia akcji.

Umowa została zawarta pod warunkiem zawieszającym wygaśnięcia lub uchylenia w stosunku do akcji objętych Umową ustanowionego postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 24 lutego 2006 r. zabezpieczenia lub zabezpieczenia udzielonego przez inny organ orzekający (lub innego podobnego środka) zakazującego TDC Mobile International A/S zbycia akcji Polkomtel S.A. objętych Umową.

Zgodnie z Umową KGHM Polska Miedź S.A., PKN Orlen S.A., PSE S.A. i Węgłokoks S.A. jako kupujący uprawnieni są do odstąpienia od wykonania umowy nabycia akcji Polkomtel S.A. objętych Umową, jeśli do dnia 10 marca 2009 r. (lub do innej daty uzgodnionej przez strony) nie spełni się powyższy warunek zawieszający lub do takiej daty będą istnieć inne okoliczności związane ze sporami pomiędzy Vodafone Americas Inc. i TDC Mobile International A/S, mogące stanowić przeszkodę w nabyciu od TDC Mobile International A/S akcji określonych w Umowie, w rezultacie czego Umowa w takiej dacie ulegnie rozwiązaniu.

W dniu 10 marca 2006 r., Vodafone Americas Inc. wniósł pozew do Międzynarodowego Sądu Arbitrażowego przy Federalnej Izbie Handlowej w Wiedniu, w którym pozwał sześć podmiotów, określając TDC Mobile International A/S jako głównego pozwanego, Polkomtel S.A. jako pierwszego pomocniczego pozwanego oraz KGHM Polska Miedź S.A., PKN ORLEN S.A., PSE S.A. oraz Węgłokoks S.A. jako dalszych pomocniczych pozwanych. W swoim pozwie Vodafone Americas Inc. zakwestionował między innymi sposób ustalenia ceny przez TDC International A/S w ofercie kierowanej do pozostałych akcjonariuszy Polkomtel S.A.

W dniu 28 marca 2008 roku pełnomocnicy procesowi KGHM Polska Miedź S.A. otrzymali odpis częściowego wyroku Trybunału Arbitrażowego w Wiedniu w sprawie z powództwa Vodafone Americas Inc. przeciwko Polkomtel S.A. i pozostałym akcjonariuszom Polkomtel S.A.

Trybunał stwierdził, że umowa z dnia 10 marca 2006 roku, dotycząca zakupu pozostałej części akcji Polkomtel S.A. należących do TDC Mobile International A/S przez polskich akcjonariuszy Polkomtel S.A. jest ważna i nie narusza postanowień statutu Polkomtel S.A. ani umów akcjonariuszy. Obecnie trwa analiza prawna skutków ww. orzeczenia, która pozwoli na ustalenie dalszych kroków postępowania w tej sprawie.

Sprawy sporne budżetowe.

Regulacje prawne dotyczące obszarów podatku od towarów i usług oraz podatku dochodowego od osób prawnych w I półroczu 2008 r. nie uległy istotnej zmianie w stosunku do roku poprzedniego.

Pomimo pewnej stabilizacji orzecznictwa podatkowego sądowo-administracyjnego, oraz interpretacji podatkowych wydawanych przez organy podatkowe – poprzez wprowadzony obowiązek wydawania indywidualnych interpretacji dotyczących problemów prawa podatkowego przez Ministra Finansów, w dalszym ciągu istnieją obszary niepewności i sporów. Zagadnienia w zakresie kwalifikacji kosztów podatkowych oraz ustalania podstawy opodatkowania są i w dalszym ciągu mogą powodować ryzyko podatkowe dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

Organy podatkowe zgodnie ze swoimi kompetencjami mogą przeprowadzić kontrole i weryfikować zapisy operacji gospodarczych ujęte w księgach rachunkowych w ciągu 5 lat od zakończenia roku podatkowego, w którym złożono deklarację/zeznanie podatkowe i ustalono wynik finansowy z działalności. Przy braku jednoznaczności przepisów podatkowych oraz stanowisk interpretacyjnych organów podatkowych, zjawiska te mogą obciążyć KGHM Polska Miedź S.A. dodatkowym wymiarem podatku oraz odsetek i sankcji podatkowych.

W opinii Zarządu Spółki, nie istnieją okoliczności wskazujące na możliwość powstania istotnych zobowiązań podatkowych.

Z tytułu toczących się spornych spraw budżetowych, dotyczących podatków dochodowych oraz podatku od towarów i usług - należności warunkowe na dzień bilansowy stanowią 6 383 tys. zł, z tego:

	tys. zł
Podatek dochodowy od osób prawnych za 2000 r.	360
Podatek dochodowy od osób prawnych za 2001 r.	2 117
Podatek dochodowy od osób fizycznych za 2001 r.	290
Podatek dochodowy od osób fizycznych za 2000 r.	1 702
Podatek dochodowy od osób prawnych (zryczałtowany) za 2003 r.	1 914

Natomiast należności warunkowe dotyczące spraw spornych w podatku od nieruchomości wyrobisk górniczych stanowią 2 454 tys. zł (na 31 grudnia 2007 r. 119 628 tys. zł). W wyniku rozpatrzenia skargi konstytucyjnej,

35. Pozycje warunkowe i pozostałe pozabilansowe - (kontynuacja)

złożonej w dniu 14 lipca 2006 r. przez KGHM Polska Miedź S.A., w zakresie opodatkowania podatkiem od nieruchomości wyrobisk górniczych oraz budowli i urządzeń zlokalizowanych w tych wyrobiskach, Trybunał Konstytucyjny w dniu 8 kwietnia 2008 r. wydał postanowienie, w którym umorzył postępowanie ze względu na niedopuszczalność wydania orzeczenia. Spółka nie zgadzając się z takim rozstrzygnięciem w dniu 26 maja 2008 r. złożyła do Trybunału Konstytucyjnego zażalenie na wydane postanowienie. Podstawą zażalenia było głównie stanowisko Ministra Skarbu Państwa zawarte w piśmie z dnia 25 marca 2008 r., w którym organ ten wskazał, że Skarb Państwa nie wywiera na KGHM Polska Miedź S.A. decydującego wpływu w rozumieniu ustawy o przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorstwami publicznymi, co oznacza, iż Spółka nie należy do kategorii podmiotów publicznych. Zatem Spółce przysługują, jak każdemu innemu podmiotowi gospodarczemu, takie prawa jak ochrona konstytucyjna oraz prawo dostępu do postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym.

Spółka wycofała z sądów administracyjnych skargi dotyczące podatku od nieruchomości od podziemnych wyrobisk górniczych za lata 2003-2007.

Postanowienie Trybunału Konstytucyjnego nie rodzi skutków finansowych dla KGHM Polska Miedź S.A. z uwagi na fakt, że Spółka na bieżąco regulowała zobowiązania dotyczące podatku od nieruchomości, wynikające z decyzji wydawanych przez organy podatkowe.

Kontrole podatkowe i skarbowe.

W I półroczu 2008 r. nie zostały wszczęte wobec Spółki kontrole podatkowe. Kontynuowane były zaś postępowania podatkowe (w tym w trybie odwoławczym), wszczęte w latach ubiegłych.

W następstwie przeprowadzonego postępowania Naczelnik Dolnośląskiego Urzędu Skarbowego w czerwcu 2008 r. wydał Spółce decyzję w sprawie określenia nadwyżki podatku naliczonego nad należnym za miesiąc XII 2005 r., od której Spółka wniosła odwołanie do organu II instancji (kwota sporna 53 tys. zł).

W wyniku kontroli przeprowadzonej w okresie 2006 – 2007 r. przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej we Wrocławiu O/Z w Legnicy, w zakresie „Rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatków stanowiących dochód budżetu państwa, a także innych należności pieniężnych budżetu lub państwowych funduszy celowych za 2003 r.”, na dzień 30 czerwca 2008 r. określono Spółce zaległości w podatku od towarów i usług w kwocie 81 tys. zł (wraz z dodatkowym zobowiązaniem). W/w zobowiązanie zostało przez Spółkę uregulowane, przy czym od wydanej decyzji w sprawie VAT wniesione zostało odwołanie do Izby Skarbowej.

Natomiast w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych za 2003 r. Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej wydał decyzję określającą Spółce zaległość w kwocie 7 084 tys. zł. Przedmiotowa decyzja – w wyniku wniesienia odwołania - została uchylona przez organ II instancji i przekazana do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji. Dotychczas Dyrektor UKS nie wydał w tym zakresie ponownej decyzji. Niemniej jednak szacuje się, że kwota zaległości nie ulegnie zmianie i będzie stanowić 7 084 tys. zł.

Realizacja umowy z PGNiG S.A

Dwie umowy podpisane w dniu 1 grudnia 2003r. pomiędzy PGNiG S.A. i „Energetyka” sp. z o.o. na dostawy gazu na potrzeby kojarzonej produkcji energii elektrycznej i ciepła (z późniejszymi aneksami) w dalszym ciągu obowiązują obie strony.

Spółka zależna „Energetyka” sp. z o.o. zaktualizowała program modernizacji swoich mocy elektroenergetycznych, wynikający z oceny zapotrzebowania na energię cieplną i elektryczną oddziałów KGHM Polska Miedź S.A. z uwzględnieniem aktualnych kosztów produkcji.

„Energetyka” sp. z o.o. kontynuuje rozmowy z PGNiG S.A., przy udziale KGHM Polska Miedź S.A., mające na celu dostosowanie umów do potrzeb energetycznych KGHM Polska Miedź S.A. i zapewnienie opłacalności całego przedsięwzięcia.

Biorąc pod uwagę przebieg negocjacji, ryzyko dochodzenia przez PGNiG S.A. od „Energetyka” sp. z o.o. jakichkolwiek kar umownych jest na dzień dzisiejszy znikome.

36. Dotacje Państwowe

Stan dotacji państwowych ujętych na rozliczeniach międzyokresowych przychodów na dzień 30 czerwca 2008 r. wyniósł 328 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku 384 tys. zł).

Są to dotacje pieniężne dotyczące wykonania projektu celowego pt. „Nowe rozwiązania materiałowe do układów wylutowych urządzeń metalurgicznych, oraz realizacja zadania „Modernizacja układu wentylacji lokalnej pieców Wydziału Metalurgicznego”.

Spółka korzysta z preferencyjnego oprocentowania pożyczek z Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Pomoc Państwa występuje w postaci dofinansowania do szkoleń pracowników, zarówno przez agencje rządowe i unijne.

37. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

KGHM Polska Miedź S.A. tworzy odpis na zakładowy fundusz socjalny. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Spółki, pożyczek udzielanych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Spółka kompensuje aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie podlegają kontroli i nie spełniają definicji aktywa. W związku z powyższym, saldo netto (należności od funduszu socjalnego) na 30 czerwca 2008r. wynosi 3 343 tys.zł, na 31 grudnia 2007 r. saldo netto (zobowiązania wobec funduszu socjalnego) 3 772 tys. zł

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Pożyczki udzielone pracownikom	94 836	80 033
Pozostałe należności	713	2
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	63 120	41 297
Zobowiązania z tytułu Funduszu	155 326	125 104
Saldo po kompensacie	3 343	(3 772)
Odpisy na Fundusz Socjalny w okresie obrotowym	80 751	94 746

38. Struktura zatrudnienia

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 31.12.07
Pracownicy na stanowiskach nierobotniczych	4 518	4 421
Pracownicy na stanowiskach robotniczych	13 857	13 568
Razem	18 375	17 989

39. Zdarzenia po dniu bilansowym

Zawarcie umowy handlowej

Dnia 7 sierpnia 2008 roku została zawarta umowa pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A. i Wieland Werke AG na sprzedaż katod miedzianych w latach 2009-2011.

Wartość przedmiotu umowy szacowana jest, w zależności od poziomu wykorzystania opcji ilościowej, od 369 727 tys. USD do 448 955 tys. USD, tj. od 775 503 tys. zł do 941 683 tys. zł. Wartość została obliczona szacunkowo jako przewidywana cena miedzi (w oparciu o krzywą terminową) oraz kurs NBP z dnia 7 sierpnia 2008 roku.

Łączna szacunkowa wartość umów zawartych pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A. i Wieland Werke AG w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy wynosi, w zależności od poziomu wykorzystania opcji ilościowej, od 1 087 061 tys. zł do 1 278 007 tys. zł.

Umową o największej wartości zawartą w tym okresie jest powyższa umowa.

Podwyższenie kapitału w spółce zależnej

Dnia 12 sierpnia 2008 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PeBeKa S.A. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 18 715 tys. zł, poprzez emisję 306 804 akcji imiennych o wartości nominalnej 61,00 zł każda i pokrycie ich wkładem pieniężnym przez jedynego akcjonariusza Spółki, KGHM Polska Miedź S.A. Środki z podwyższenia kapitału zakładowego zostaną przeznaczone na rozwój Spółki.

Zbycie udziałów MINOVA-KSANTE Spółka z o.o.

Dnia 26 sierpnia 2008 roku Spółka zbyła na rzecz MINOVA-KSANTE Spółka z o.o. 13 500 udziałów tej spółki, stanowiących 30 % kapitału zakładowego MINOVA-KSANTE Spółka z o.o. i uprawniających do wykonywania 30% głosów na Zgromadzeniu Wspólników.

Udziały zostały zbyte na podstawie zawartej pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A. i MINOVA-KSANTE Spółka z o.o. „Umowy nabycia udziałów w celu umorzenia” z dnia 26 sierpnia 2008 roku. Cena zbycia 13 500 udziałów o łącznej wartości nominalnej 1 350 tys. zł wynosi 8 542 tys. zł (632,75 zł za jeden udział). Cena podlega zapłacie w terminie dwóch tygodni od zarejestrowania przez Sąd obniżenia kapitału zakładowego MINOVA-KSANTE Spółka z o.o. w wyniku umorzenia nabytych na podstawie powyższej umowy udziałów. Zbywane udziały miały charakter długoterminowej lokaty kapitałowej, a ich wartość ewidencyjna wynosiła 1 309 tys. zł.

Po powyższej transakcji KGHM Polska Miedź S.A. nie posiada udziałów w kapitale zakładowym MINOVA-KSANTE Spółka z o.o.

Wyrok Sądu w sprawie zapłaty odszkodowania z tytułu utraty właściwości wody w skutek działalności KGHM Polska Miedź S.A.

Na rozprawie w dniu 29 sierpnia 2008 roku Sąd Okręgowy w Legnicy Wydział Cywilny oddalił powództwo Bobmark International Sp. z o.o. w całości i uznał je za oczywiście bezzasadne. Wyrok jest nieprawomocny. (Szczegóły sprawy str. 21 Sprawozdanie z działalności Spółki).

PODPISY

Podpisy wszystkich Członków Zarządu			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Podpis
16.09.2008 r.	Mirosław Krutin	Prezes Zarządu	
16.09.2008 r.	Herbert Wirth	I Wiceprezes Zarządu	
16.09.2008 r.	Maciej Tybura	Wiceprezes Zarządu	

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
16.09.2008 r.	Ludmiła Mordylak	Główny Księgowy KGHM Dyrektor Generalny Centrum Usług Księgowych	